

GARD - Pracownia Urbanistyczno - Architektoniczna - mgr inż. arch. Anna Woźnicka
siedziba: ul. Traktorowa 43/2, 91-117 Łódź; adres korespondencyjny: ul. Telefoniczna 46F, 92-016 Łódź
NIP 947-106-73-33; REGON 100834104, tel. 530641655, 509959368, 508655541; biurogard@gmail.com

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego MIASTA I GMINY PILICA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

autor opracowania: dr inż. Jacek Wiśniewski

aktualizacja październik 2023: mgr Aleksandra Kraszewska

ŁÓDŹ, GRUDZIEŃ 2021

AKTUALIZACJA: PAŹDZIERNIK 2023

SPIS TREŚCI

I. Informacje wstępne.....	3.
II. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	3.
II.1. Przedmiot opracowania, cel i podstawa prawna.....	3.
II.2. Informacje o powiązaniach studium z innymi dokumentami.....	4.
III. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy oraz wykorzystanych materiałach źródłowych.....	6.
IV. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzenia.....	9.
V. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu.....	10.
VI. Stan i funkcjonowanie środowiska.....	10.
VI.1. Położenie i zagospodarowanie terenu.....	10.
VI.2. Zasoby środowiska przyrodniczego.....	10.
VI.2.1. Rzeźba terenu, budowa geologiczna.....	11.
VI.2.2. Surowce mineralne.....	11.
VI.2.3. Warunki glebowe.....	11.
VI.2.4. Warunki klimatyczne.....	12.
VI.2.5. Wody powierzchniowe, wody podziemne.....	12.
VI.2.6. Struktura przyrodnicza – świat roślinny i zwierzęcy.....	13.
VI.2.7. Korytarze ekologiczne.....	15.
VI.2.8. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych.....	16.
VII. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji kierunków „Studium...”.....	23.
VIII. Ocena istniejących problemów ochrony środowiska, stanu środowiska, jego odporności na degradację, zdolności do regeneracji z punktu widzenia projektu "Studium.", w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie.....	24.
IX. Propozycje kierunków „Studium.”- ogólna charakterystyka przedmiotu i zakresu problemowego Studium.....	30.
X. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i lokalnym.....	35.
XI. Ocena przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska w skali miasta i gminy Pilica.....	47.
XI.1. Przewidywane oddziaływania na środowisko, będące skutkiem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica.....	47.
XI.2. Wpływ realizacji kierunków zmiany Studium... uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica na poszczególne elementy środowiska, krajobraz, zdrowie ludności, zabytki oraz dobra materialne.....	52.
XI.2.1. Powierzchnia terenu.....	52.
XI.2.2. Stosunki wodne, stan ekologiczny wód.....	52.
XI.2.3. Różnorodność biologiczna, drożność korytarzy, powiązania przyrodnicze.....	53.
XI.2.4. Krajobraz.....	54.
XI.2.5. Zasoby naturalne.....	55.
XI.2.6. Szata roślinna, zwierzęta.....	56.
XI.2.7. Obszary NATURA 2000.....	57.
XI.2.8. Obszary przyrodnicze prawnie chronione.....	59.
XI.2.9. Warunki klimatyczne, oddziaływanie zapisów „Studium..” w kontekście zmian klimatycznych.....	64.
XI.2.10. Dobra kultury i zabytki.....	65.
XI.2.11. Zdrowie ludzi.....	65.
XI.2.12. Dobra materialne.....	67.
XII. Zmiany, które wystąpią na skutek realizacji kierunków „Studium.”.....	67.
XIII. Ustalenia mające na celu zapobieganie, ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.....	69.
XIV. Rozwiązania alternatywne.....	71.
XV. Streszczenie.....	72.

ZAŁĄCZNIK – oświadczenie autora Prognozy

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone zgodnie z Uchwałą Nr XXIX/179/2021 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 19 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica.

Studium... obejmuje cały obszar miasta i gminy Pilica w ich granicach administracyjnych.

Miasto i gmina posiadają Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica uchwalone Uchwałą Nr XVIII/125/2000 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 30 maja 2000 r. Studium...” zostało opracowane na podstawie ustawy z 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym, która utraciła moc 12.07.2003 r.

Na terenie miasta i gminy Pilica obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony uchwałą Rady Miasta i Gminy w Pilicy Nr XXV/171/2005 z dnia 24 lutego 2005 r.

II. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

II.1. PRZEDMIOT OPRAWOWANIA, CEL I PODSTAWA PRAWNA OPRAWOWANIA

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Pilica. Materiałem wyjściowym do prognozy jest projekt Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Pilica. Granice obszaru obejmują powierzchnię całej gminy i miasta. Zakres i tryb sporządzenia prognozy regulują przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Celem prognozy jest analiza kierunków powyższego „Studium...”, poprzez określenie przewidywanych zmian w środowisku przyrodniczym w wyniku realizacji tych kierunków i projektowanego sposobu użytkowania terenu oraz ocena skutków ewentualnych zmian. Zagadnienia omówione w przedmiotowej prognozie służą także wykazaniu, w jaki sposób problemy środowiskowe oraz cele ochrony środowiska ustanowione w innych powiązanych dokumentach zostały uwzględnione podczas opracowania projektu „Studium...”.

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi kierunkami „Studium.”. Pełni funkcję informacyjną i ostrzegawczą w stosunku do późniejszych etapów projektowania inwestycji, przedstawiając jedynie prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja kierunków „Studium...” na środowisko.

Zakres przedmiotowy Prognozy zgodny jest z zakresem określonym w:

- 1) ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokonanych przez:
  - Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 29 listopad 2021 r. WOOŚ.411.218.2021.AOK;
  - Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zawierciu z dnia 9.11.2021r. Znak sprawy: NS/NZ-522-17/KA/21.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy, oprócz ww., uwzględniono obowiązujące akty prawne z zakresu ochrony środowiska i gospodarki przestrzeni:

1. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2023

- poz.977 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U z 2022 r. poz. 2556 ze zm.).
  3. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *prawo wodne* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478).
  4. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz.1336).
  5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1578 ze zm.).
  6. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2022 poz. 2409 ze zm.).
  7. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. z 2023 r. poz. 633).
  8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. z 2019 r. poz.1311),
  9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839).
  10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 112).
  11. Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448).
  12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2380),
  13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 9 października 2014 r w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
  14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 9 października 2014 r w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408)

II.2 INFORMACJE O POWIĄZANIACH STUDIUM... Z INNYMI DOKUMENTAMI¹

W celu koordynacji zamierzeń projektowych na wszystkich poziomach planowania przestrzennego, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględni zasady określone na poziomie wojewódzkim (Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, „Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, Program ochrony środowiska dla województwa śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024, Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022), powiatowym („Strategia Rozwoju Powiatu Zawierciańskiego na lata 2011-2020”, „Program Ochrony środowiska dla powiatu zawierciańskiego na lata 2020-2023”) oraz lokalnym, gminnym („Plan Gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Pilica”, „Plany Odnowy Miejscowości”, Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pilica na lata 2019–2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026, „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego”). Projekt „Studium...” realizuje postanowienia i przewidywania planów wyższego rzędu, co zapewnia spójną politykę przestrzenną na poziomie regionalnym i ponadregionalnym.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Uchwała Nr VI/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. Sejmiku Województwa Śląskiego) przyjmuje się, że plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest jednym z obligatoryjnych dokumentów planistycznych opracowanych w polskim systemie prawnym, związanym z ustawą o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Stanowi on także wyznacznik w działaniach władz lokalnych, z uwagi na konieczność jego implementacji do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy a w konsekwencji do prawa lokalnego związanego z planowaniem przestrzennym w gminie.:

W treści dokumentu uwzględnia się następujące cele polityki przestrzennej:

¹ Analizy dokonano na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast i gminy Pilica. GARD – Pracownia Urbanistyczno-Architektoniczna – mgr inż. arch. Anna Woźnicka ul. Traktorowa 43/2 91-117 Łódź – wersja wrzesień 2023r

- Cel 1. Nowoczesna gospodarka – Promocja gospodarczego wzrostu i innowacji.
- Cel 2. Szanse rozwojowe mieszkańców – Zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych.
- Cel 3. Przestrzeń – Zrównoważone wykorzystywanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego.
- Cel 4. Relacje z otoczeniem – Infrastrukturalne powiązania regionu.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030 (Uchwała Nr VI/24/1/2020), to perspektywiczny dokument przedstawiający uwarunkowania oraz określający długookresowe cele i kierunki rozwoju regionu, podlegający cyklicznej aktualizacji.

Strategia wyraża następujące cele strategiczne:

- Cel strategiczny A: Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej;
- Cel strategiczny B: Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca;
- Cel strategiczny C: Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości środowiska i przestrzeni;
- Cel strategiczny D: Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym.

Program ochrony środowiska dla województwa śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024 (Uchwała Nr V/11/2/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r. Sejmiku Województwa Śląskiego). W dokumencie wyznaczono kierunki, które odnoszą się do pewnych obszarów: jakość powietrza, zasoby wodne, gospodarka odpadami, ochrona przyrody, tereny przemysłowe, oddziaływanie hałasu, elektromagnetyczne oddziaływanie niejonizujące, awarie przemysłowe.

Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022 (Uchwała Nr V/37/7/2017 z dnia 24 kwietnia 2017 r. Sejmiku Województwa Śląskiego).

Obszar Gminy Pilica znajduje się w regionie związanym z gospodarką odpadami komunalnymi, w którym dominuje instalacja mechaniczno-biologiczna przetwarzania odpadów komunalnych. Głównym celem Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego jest rozwój systemu gospodarki odpadami poprzez zmniejszanie ilości powstałych odpadów, ale również planowanie wtórnego ich użycia.

Do głównych celów gospodarki odpadami należą:

- zapobieganie powstawaniu odpadów;
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby w 2020 r. nie było składowanych więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.;
- dążenie do zmniejszania ilości składowanych odpadów;
- osiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych;
- zapewnienie osiągnięcia odpowiedniego poziomu zbierania zużytych baterii i akumulatorów;
- osiągnięcie odpowiedniego poziomu odzysku i recyklingu odpadów użytkowych, m.in.: odpadów opakowaniowych, zużytych opon, olejów odpadowych;
- zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku.

Strategia Rozwoju Powiatu Zawierciańskiego na lata 2011-2020. Strategia powiatu zawierciańskiego stanowi długookresowy plan działania, określający strategiczne cele rozwoju powiatu i przyjmujący takie cele i kierunki działania, które są niezbędne dla realizacji przyjętych zamierzeń rozwojowych. Dokument ten nie określa jedynie zadań własnych powiatu, ale jest również wyznacznikiem dla działań, które powinny być realizowane na poziomie każdej gminy. W treści Strategii została przedstawiona misja oraz priorytety, cele i kierunki działania społeczno-gospodarczego. Misje określono w trzech punktach, które brzmią następująco:

- *Obszar zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego oparty na dużym potencjale gospodarki rolnej, sprzyjający aktywizacji zawodowej mieszkańców oraz rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości, kultury i usług rekreacyjno-turystycznych.*

- *Atrakcyjny turystycznie powiat o licznych walorach kulturowych oparty o bazę cennych zabytków architektury.*
- *Czyste środowisko i przyjazny klimat do rozwoju turystyki opartej o zintegrowaną promocję powiatu zawierciańskiego.*

W oparciu o przedstawioną misję określono cele: Społeczność, Infrastruktura, Gospodarka, Przestrzeń i Ochrona Środowiska.

Program Ochrony środowiska dla powiatu zawierciańskiego na lata 2020-2023 (Uchwała Nr XIV/157/19 z dnia 31 października 2019 r. Rady Powiatu Zawierciańskiego). Celem nadrzędnym jest dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie oraz ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ale również ochrona i rozwój walorów środowiskowych. Jednak, aby zrealizować cel nadrzędny, należy spełnić cele główne obejmujące konkretne obszary: powietrze atmosferyczne, zasoby wodne, gospodarka odpadami, ochrona przyrody, zasoby naturalne, gleby, tereny przemysłowe, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne oraz przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pilica na lata 2019–2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026 (Uchwała Nr XVII/91/2019 Rady Miasta i Gminy Pilica z dnia 5 grudnia 2019 r., w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska na lata 2019-2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026”). Nadrzędnymi celami uchwalonego Programu ochrony środowiska jest dążenie do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywne zarządzanie środowiskiem, wprowadzenie skutecznych mechanizmów chroniących przed degradacją środowiska przyrodniczego, a także spełnienie wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Plan Gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Pilica² (na mocy Uchwały Nr XX/145/2016 Rady Miasta i Gminy Pilica z dnia 24 marca 2016 r.). W planie określono długoterminowy cel strategiczny — poprawa stanu powietrza atmosferycznego, osiągnięta dzięki wprowadzeniu gospodarki niskoemisyjnej, przy efektywnym wykorzystaniu nośników energii na terenie Miasta i Gminy Pilica. Do zrealizowania ww. celu określono dwa cele szczegółowe:

- wzrost efektywności energetycznej obiektów;
- redukcja zanieczyszczeń, szczególnie PM10, CO₂.

Plan Odnowy Miejscowości. W obszarze gminy Pilica dla miejscowości: Solca, Dzwonowice i Wierzbica opracowano Plany Odnowy Miejscowości. Ich głównym celem jest odnowa i rozwój wsi, a także poprawa warunków pracy i życia mieszkańców.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Obszar Miasta i Gminy Pilica w obrębie granic administracyjnych (o powierzchni 13 889 ha) objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Został przyjęty Uchwałą Nr XXV/171/2005 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 24 lutego 2005 r., w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica.

III. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY ORAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁACH ŹRÓDŁOWYCH

Prace nad niniejszym opracowaniem obejmowały interdyscyplinarne analizy procesów i zjawisk zachodzących w środowisku przy uwzględnieniu kontekstu „poza środowiskowego” obejmującego zwłaszcza: system prawny, postęp technologiczny, oczekiwania i potrzeby społeczności oraz władz lokalnych itp. Zasadniczo stosowaną metodą w toku przygotowania prognoz oddziaływania na środowisko jest metoda „desk research”, w ramach której analizie poddaje się dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące środowiska przyrodniczego oraz dokumenty planistyczne i strategiczne dotyczące obszaru objętego opracowaniem i jego otoczenia. Do określenia stanu środowiska i jego funkcjonowania przy istniejącym zainwestowaniu posłużyły przede wszystkim analizy

² Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Pilica, Biuro Doradcze Altima S.C., 2015

przeprowadzone przez zespół projektowy w ramach realizacji etapu inwentaryzacji urbanistycznej oraz specjalistyczne opracowania z zakresu monitoringu poszczególnych komponentów środowiska lub dane pochodzące z pomiarów ich jakości udostępniane przez organy monitoringu i ochrony środowiska. Stały się one punktem wyjścia do oceny zakresu i charakteru przewidywanych zmian, wskutek realizacji kierunków „Studium...”.

Prace nad przygotowaniem przedmiotowej Prognozy nie obejmowały badań środowiskowych, przyjmując, że będą one elementem oceny oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć jako ich etap przedrealizacyjny.

Wykorzystane materiały źródłowe obejmują:

1. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica. GARD – Pracownia urbanistyczno-Architektoniczna - mgr inż. Arch. Anna Woźnicka, ul. Traktorowa 43/2, 91-117 Łódź – wersja wrzesień 2023r*
2. *Uchwała Nr XXIX/179/2021 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 19 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica.*
3. *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica zatwierdzony Uchwałą Nr XXV/171/2005 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 24 lutego 2005 r*
4. *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Uchwała Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. Sejmiku Województwa Śląskiego*
5. *Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030 (Uchwała Nr VI/24/1/2020)*
6. *Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024. Przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego Uchwałą Nr VI/ 1/8/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r*
7. *Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022 (Uchwała Nr V/377/2017 z dnia 24 kwietnia 2017 r. Sejmiku Województwa Śląskiego).*
8. *Strategia Rozwoju Powiatu Zawierciańskiego na lata 2011-2020.*
9. *Program Ochrony środowiska dla powiatu zawierciańskiego na lata 2020-2023 (Uchwała Nr XIV/157/19 z dnia 31 października 2019 r. Rady Powiatu Zawierciańskiego).*
10. *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pilica na lata 2019–2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026 (Uchwała Nr XVI/91/2019 Rady Miasta i Gminy Pilica z dnia 5 grudnia 2019 r).*
11. *Plany Odnowy Miejscowości.*
12. *Protokół z Kioto.*
13. *Pakiet klimatyczno – energetyczny.*
14. *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013 r.*
15. *Ramowa dyrektywa wodna. (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej).*
16. *Europejska Konwencja Krajobrazowa sporządzone we Florencji dnia 20 października 2020 r (Dz.U.2006. nr 14. poz. 98)*
17. *Jerzy Kondracki „Geografia regionalna Polski” Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 1998 r.*
18. *Kuzio S., Kuzio B., Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica, P.T.H „ENVITECH”, Pilica, 2004.*
19. *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., Dz.U. 2016, poz.1911*
20. *Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach Znak: WOOŚ.411.218.2021, AOK z dnia 29 listopada 2021*
21. *Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, raport wojewódzki za 2020 rok. Główny Inspektorat Ochrony środowiska, departament Monitoringu Środowiska. Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Katowice 2021 r.*
22. *Opracowanie wyników badań i ocena klimatu akustycznego w wybranych rejonach dróg na terenie gminy Pilica w 2012 roku, z uwzględnieniem czynników natężenia i struktury pojazdów oraz warunków pogodowych mających wpływ na propagację hałasu w głąb sąsiadujących terenów, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Katowice, 2013*
23. *Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach. Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2020 w województwie śląskim – opracowana na podstawie pomiarów wykonanych przez inspekcję ochrony środowiska. Katowice, czerwiec 2021. <https://www.gios.gov.pl/pl/slaskie-pem>*
24. *Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu - tabela, - www.gios.gov.pl oraz– Karty charakterystyki JCWP*

25. Karty charakterystyki JCWP - wody.isok.gov.pl
26. Karty charakterystyki JCWPd - wody.isok.gov.pl
27. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Pilica, Biuro Doradcze Altima S.C., 2015
28. Raport z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring Chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2015-2017. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach. Puławy, kwiecień 2017 r https://www.gios.gov.pl/images/dokumenty/pms/monitoring_jakosci_gleb/Raport_MChG_etap3.pdf
29. Derlacz P. 2003 a. Sieć Natura 2000 w europejskiej ochronie przyrody. [W:] Natura 2000 w lasach Polski – skrypt dla każdego. Ministerstwo Środowiska, Warszawa
30. Pawlaczek P. 2003. Miejsce sieci Natura 2000 w polskiej ochronie przyrody. [W:] Natura 2000 w lasach Polski – skrypt dla każdego. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
31. Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R. T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011.
32. NATURA 2000- STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW), obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz specjalnych obszarów ochrony (SOO) - OBSZAR Ostoja Środkowojurajska PLH 240009
33. NATURA 2000- STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW), obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz specjalnych obszarów ochrony (SOO) - OBSZAR Buczyny w Szypowicach i Las Niwski PLH 240034
34. Formularz danych dla rezerwatu przyrody , <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.RP.144.pdf>
35. Formularz danych dla rezerwatu przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.RP.760.pdf>
36. Formularz danych dla parku krajobrazowego <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.PK.6.pdf>
37. Formularz danych dla obszaru chronionego krajobrazu crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.OCHK.655.pdf
38. Formularz danych dla pomnika przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1307.pdf>
39. Formularz danych dla pomnika przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1306.pdf>
40. Formularz danych dla pomnika przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1308.pdf>
41. Formularz danych dla pomnika przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1309.pdf>
42. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1311>
43. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1312>
44. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1313>
45. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1314>
46. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1315>
47. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1316>
48. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1317>
49. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1318>
50. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>
51. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.UE.2416073.33.pdf>
52. www.atlas-roslin.pl
53. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
54. <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/zloza/wyszukiwanie.jsf>
55. <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
56. <http://mjjw.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>
57. <https://www.google.pl/maps/>
58. <http://mapa.korytarze.pl/>
59. <http://korytarze.pl/mapa/podzial-korytarzy-ze-wzgledu-na-strefy>
60. <http://korytarze.pl/mapa/cel-i-zalozenia-merytoryczne-wyznaczenia-korytarzy>

IV. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZENIA

Wymóg prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień „Studium...” w zakresie oddziaływania na środowisko wynika z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, natomiast metody i częstotliwość monitoringu określone są w prognozie oddziaływania na środowisko, a później w „podsumowaniu”, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ww. ustawy.

Oceną aktualnego stanu i stopnia zanieczyszczenia komponentów środowiska przyrodniczego oraz skutków użytkowania środowiska zajmuje się monitoring zapisany w odrębnych aktach prawnych. Informacje gromadzone w ramach monitoringu pozwalają podjąć właściwe działania w przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu na stan środowiska czy życie ludzi.

W związku z powyższym w celu określenia skutków realizacji kierunków zawartych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie oddziaływania na środowisko należy podeprzeć się przede wszystkim analizami i ocenami stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o dane uzyskane w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska. W ramach monitoringu mogą być również uwzględniane wyniki badań i analiz środowiskowych, odnoszących się do przedmiotowego terenu, wykonywane w ramach indywidualnych zamówień. Ponadto monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach monitoringu środowiska prowadzonego w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze objętym Studium.... Uzyskane dane pozwolą na przeprowadzenie analizy porównawczej jakości środowiska z okresu przed i po wejściu w życie kierunków „Studium.”. Szczególnie pożądanymi informacjami, które mogą być wykorzystywane do dalszych analiz i ocen mogą być dane dotyczące:

1. jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ścieków, gleby;
2. wielkości wytwarzanych i składowanych odpadów;
3. zanieczyszczeń powietrza;
4. klimatu akustycznego;
5. promieniowania elektromagnetycznego.

Istotna dla jakości analizy poszczególnych komponentów środowiska jest lokalizacja punktu pomiarowego. Najwłaściwszym dla przeprowadzenia prawidłowej analizy byłoby uwzględnienie punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach opracowania.

Reasumując, zalecaną metodą analizy skutków realizacji Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego jest kompleksowa analiza porównawcza przeprowadzana w oparciu o dane uzyskane w toku regularnego monitoringu środowiska przyrodniczego i antropogenicznego. Za najbardziej istotne, uznano monitorowanie zmian jakości poszczególnych komponentów środowiska w cyklu czteroletnim, z wykorzystaniem specjalistycznych badań poszczególnych komponentów środowiska, metodą analizy porównawczej.

Sugeruje się wykonywanie następujących rodzajów badań:

1. monitoring hałasu: w ramach sporządzania mapy akustycznej oraz oceny stanu akustycznego środowiska,
2. monitoring powietrza: ocena jakości powietrza dla poszczególnych substancji według rozporządzenia Ministra Środowiska w/s poziomów niektórych substancji w powietrzu, badania poziomu zanieczyszczeń mikrobiologicznych powietrza,
3. monitoring wód i ścieków: rodzaj i poziom zanieczyszczeń organicznych i nieorganicznych, pH i in. parametrów ścieków przemysłowych,
4. biomonitoring środowiska, obejmujący analizę zanieczyszczeń powietrza i gleby.

W przypadku realizacji przedsięwzięć zaliczonych do kategorii „mogących znacząco oddziaływać na środowisko” zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych, powinien wynikać z ustaleń decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji.

V. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU

Dla projektowanych przedsięwzięć wynikających z realizacji kierunków Studium...”, z uwagi na miejscowy zasięg nie należy się spodziewać pojawienia się transgranicznego oddziaływania na środowisko. Studium... jest dokumentem dość ogólnym nie ma zatem pełnej wiedzy na temat rodzajów i wielkości inwestycji jakie powstaną na obszarze gminy. Jednocześnie należy zauważyć, że wszystkie ewentualne przedsięwzięcia zaliczone do kategorii „mogących znacząco oddziaływać na środowisko” będą podlegały procedurze Oceny oddziaływania na środowisko na etapie, której nastąpi ustalenie faktycznego oddziaływania i wprowadzenie ewentualnych rozwiązań zapobiegawczych eliminujących potencjalne oddziaływanie na tereny sąsiednie.

VI. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA

VI.1. POŁOŻENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Obszar opracowania obejmuje miasto i gminę Pilicę graniczącą z gminami Szczekociny, Żarnowiec Wolbrom, Klucze i Ogrodzieniec. Jest to gmina miejsko – wiejska, położona w województwa śląskim w powiecie zawierciańskim. Jej powierzchnia wynosi 142, 276 km² (w tym miasto zajmuje 8,0 km²) i obejmuje miasto oraz 23 sołectwa. Znaczne powierzchnie przedmiotowego obszaru zajmują grunty rolne, mniejsze powierzchnie to tereny zadrzewione bądź zakrzewione i kompleksy leśne.

Na atrakcyjność gminy wpływa również obecność na jej terenie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Północna część gminy odznacza się bogatymi walorami krajoznawczymi m. in. drewnianymi zabudowami, zabytkowymi kościołami, kapliczkami, figurami i krzyżami. Na południu znaleźć można rezerwat i pomniki przyrody, które objęte są ochroną np. Ruskie Góry czy Skąły Zegarowe w dolinie Wodącej.³

Gmina odznacza się nieznacznym stopniem zurbanizowania. Największa urbanizacja objęła tereny położone w mieście oraz między miastem a Wierbką. Rozwinęła się tu różnego rodzaju zabudowa mieszkaniowa, funkcje usługowe związane z handlem i usługami w tym publicznymi oraz zabudowa produkcyjna. Głównym ośrodkiem usługowym gminy jest siedziba władz lokalnych - Pilica, gdzie znajduje się największa liczba podmiotów gospodarczych z sektora usług oraz produkcji i budownictwa.

Obecna struktura przestrzenna gminy Pilica wykazuje się wyraźną koncentracją osadnictwa wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Zespoły wiejskie rozwijają się przeważnie w układach ulicowych, co przyczynia się do znacznego obudowywania dróg.⁴

Główny układ komunikacyjny miasta i gminy tworzą ulice w ciągach dróg wojewódzkich: nr 794 relacji Koniecpol – Lelów – Pradła – Pilica – Wolbrom – Skąła – Kraków, nr 790 relacji Dąbrowa Górnicza – Ogrodzieniec- Pilica oraz drogi powiatowe i gminne. Przez teren miasta i gminy nie przebiegają linie kolejowe.

VI.2. ZASOBY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

VI.2.1. RZEŻBA TERENU, BUDOWA GEOLOGICZNA

Przedmiotowy teren (wg. J. Kondrackiego) położony jest fragmentarycznie (północno-wschodnie fragmenty) w makroregionie Wyżyna Przedborska (342.1) i mezoregionie Próg Lelowski (342.13). *Pod*

---

³ projekt” Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica” wersja wrzesień 2023. Tom I, 2. Ogólna charakterystyka gminy.

⁴ projekt” Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica” wersja wrzesień 2023. Tom I, 6.3. Podsumowanie

względem geologicznym próg Lelowski jest monoklinalnym pasmem wzgórz zbudowanych z piaskowców i margli kredowych, na których zalegają utwory czwartorzędowe, a wśród nich duży płat lessu pod Lelowem⁵. Jednak większość gminy znajduje się w makroregionie Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (341.3) i mezoregionie Wyżyna Częstochowska (341.31).

Obszar gminy Pilica ma charakter wyżynny rozcięty doliną rzeki Pilicy. Najbardziej urozmaicony jest obszar położony na południe od wyżej wspomnianej rzeki. Pojawiają się tam ostańce skalne i wzgórza skaliste. Tereny na północ od rzeki charakteryzują się falistym ukształtowaniem. Powierzchnia terenu gminy jest urozmaicona, średnie wysokości wahają się w granicy 290-496 m n.p.m. Maksymalne wysokości dochodzą do 496 m.n.p.m. i występują w południowej części gminy w okolicy miejscowości Smoleń. Najniższe położone fragmenty gminy znajdują się w jej północno-wschodnim krańcu.

W lokalnym krajobrazie pojawiają się antropogeniczne formy ukształtowania terenu, przyjmują one głównie formy hałd, wykopów, wyrobisk i nasypów wykonanych np. wzdłuż dróg.

Budowa geologiczna gminy Pilica jest zróżnicowana i wykształciła się głównie w okresie czwartorzędu i trzeciorzędu⁶.

Na terenie gminy największe partie zajmują utwory powierzchniowe wykształcone w postaci wapieni, margli, dolomitów, wapieni z krzemieniami, mułowce i piaskowce glaukonitowe. Rozlokowane są przede wszystkim w jej południowej części. Utwory te fragmentarycznie występują w północno-zachodniej i północnej części gminy w obrębach ewidencyjnych Sierbowice, Szyce, Dzwono -Sierbowice oraz Jeleniec, Solca i Siadcza. Północne partie gminy w obrębach ewidencyjnych Szyce, Siadcza, Solca, Kidów, Sierbowice, Dzwono-Sierbowice, Dzwonowice, Dobraków i Podleśna zbudowane są z piasków i żwirów sandrowych. Niewielki płat takich utworów zajmuje fragmenty sołectw Kocików, Złożeniec i m. Pilica. Lessy zajmują środkowo-zachodnie fragmenty gminy m.in. obręby Kleszczowa, Cisowa, Przychody, Kidów, Wierzbica, Dobra, Dobra Kolonia i północne fragmenty m. Pilica. Fragmenty terenu w sąsiedztwie rzeki Pilicy na linii m. Pilica, Sławniów, Wierbka, Kleszczowa położone są w obrębie utworów wykształconych w postaci piasków, żwirów, mad rzecznych oraz torfów i namulów. Takie utwory rozlokowane są wzdłuż fragmentu wschodniej granicy gminy w sąsiedztwie rzeki Żebrówka. W obrębie sołectw Dobraków, Siadcza i Podleśna występują wapienie, opoki, margle, fosforyty, czerty. Najmniejsze powierzchnie gminy budują piaski, piaskowce, fosforyty, wapienie, margle, opoki z krzemieniami i czertami⁷.

VI.2.2. SUROWCE MINERALNE

Zgodnie z geoportalem Państwowego Instytutu Geologicznego na terenie gminy Pilica nie występują udokumentowane złoża kopalin⁸.

VI.2.3. WARUNKI GLEBOWE

Na terenie gminy znajdują się znaczne powierzchnie gruntów rolnych. Na wartość tą składają się grunty orne, sady, łąki, pastwiska oraz nieużytki. Największe powierzchnie zajmują grunty orne zaliczane do gleb IV klasy bonitacyjnej, mniejsze powierzchnie gleby III klasy bonitacyjnej. Północne fragmenty gminy zajmują przede wszystkim gleby niskich klas bonitacyjnych tj V klasy. Gleby VI klasy obejmują najmniejsze powierzchnie rozpościerając się na północy gminy. W sąsiedztwie rzek Pilicy występują użytki zielone łąki i pastwiska III, IV i V klasy bonitacyjnej. Natomiast najwartościowsze gleby tj. II klasy bonitacyjnej zajmują znikomy odsetek powierzchni gminy. Na wschodnie gminy w sąsiedztwie Żebrówki, na niewielkich powierzchniach, występują gleby torfowo-mułowe mułowo-torfowe oraz gleby murszowo-mineralne i murszowate. Gleby mułowo-torfowe zajmują marginalne powierzchnie w sąsiedztwie rzeki Pilicy. Na terenie gminy przeważają gleby brunatne kwaśne, brunatne właściwe i rędziny brunatne.

⁵ Geografia regionalna Polski” J. Kondracki, PWN W-wa 1998 r. Rozdział 12. Wyżyna Małopolska, str. 260

⁶ projekt” Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica” wersja wrzesień 2023. Tom I, 4.1.2. Budowa geologiczna

⁷ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>, dane z dnia 23.11. 2021

⁸ Na podstawie <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/zloza/wyszukiwanie.jsf>. Dane z dnia 23.11 2021 r

Na obszarach zabudowanych dominują gleby antropogenicznie zmienione w tym powszechnie występujące gleby nasypowe, które ukształtowały się w wyniku bezpośredniej i pośredniej działalności człowieka.

VI.2.4. WARUNKI KLIMATYCZNE

Klimat w obrębie gminy jest łagodny. Bardzo ważną cechą charakteryzującą klimat jest temperatura powietrza. Średnia jej wartości wynosi 7,5°C. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń ze średnią temperaturą -3,0°C, natomiast najcieplejszy, lipiec z temperaturą 17°C. W ciągu roku przeważają wiatry umiarkowane i słabe z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego. Wartość opadów biorąc pod uwagę średnią wieloletnią kształtuje się na poziomie 750 mm. Średnia liczba dni z pokrywą śnieżną w sezonie zimowym wynosi ok. 80 dni.

Zróżnicowanie warunków topoklimatu lokalnego nadaje również morfologia terenu:

- najkorzystniejsze warunki klimatyczno-zdrowotne występują w obrębie terenów otwartych wysoczyzn - na obszarach o korzystnej ekspozycji południowej - dobre nasłonecznienie, dobre warunki termiczne, wyniesienie ponad dno doliny - dobre przewietrzanie terenu, dobre warunki wilgotnościowe, rzadkość występowania mgieł, krótszy okres zalegania pokrywy śnieżnej. Korzystne warunki solarne i termiczne występują na zboczach o ekspozycji południowej, południowo-wschodniej i zachodniej oraz zachodniej i wschodniej.
- średniokorzystne warunki występują w sąsiedztwie terenów leśnych, terenów zadrzewionych otoczonych zadrzewieniami terenów o spadkach nie przekraczających 5% - utrudnione, niedostateczne przewietrzanie, słabe nasłonecznienie, często występujące mgły poranne, znaczna wilgotność.
- niekorzystne lub mało korzystne warunki topoklimatyczne posiadają dna dolinne rzek (Pilicy i Żebrówki), zbocza o ekspozycji północnej, północno-wschodnie i - zachodniej o znacznym nachyleniu, obniżenia w obrębie wysoczyzny oraz zagłębienia bezodpływowe i tereny podmokłe. Są to strefy częstych inwersji termicznych (zalegania lub spływu chłodnych mas powietrza), złe warunki solarne i wilgotnościowe, częste mgły i przymrozki, obszary o charakterze korytarzy wentylacyjnych, dłuższy czas zalegania pokrywy śnieżnej.
- pewne niedogodności w kształtowaniu klimatu mogą stanowić znajdujące się w obrębie opracowania (szczególnie dotyczy to obszaru miasta Pilica) tereny zabudowane oraz powierzchnie asfaltowe, w bezpośrednim sąsiedztwie, których można się spodziewać nieznacznego wzrostu temperatury oraz spadku wilgotności powietrza. Zabudowa sprzyja rozwojowi lokalnej wymiany pionowej i poziomej powietrza oraz zmniejsza niebezpieczeństwo występowania lokalnych przymrozków radiacyjnych.

VI.2.5. WODY POWIERZCHNIOWE, WODY PODZIEMNE

Gmina Pilica położona jest w dorzeczu Wisły. Głównym elementem układu hydrograficznego są rzeka Pilica, która bierze swój początek na południe od miasta oraz dopływ rzeki Krztyni potok Żebrówka. Pilica płynie szeroką wciętą doliną, z zachodu na wschód przez miasto oraz miejscowości gminne (obręby ewidencyjne: m. Pilica, Zarzeczce, Sławniów, Dobra, Kolonia Dobra, Wierbka, Kleszczowa oraz Maleszyna Jastrzębie). Potok Żebrówka ma swoje źródła na terenie gminy we wsi Siadcza. Płynie przez miejscowości Podrędzinie, Domiarki, Wierzbica -Rędziny, Wierzbica – Stara Wieś a następnie wpływa do sąsiedniej gminy Żarnowiec. Na terenie gminy na jej wschodzie znajduje się Dopływ z Dobrakowa i Dopływ z Kidowa, które wpadają do Żebrówki.

Sieć hydrograficzną gminy Pilica uzupełniają wody stojące – zbiorniki wodne. Zaliczają się do nich m.in. stawy rybne położone na rzece Pilicy oraz zbiorniki w Siadczy.

Na tle podziału wód powierzchniowych na tzw. jednolite części wód powierzchniowych (jcwp), obszar miasta i gminy znajduje się w obrębie następujących Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

- PLRW200062541469 Żebrówka (region wodny Środkowej Wisły)
- PLRW200072541449 Krztynia do Białki (region wodny Środkowej Wisły)
- PLRW20006254133 Pilica od źródeł do Dopływu z Węgrzynowa bez Dopływu z Węgrzynowa (region wodny Środkowej Wisły)
- PLRW20007212818 Biała Przemsza do Ryczówka włącznie (region wodny Małej Wisły)

Omawiany obszar położony jest w obrębie regionu hydrologicznego wieluńsko-krakowskiego, jak również podregionu krakowsko-częstochowskiego. Charakteryzującego się głównym poziomem użytkowym wodnym - szczelinowo-krasowym, w wapieniach i marglach pochodzących z okresu jury górnej. Głębokość zalegania wód jest zróżnicowana i mieści się w przedziale od kilku do 100 metrów, natomiast jej wydajność oscyluje od kilku do 120 m³/h⁹.

Obszar gminy położony jest w zasięgu występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Cała gmina położona jest w obrębie GZWP 326 Zbiornik Częstochowa (E), natomiast jej wschodnie fragmenty w GZWP 408 Niecka Miechowska (część NW).

Na tle podziału obszaru wód podziemnych na tzw. jednolite części wód podziemnych (jcwpd)¹⁰, gmina znalazła się w jcwpd nr 84 o kodzie PLGW200084, 113 o kodzie PLGW2000113 i 130 o kodzie PLGW2000130¹¹.

VI.2.6. STRUKTURA PRZYRODNICZA – ŚWIAT ROŚLINNY I ZWIERZĘCY

Świat roślinny

Gmina Pilica jest średnio zasobna w obszary leśne (stanowią ok. 24%). Największe zwarte kompleksy lasów znajdują się na południu i północy analizowanego terenu. Zostały one w całości lub częściowo włączone w obszary form ochrony występujących na terenie gminy. Skład siedliskowy porastających teren opracowania drzewostanów stanowią przede wszystkim lasy wyżynne i mieszane, w których dominującym gatunkiem jest buk z domieszką jodły oraz bory mieszane świeże z dominującą sosną i świerkiem.

Najcenniejsze, w obszarze gminy, siedliska przyrodnicze występują na południu i na północnym – zachodzie gminy, które zostały włączone w obszary NATURA 2000. Przytaczając informacje zawarte w Standardowych Formularzach Danych dla Obszarów Natura 2000 – Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski PLH 240034 oraz Ostoja Środkowojurajska PLH 240009 w ich obrębie zidentyfikowano następujące gatunki *objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG*: *obuwik pospolity* (*Cypripedium calceolus*), *warzucha polska* (*Cochlearia polonica*), *haczykowiec błyszczący* (*Hamatocaulis vernicosus*) oraz inne cenne gatunki roślin związane z lasami, nie wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG tj. *żłobik koralowy* *Corallorhiza trifida*). Ponadto w obrębie obszaru NATURA 2000 Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski PLH 240034 zidentyfikowano następujące typy siedlisk przyrodniczych: 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion* oraz 9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero-Fagenion*).

W terenach nieuprawianych a także przy nowopowstającej zabudowie mieszkaniowej można spotkać zarośla liściaste i niskopiennie lasy, które są stadiami sukcesyjnymi odtwarzających się łąk. Na terenach uprawnych oraz terenach poddanych antropopresji występuje roślinność synantropijna. W obszarach zabudowanych roślinność ta znajduje dogodne dla siebie siedliska w postaci nieutwardzonych poboczy dróg, nieutwardzonych parkingów i bezpośredniego otoczenia budynków. Zbiorowiska te są bardzo pospolite. Najczęściej spotykane gatunki to - Babka zwyczajna (*Plantago major*), Bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), Mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*), Perz właściwy (*Triticum repens*), Pokrzywa

⁹ Kuzio S., Kuzio B., Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica, P.T.H „ENVITECH”, Pilica, 2004 - projekt” Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica” wersja wrzesień 2023. Tom I, 4.1.4. Zasoby Wodne

¹⁰ Wydzielenie jcwpd i przeprowadzenie wstępnej oceny ich stanu przeprowadzone zostało w 2005 r. przez PIG w konsultacji z RZGW, GIOŚ i Biurem Gospodarki Wodnej i zweryfikowane w 2008 roku. Na skutek weryfikacji, od początku 2016 roku obowiązuje podział na 172 jcwpd.

¹¹ <http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html> (dane z dnia 2.12.2021)

zwyczajna (*Urtica dioica*) czy Skrzyp polny (*Equisetum arvense*). Specyficzną grupą gatunków synantropijnych są gatunki inwazyjne. Rozsiewają się i rosną wśród uprawianych roślin bez pomocy człowieka, a często wbrew jego przeciwdziałaniom¹². Powierzchnie obszarów trawiastych zachwaszcza, ale i ozdabia m.in. liczny mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*) i koniczyna biała (*Trifolium repens*). W sąsiedztwie terenów podmokłych i wód można spotkać zespoły roślinności szuwarowej (szuwar trzcinowy i trzcinowo-pałkowy). Największe powierzchnie zbiorowisk łąkowych i pastwisk występują w sąsiedztwie rzek i rowów płynących przez analizowany obszar. Należą one do kręgu łąk wilgotnych. Zieleni urządzonej i ozdobna skupiona jest przede wszystkim wokół obiektów usługowych czy zabudowy mieszkaniowej. *Na szczególne wyróżnienie zasługuje zabytkowy Zespół pałacowo-parkowy w Pilicy. Założony na wzór francuski, z licznymi starymi drzewami, tj. jawory, modrzewie, jesiony, graby, wiązy, magnolie pośrednie, jodły kalifornijskie oraz klony*¹³. Znaczne powierzchnie zieleni urządzonej stanowią ogrody przydomowe z ozdobną roślinnością wysoką i niską. Głównymi gatunkami są: świerki, sosny, klony oraz krzewy: lilak, jaśmin, tuja, glóg, jałowiec, cyprys czy hortensja itp. W obszarze miasta Pilica zlokalizowane są zespoły ogródków działkowych będące enklawami zarówno zieleni ozdobnej jak i użytkowej.

Dotychczas nie opracowano inwentaryzacji przyrodniczej dla całej gminy i miasta. W związku z tym flora na tym terenie nie została szczegółowo rozpoznana i nie ma wiedzy na temat gatunków chronionych.

Świat zwierzęcy

Najbardziej cennymi obszarami, w obrębie których mogą pojawiać się różne gatunki, w tym chronione, są tereny położone na południu i północy gminy (w obrębie obszarowych form ochrony przyrody). Niemniej jednak ze względu na dużą dostępność terenów otwartych, teren gminy jest dogodny dla migracji, przebywania i żerowania różnych gatunków zwierząt, co potwierdzają występujące w obrębie gminy korytarze ekologiczne. Należy podkreślić, że sama lokalizacja przedmiotowego terenu, w otoczeniu terenów zalesionych i otwartych (rola, łąki, pastwiska) oraz cennych przyrodniczo, może skutkować tym, że będą pojawiać się tutaj gatunki chronione np. w trakcie migracji czy odpoczynku. Jednocześnie takie usytuowanie pozwala na istnienie obszarów wewnątrz gminy jak i poza nią, dogodnych dla żerowania czy przebywania zwierząt.

Na południu przedmiotowego terenu położony jest obszar NATURA 2000 *Ostoja Środkowojurajska PLH 240009 Przytaczając* informacje zawarte w Standardowym Formularzu Danych dla ww. Obszaru Natura 2000 – występują, w jego obrębie gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEWG są to: płazy - *Bombina bombina* (Kumak nizinny), ssaki: *Nocek łydkowłosy (Rhinolophus hipposideros)*, *Podkowiec mały (Myotis Myotis)*, *Nocek duży (Myotis dasycneme)*, *Nocek orzęsiony (Myotis emarginatus)*, *bezkęgowce Szalaczkon szafraniec (Phengaris teleius)*, *Modraszek telejus (Colias myrmidone)* oraz *ryby minóg strumieniowy (Lampetra planeri)*¹⁴.

Położenie południowych obszarów gminy w obrębie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd stwarza możliwość spotkania licznych gatunków ptaków. Wśród których można wymienić m.in. *pustułkę, jastrzębiego gołębiarza, krogulca, sowę uszatkę, puszczyka czy płomykówkę. Pojawiają się także przedstawiciele gadów, np. gniewosz plamisty, padalec, zaskroniec zwyczajny, czy płazów, np. kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, ropucha zielona. Ze względu na licznie występujące na tym obszarze jaskinie, schroniska i szczeliny skalne, istnieją dogodne warunki dla nietoperzy, których występuje tu wiele gatunków*¹⁵.

¹² www.atlas-roslin.pl

¹³ projekt " Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica" wersja wrzesień 2023. Tom I, 4.1.7. Świat flory i fauny

¹⁴ NATURA 2000- STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW), obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz specjalnych obszarów ochrony (SOO) - OBSZAR Ostoja Środkowojurajska PLH 240009. Dane z dnia 24.11.2021 r oraz 18.08.2022r

¹⁵ projekt " Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica" wersja wrzesień 2023. Tom I, 4.1.7. Świat flory i fauny

Świat zwierzęcy w sąsiedztwie kompleksów leśnych reprezentowany jest głównie przez gatunki typowe dla terenów sąsiadujących ze zbiorowiskami leśnymi oraz terenów leśnych. Powierzchnie leśne sprzyjają występowaniu dużych i małych ssaków leśnych. Wśród ssaków należy wymienić np. sarnę, dziką, lisa czy zającą. Mogą występować także kuny czy łasice. Zwierzęta wykorzystujące zadrzewienia i tereny wolne od zabudowy obszaru, to kret (*Talpa europea*), jeż (*Erinaceus europaeus*) czy wiewiórka (*Sciurus vulgaris*).

Obszary rolne są miejscem przebywania zwierząt polno-leśnych np. zające, saren czy kuropatw.

Cechą obszarów miejskich (m. Pilica) jest występowanie tych gatunków fauny, które dostosowały się do swego - miejskiego układu biocenotycznego. Wśród owadów są to pospolite szkodniki: Rybik cukrowy (*Lepisma saccharina*), Mrówka faraona (*Monomorium pharaonis*), czy pająki z rodzajów *Pholcus* i *Tegenaria*. Najbardziej typowymi ssakami obszaru są: m.in. Mysz domowa (*Mus musculus*), Kuna domowa (*Martes foina*) oraz niektóre nietoperze.

Ponadto w obszarze opracowania i jego sąsiedztwie można spodziewać się licznych pospolitych gatunków ptaków, które w terenach zadrzewionych budują gniazda oraz znajdują pożywienie. Zieleń wysoka i niska występująca w obrębie opracowania może stanowić miejsce bytowania i gniazdowania różnych gatunków ptaków np.: Kosa (*Turdus merula*), Wrony (*Corvus corone*), Jaskółki (*Hirundo rustica rustica*), Szpak zwyczajny (*Sturnus vulgaris*) czy Sroki (*Pica pica*).

Obszarami najbardziej przystosowanymi do bytowania zwierząt w obrębie opracowania są tereny otwarte, tereny w sąsiedztwie wód, tereny leśne, ogródki oraz wszelkiego rodzaju tereny zielone, w które obszar gminy jest zasobny.

Dotychczas nie opracowano inwentaryzacji przyrodniczej dla miasta i gminy Pilica. W związku z tym, fauna tego terenu nie została szczegółowo rozpoznana i nie ma wiedzy na ten temat.

VI.2.7. KORYTARZE EKOLOGICZNE

Mapa korytarzy ekologicznych z 2011 r.¹⁶ wyróżnia siedem korytarzy głównych, które stanowią odcinki korytarzy paneuropejskich, a ich rolą jest zapewnienie łączności ekologicznej w skali kraju i kontynentu¹⁷. Zgodnie z ww. mapą, południowe (miejscowości w tym ich fragmenty: Złożeniec, Smoleń, Jocikowa i m. Pilica) i północno – zachodnie (miejscowości w tym ich fragmenty: Jasieniec, Solca, Szyce, Sierbowice, Dzwono-Sierbowice, Dwonowice) fragmenty gminy Pilica znajdują się w korytarzu południowo-centralnym (GKPDc – 10A) Bory Stobrawskie - Lasy Przedborskie. Korytarz ten łączy *Roztocze z Lasami Janowskimi, Puszcza Sandomierską i Świętokrzyską, Przedborskim Parkiem Krajobrazowym, Załęczańskim Parkiem Krajobrazowym, schodzi do Lasów Lublinieckich i Borów Stobrawskich, sięgając do Lasów Milickich, Doliny Baryczy i Borów Dolnośląskich*¹⁸.

Głównym celem wyznaczania i ochrony korytarzy jest:

- przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienie funkcjonalnych połączeń między poszczególnymi regionami kraju,
- zapewnienie możliwości funkcjonowania stabilnych populacji gatunków roślin i zwierząt,
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności w kraju i Europie,
- stworzenie spójnej sieci obszarów chronionych, które zapewnią optymalne warunki do życia możliwie dużej liczbie gatunków¹⁹.

Ponadto na terenie gminy funkcjonują korytarze ekologiczne określone w opracowaniu „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa” (Parusel J.B, Skowrońska K., Wower A. (red.) 2015 CDPGŚ). Zaliczają się do nich:

¹⁶ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Gómy M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

¹⁷ <http://korytarze.pl/mapa/podzial-korytarzy-ze-względu-na-strefy>

¹⁸ <http://korytarze.pl/mapa/podzial-korytarzy-ze-względu-na-strefy>

¹⁹ <http://korytarze.pl/mapa/cel-i-zalozenia-merytoryczne-wyznaczenia-korytarzy>

- korytarz spójności obszarów chronionych „Kępina- Suchy Młyn”,
- korytarze migracji ssaków kopytnych: „K/Ls-LO/LZ” i „K/JURA-PILICA”
- Korytarze ssaków drapieżnych: „D/JURA-N” i „D/JURA-PILICA”
- Regionalne korytarze migracji ptaków: Lasy Lublinieckie - Jura Krakowsko-Częstochowska”, Dolina górnego biegu Pilicy”²⁰

VI.2.8. OCHRONA PRAWNA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH²¹

PARKI NARODOWE, ZESPOŁY PRZYRODNICZO – KRAJOBRAZOWE, STANOWISKA DOKUMENTACYJNE

Zgodnie z informacjami zawartymi na stronie internetowej Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska²² na analizowanym terenie **nie zostały ustanowione** parki narodowe, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz stanowiska dokumentacyjne.

REZERWATY „SMOLEŃ” I „RUSKIE GÓRY”

Na terenie gminy występują dwa rezerwaty przyrody **„Smoleń” i „Ruskie Góry”**.

Przytaczając formularz danych dla rezerwatu przyrody **„Smoleń”** powierzchnia rezerwatu (w tym powierzchnia ochrony ścisłej) wynosi 4,3200 ha. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i turystycznych skupienia ostańców jurajskich z ruinami XIV – wiecznego zamku, porośniętych lasem bukowo-grabowo-modrzewiowym. Dla rezerwatu nie wyznaczono otuliny. Nie obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego, nie obowiązuje plan ochronny. Dla rezerwatu obowiązują zadania ochronne ustanowione Zarządzeniem Nr 8/2018 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2018 r w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Smoleń, które obowiązuje do 2023-04-23²³.

Tabela 1.

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu				
Lp.	Tytuł	Miejsce publikacji	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Data publikacji
1.	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 25 listopada 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	Monitor Polski	M.P. z 1960 r. Nr 15, poz. 71	1960-02-13

Źródło: na podstawie Formularza danych dla rezerwatu przyrody, cfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.RP.144.pdf (dane z dnia 18.08.2022 r)

Tabela 2.

Dane pozostałych aktów prawnych				
Lp.	Tytuł	Miejsce publikacji	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Data publikacji
1.	Obwieszczenie Wojewody Śląskiego z dnia 2 stycznia 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody	Dz. Urz. Województwa Śląskiego	Dz. Urz. z 2002 r. Nr 1, poz. 1	2002-01-18
2.	Zarządzenie Nr 21/2017 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 20 lipca 2017 r. w sprawie wyznaczenia szlaku ruchu pieszego w rezerwacie przyrody Smoleń w województwie częstochowskim.	Nie podlega publikacji		

Źródło: na podstawie Formularza danych dla rezerwatu przyrody, cfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.RP.144.pdf (dane z dnia 18.08.2022 r)

Przytaczając formularz danych dla rezerwatu przyrody **„Ruskie Góry”** celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych płatów żywej buczyny sudeckiej i jaworzyny

²⁰ Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach Znak: WOOŚ.411.218.2021,AOK z dnia 29 listopada 2021

²¹ <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> dane z dnia 24.11.2021 r

²² cfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf dane z dnia 24.11.2021 r..

²³ formularz danych dla rezerwatu przyrody dane z dnia 18.08.2022 r, cfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.RP.144.pdf

górskiej oraz wychodni, ścian, jaskiń i nisz skalnych. Powierzchnia obszaru wynosi 155.500 ha w tym ochrony ścisłej 112,6300 ha i ochrony czynnej 41,0200 ha. Rezerwat został uznany Rozporządzeniem Nr 36/2000 Wojewody Śląskiego z dnia 10 października 2000 r., w sprawie poddania pod ochronę prawną w drodze uznania za rezerwat przyrody obszaru lasu w gminie Pilica (Dz. Urz. z 2000 r. Nr 39, poz. 575, publikacja 2000-10-20). Dla rezerwatu nie wyznaczono otuliny. Nie obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego. Dla rezerwatu obowiązuje plan ochronny ustanowiony Rozporządzeniem Nr 25/07 Wojewody Śląskiego z dnia 13 czerwca 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Ruskie Góry", Dz. Urz. Województwa Śląskiego z 2007 r. Nr 105, poz. 211), obowiązuje do 2027-07-04²⁴.

Tabela 3.

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu				
Lp.	Tytuł	Miejsce publikacji	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Data publikacji
1.	Rozporządzenie Nr 38/2000 Wojewody Śląskiego z dnia 10 października 2000 r. w sprawie poddania pod ochronę prawną w drodze uznania za rezerwat przyrody obszaru lasu w gminie Pilica ROZPORZĄDZENIE UTRACIŁO MOC	Dz. Urz. Województwa Śląskiego	Dz. Urz. z 2000 r, Nr 39, poz. 575	2000-10-20
2.	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 19 stycznia 2022 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Ruskie Góry"	Dz. Urz. Województwa Śląskiego	Dz. Urz. z 2022 r, poz. 436	2022-01-20

Źródło: na podstawie Formularza danych dla rezerwatu przyrody crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.RP.760.pdf (dane z dnia 18.08.2022 r)

PARK KRAJOBRAZOWY ORLICH GNIAZD²⁵

Przytaczając formularz danych dla parku krajobrazowego „**Orlich Gniazd**” został on utworzony 20.06.1980 r. Powierzchnia Parku wynosi 60,807.2000 ha a jego otuliny 58,751.8984 ha (w województwie śląskim 400 km²).

Dla parku Krajobrazowego obowiązuje plan ochronny ustanowiony Uchwałą nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” (Dz. Urz. Województwa Śląskiego z 2014 r. poz. 1763, opublikowany 25-03-2014 r.), obowiązuje do 2034-03-24.

§ 2. Ustala się następujące szczególne cele ochrony Parku:

- 1) ochrona wartości przyrodniczych:
  - a) zachowanie charakterystycznych elementów przyrody nieożywionej,
  - b) ochrona naturalnej różnorodności florystycznej i faunistycznej,
  - c) zachowanie naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk roślinnych, ze szczególnym uwzględnieniem roślinności kserotermicznej, torfowiskowej oraz wilgotnych łąk,
  - d) zachowanie korytarzy ekologicznych;
- 2) ochrona wartości historycznych i kulturowych:
  - a) ochrona tradycyjnych form zabudowy i zespołów wiejskich oraz podmiejskich,
  - b) współdziałanie w zakresie ochrony obiektów zabytkowych i ich otoczenia;
- 3) ochrona walorów krajobrazowych:
  - a) zachowanie otwartych terenów krajobrazów jurajskich,
  - b) ochrona przed przekształceniem terenów wyróżniających się walorami estetyczno-widokowymi;
- 4) społeczne cele ochrony:
  - a) racjonalna gospodarka przestrzenną, hamowanie presji urbanizacyjnej,

²⁴ formularz danych dla rezerwatu przyrody dane z dnia 18.08.2022, crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.RP.760.pdf

²⁵ crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.PK.6.pdf, dane z dnia 18.08.2022

- b) promowanie i rozwijanie funkcji zgodnych z uwarunkowaniami środowiska, w tym szczególnie turystyki, wypoczynku i edukacji.

Tabela 4.

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu				
Lp.	Tytuł	Miejsce publikacji	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Data publikacji
1.	Uchwała nr III/11/80 Woj. Rady Narodowej w Katowicach z 20 czerwca 1980 r. w sprawie utworzenia Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych w granicach województwa katowickiego	Dziennik Urzędowy Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach	Dz. Urz. WRN nr 3 poz. 16	-
2.	Uchwała Nr XVI/70/82 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Częstochowie z dnia 17 czerwca 1982 r. w sprawie utworzenia Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych w granicach województwa częstochowskiego	Dz. Urz. WRN w Częstochowie	Dz. Urz. WRN w Częstochowie Nr 2 poz. 17	-

Źródło: na podstawie Formularza danych dla parku krajobrazowego crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.PK.6.pdf (dane z dnia 18.08.2022 r)

Tabela 5.

Dane pozostałych aktów prawnych				
Lp.	Tytuł	Miejsce publikacji	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Data publikacji
1.	Rozporządzenie 17/95 Wojewody Katowickiego z 1 lutego 1995 r. w sprawie ochrony krajobrazu jurajskiego na terenie województwa katowickiego	Dz. Urz. Województwa Katowickiego	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 3 poz. 30	1995-02-28
2.	Rozporządzenie nr 15/98 Wojewody Częstochowskiego z dnia 22 czerwca 1998 roku w sprawie ochrony Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych w województwie częstochowskim.	Dziennik Urzędowy Województwa Częstochowskiego	Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego nr 10 poz. 74	1998-06-29
3.	Rozporządzenie Nr 81/05 Wojewody Małopolskiego z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd	Dz. Urz. Województwa Małopolskiego	Dz. Urz. z 2006 r. Nr 50, poz. 281	2006-01-26
4.	Rozporządzenie Nr 18/06 Wojewody Śląskiego z dnia 18 kwietnia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd	Dz. Urz. Województwa Śląskiego	Dz. Urz. z 2006 r. Nr 51, poz. 1423	2006-04-27
5.	Rozporządzenie Nr 13/07 Wojewody Śląskiego z dnia 29 marca 2007 r.	Dz. Urz. Województwa Śląskiego	Dz. Urz. z 2007 r. Nr 58, poz. 1253	2007-04-04
6.	Rozporządzenie Nr 12/08 Wojewody Małopolskiego z dnia 2 kwietnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.	Dz. Urz. Województwa Małopolskiego	Dz. Urz. z 2008 r. Nr 263, poz. 1636	2008-04-25

Źródło: na podstawie Formularza danych dla parku krajobrazowego crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.PK.6.pdf (dane z dnia 18.08.2022 r)

NATURA 2000 Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski PLH 240034 obszar ustanowiony na podstawie Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (2011/64/UE) Dziennik urzędowy Unii Europejskiej L33 str.146 2011-02-08.

Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO: Rozp. MKiŚ z dn. 25 marca 2022 r. w spr. Soos Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski (PLH 240034)

Przytaczając informacje zawarte w Standardowym Formularzu Danych Obszaru Natura 2000 – Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski PLH 240034 obszar zajmuje powierzchnię 256.0900 ha. Ostoja położona jest na Wyżynie Krakowsko-częstochowskiej i obejmuje pasmo wzgórz wapiennych między miejscowością Pradła na północy, a miejscowością Mokrus na południu. W obrębie gminy Pilica zajmuje jej zachodnie fragmenty w postaci trzech oddzielonych od siebie enklaw. Na terenie zidentyfikowano następujące typy siedlisk przyrodniczych:

9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion). Siedlisko jest reprezentowane przez podtyp 9110-1 Kwaśna buczyna niżowa (Luzulo pilosae-Fagetum). Na terenie ostoi buczyny kwaśne występują w miejscach, gdzie skały wapienne pokryte są grubą warstwą lessów lub piasków. Powierzchnia – 83,5

ha. Reprezentatywność – A (doskonała). Powierzchnia względna – C. Stan zachowania – B (dobry).
Ogólna ocena – B dobra.

9130 Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion) siedlisko w obszarze reprezentowane jest przez podtyp 9130-1 Żyzna buczyna niżowa (Galio odorati-Fagetum). Buczyny żyzne związane są ze stosunkowo wilgotnymi i żyznymi glebami, w obszarze wykształconymi na lessach. Powierzchnia – 71,92 ha. Reprezentatywność – B (dobra). Powierzchnia względna – C. Stan zachowania – B (dobry). Ogólna ocena – B (dobra).

9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (Cephalanthero-Fagenion), w obszarze siedlisko reprezentowane jest wyłącznie przez podtyp 9150-2 Małopolska buczyna storczykowa (zbiorowisko Fagus sylvatica-Crucjata glabra), cechujący się obecnością w runie przytulinki krzyżowej (Crucjata gabra) i konwalii majowej (Convallaria majalis). Powierzchnia – 86,49 ha. Reprezentatywność – A (doskonała). Powierzchnia względna – B (dobra). Stan zachowania – B (dobry). Ogólna ocena – B (dobra).

Spośród gatunków objętych art. 4 dyrektywy 2009/147/WE oraz gatunków wymienionych w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG, w Obszarze Natura 2000 Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski PLH 240034 stwierdzono występowanie następujących gatunków.

Tabela 6. Gatunki występujące w Obszarze Natura 2000 Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski PLH 240034 objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG

Grupa	Nazwa naukowa	Polska nazwa gatunku
Rośliny	Cypripedium calceolus	obuwik pospolity

Źródło: Standardowy Formularz Danych Obszaru Natura 2000 Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski PLH 240034 dane z dnia 18.08.2022 r

Tabela 7. Inne ważne gatunki fauny i flory (opcjonalnie)

Grupa	Nazwa naukowa	Polska nazwa gatunku
Rośliny	Corallorhiza trifida	żłobik koralowy

Źródło: Standardowy Formularz Danych Obszaru Natura 2000 Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski PLH 240034 dane z dnia 18.08.2022 r

Dla obszaru nie ustanowiono planu zadań ochronnych

Najważniejsze zidentyfikowane zagrożenia i presje dla obszaru zestawiono w poniższej tabeli²⁶:

Tabela 8. Zagrożenia i presje dla Obszaru Natura 2000 Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski PLH 240034.

Rodzaj zagrożenia / presji Istniejące i potencjalne (wg. standardowego formularza danych)	Poziom zagrożenia	Kierunek oddziaływania (wewnętrzne / zewnętrzne)
Ewolucja biocenotyczna, sukcesja K02	wysoki	wewnętrzne
Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji B02		wewnętrzne
Usuwanie martwych i umierających drzew B02.04		wewnętrzne
Obce gatunki inwazyjne I01		wewnętrzne
Przerzedzenie warstwy drzew B02.06		wewnętrzne
Wycinka lasu B02.02	średni	wewnętrzne
Pozyskiwanie/usuwanie roślin łąkowych - ogólnie F04		
Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie G05.01		wewnętrzne

Źródło: Standardowy Formularz Danych Obszaru Natura 2000 Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski PLH 240034 dane z dnia 18.08.2022 r

NATURA 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH 240009 obszar ustanowiony na podstawie DECYZJA KOMISJI z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region

²⁶ Na podstawie NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW), obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz specjalnych obszarów ochrony (SOO) - OBSZAR PLH240034 NAZWA OBSZARU Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski. Dane z dnia 24.11.2021 r

biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2008) 8039) (2009/93/WE). Dziennik urzędowy Unii Europejskiej L43 str.63 2009-02-13.

Przytaczając informacje zawarte w Standardowym Formularzu Danych Obszaru Natura 2000 – Ostoja Środkowojurajska PLH 240009 obszar zajmuje powierzchnię 5767,5500 ha. Ostoja położona jest w środkowej części Jury Krakowsko-Częstochowskiej, na południe od Ogrodzieńca. W skład ostoi wchodzi łagodne wzniesienia zbudowane ze skał jurajskich, poprzecinane dolinami pochodzenia erozyjno-denudacyjnego. W obrębie gminy Pilicy zajmuje jej południowe i południowo-wschodnie fragmenty. W obszarze NATURA 2000 zidentyfikowano 16 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Tabela 9. Gatunki występujące w Obszarze Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH 240009 objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEWG

Grupa	Nazwa naukowa	Polska nazwa gatunku
Rośliny	Cypripedium calceolus Cochlearia polonica Hamatocaulis vernicosus	Obuwik pospolity warzucha polska haczykowiec błyszczący
Płazy	Bombina bombina	Kumak nizinny
Bezkręgowce	Colias myrmidone Phengaris teleius	Szalaczkon szafraniec Modraszek telejus
Ryby	Lampetra planeri	Minóg strumieniowy
Ssaki	Myotis dasycneme Myotis Myotis Myotis emarginatus Rhinolophus hipposideros	Nocek łydkowłosy Nocek duży Nocek orzesiony Podkowiec mały

Źródło: Standardowy Formularz Danych Obszaru Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH 240009 dane z dnia 18.08.2022r

Dla obszaru nie ustanowiono planu zadań ochronnych

Najważniejsze zidentyfikowane zagrożenia i presje dla obszaru zestawiono w poniższej tabeli²⁷:

Tabela 10. Zagrożenia i presje dla Obszaru Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH 240009

Rodzaj zagrożenia / presji Istniejące i potencjalne (wg. standardowego formularza danych)	Poziom zagrożenia	Kierunek oddziaływania (wewnętrzne / zewnętrzne)
Oddziaływania negatywne		
Wandalizm G05.04		wewnętrzne
Usuwanie martwych i umierających drzew B02.04		wewnętrzne
Odpady, ścieki E03		wewnętrzne
Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu A04.03	średni	Zewnętrzne/ wewnętrzne
Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych J02.03		zewnętrzne
Uprawa A01		zewnętrzne
Zabudowa rozproszona E01.03		wewnętrzne
Zanieczyszczenia H		wewnętrzne
Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie G05.01		zewnętrzne
Wandalizm G05.04		zewnętrzne
J02.11		wewnętrzne
Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie ogólnie J02.01		zewnętrzne
Uciążliwości hałasu, zanieczyszczenie hałasem H06.01		zewnętrzne
Zanieczyszczenia H	niski	zewnętrzne
Ewolucja biocenotyczna, sukcesja K02		wewnętrzne
Uprawa A01		wewnętrzne
Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych A07		wewnętrzne
Wydobywanie piasku i żwiru C01.01		wewnętrzne
Kamieniołomy piasku i żwiru C01.01.01		wewnętrzne
Nawożenie /nawozy sztuczne A08		wewnętrzne
Wandalizm G05.04		wewnętrzne

²⁷ Na podstawie NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW), obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz specjalnych obszarów ochrony (SOO) - OBSZAR Ostoja Środkowojurajska PLH 240009. Dane z dnia 18.08.2022 r.

Oddziaływania pozytywne		
Uprawa A01	średni	zewewnętrzne
Leśnictwo B		Zewnętrzne/ wewnętrzne
Nawożenie /nawozy sztuczne A08	niski	wewnętrzne
Koszenie/ściananie trawy A03		wewnętrzne
wypas A04		wewnętrzne

Źródło: Standardowy Formularz Danych Obszaru Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH 240009 dane z dnia 18.08 2022 r.

OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU - OTULINA PARKU KRAJOBRAZOWEGO ORLICH GNIAZD I PARKU KRAJOBRAZOWEGO STAWIK

Przytaczając formularz danych dla obszaru chronionego krajobrazu „**Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki**”. Powierzchnia obszaru wynosi 44,834.ha.

Tabela 11.

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu				
Lp.	Tytuł	Miejsce publikacji	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Data publikacji
1.	Uchwała nr III/11/80 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach	Dziennik Urzędowy Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach	Nr 3, poz. 16	1980-06-20

Źródło: na podstawie Formularza danych dla obszaru chronionego krajobrazu crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.OCHK.655.pdf (dane z dnia 24.11.2021 r)

Tabela 12.

Dane pozostałych aktów prawnych				
Lp.	Tytuł	Miejsce publikacji	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Data publikacji
1.	Uchwała Nr XVI/70/82 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Częstochowie z dnia 17 czerwca 1982 r. w sprawie utworzenia Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych w granicach województwa częstochowskiego	Dz. Urz. WRN w Częstochowie	Nr 2, poz. 17	1982-06-17
2.	Rozporządzenie Nr 17/95 Wojewody katowickiego z dnia 1 lutego 1995 r w sprawie ochrony krajobrazu na terenie województwa katowickiego	Dz. Urz. Woj. Katowickiego	Nr 3, z 1995	1995-02-28
3.	Rozporządzenie nr 15/98 wojewody częstochowskiego z dnia 22.06.1998 roku w/s ochrony Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych	Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego	Nr 10, poz.74	1998-06-29
4.	Rozporządzeniu nr 18/06 Wojewody Śląskiego z dnia 18 kwietnia 2006 w sprawie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd	Dz. Urz. Województwa Śląskiego	Dz. Urz. z 2006 r. Nr 51, poz. 1423	2006-04-27

Źródło: na podstawie Formularza danych dla obszaru chronionego krajobrazu crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.OCHK.655.pdf (dane z dnia 24.11.2021)

POMNIKI PRZYRODY

Tabela 13.

Rodzaj tworu przyrody/ typ pomnika/lokalizacja/ nazwa	Tytuł aktu prawnego	Miejsce publikacji	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Data publikacji
Skalka/jednoobiektowy/Złożeniec/ostańce skalne-skalka- (8 szt.)/ „Skalka Gaj” ²⁸	Decyzja o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Krakowie nr R. L. – op.- 8311/261/70 z dn. 22.09.1970r	=	=	1970-09-22
Skalka/jednoobiektowy/Złożeniec/ostańce ²⁹ skalne/ „Smyłowa skalka”	Decyzja o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Krakowie nr R. L. – op.- 8311/77/68	=	=	1970-09-22

²⁸ Formularz danych dla pomnika przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1306.pdf> dane z dnia 24.11.2021

²⁹ Formularz danych dla pomnika przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1307.pdf> dane z dnia 24.11.2021

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PILICA

Skalka/jednoobiektowy/Smoleń/ostańce ³⁰ skalne- skała- / „Zawisie”	Decyzja o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Krakowie nr R. L. – op.- 8311/258/70	-	-	1970-09-22
Skalka/jednoobiektowy/Smoleń/ostańce ³¹ skalne- skała- / „Wypalaniec”	Decyzja o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Krakowie nr R. L. – op.- 8311/256/70 z dn. 22.09.1970r	-	-	1970-09-22
Skalka/jednoobiektowy/Smoleń/ostańce ³² skalne- skała- / „Pośrednica”	Decyzja o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Krakowie nr R. L. – op.-8311/257/70 z dn. 22.09.1970r	-	-	1970-09-22
Wieloobiektowy/Sławniów obok kościoła 6 drzew - Lipy szerokolistne - Tilia platyphyllos ³³	Decyzja o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Kielcach nr L.AK.11/0/14/Ki/32 z dn 12.11.1932r.	-	-	1932-11-12
Jednoobiektowy/Pilica ul. Senatorska Dąb szypułkowy – Quercus robur ³⁴				
Jednoobiektowy/Smoleń 62 Lipy drobnolistna - Tilia cordata ³⁵	Rozporządzenie nr 107/95 Wojewody katowickiego z dn. 04.08.1995r. w sprawie wprowadzenia ochrony indywidualnej w drodze uznania za pomniki przyrody, ożywionej na terenie gminy Pilica	Dz. Urz. Woj. Katowickiego	Dz Urz Woj. Katow. nr 12 104	1995-08-04
Jednoobiektowy/Smoleń 62 Jesion wyniosły – Fraxinus excelsior ³⁶				
Jednoobiektowy/Złożeniec – gajówka Psarskie Lipy drobnolistna- Tilia cordata ³⁷				
Jednoobiektowy/Złożeniec – gajówka Psarskie Klon jawor – Acer pseudoplatanus ³⁸				
Wieloobiektowy/Pilica – aleja dojazdowa z Biskupic do zamku. Klony, lipy, kasztanowce (276 drzew) po zniesieniu w 2011 r. zostało 274 drzewa ³⁹	Rozporządzenie nr 107/95 Wojewody katowickiego z dn. 04.08.1995r. w sprawie wprowadzenia ochrony indywidualnej w drodze uznania za pomniki przyrody, ożywionej na terenie gminy Pilica	Dz. Urz. Woj. Katowickiego	Dz Urz Woj. Katow. nr 12 104	1995-08-04
	Uchwała nr XLVIII/288/2010 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 28 października 2010 r. w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody z drzew uznanych za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Śląskiego	Dz. Urz. z 2011 r. Nr 1, poz. 24	2011-01-03
Wieloobiektowy/Smoleń obok pola biwakowego 17 drzew m.in. Klon jawor (Acer pseudoplatanus), Lipa szerokolistna- Tilia platyphyllos, Lipa drobnolistna - Tilia cordata ⁴⁰	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Katowickiego z dnia 02.01.1996r. w sprawie wprowadzenia ochrony indywidualnej w drodze uznania za pomniki przyrody pojedynczych tworów przyrody ożywionej i nieożywionej, na terenie gmin: Tworóg, Kuźnia Raciborska, Pilica,	Dz. Urz. Woj. Katowickiego	Dz. Urz. Woj. Katow. z 1996 r. Nr 1, poz. 2	1996-01-02
	Uchwała nr XXVII/157/2020 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 23 października 2020 r. w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody z drzewa uznanego za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Śląskiego	Dz. Urz. z 2020 r. poz. 7595	2020-10-30

UŻYTEK EKOLOGICZNY⁴¹

Tabela 14.

DANE AKTU PRAWNEGO O UTWORZENIU, USTANOWIENIU LUB WYZNACZENIU				
Rodzaj / nazwa/ cel ochrony	Tytuł aktu prawnego	Miejsce publikacji	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Data publikacji

³⁰ Formularz danych dla pomnika przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1308.pdf> dane z dnia 24.11.2021

³¹ Formularz danych dla pomnika przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1309.pdf> dane z dnia 24.11.2021

³² Formularz danych dla pomnika przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1309.pdf> dane z dnia 24.11.2021

³³ <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?op=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1311> dane z dnia 24.11.2021

³⁴ <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?op=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1312> dane z dnia 24.11.2021

³⁵ <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?op=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1313> dane z dnia 24.11.2021

³⁶ <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?op=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1314> dane z dnia 24.11.2021

³⁷ <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?op=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1315> dane z dnia 18.08.2022

³⁸ <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?op=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1316> dane z dnia 24.11.2021

³⁹ <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?op=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1317> dane z dnia 18.08.2022

⁴⁰ <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?op=PL.ZIPOP.1393.PP.2416073.1318> dane z dnia 18.08.2022

⁴¹ <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.UE.2416073.33.pdf> dane z dnia 24.11.2021 r

Siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków/ Źródlika w Pilicy-Piaski-powierzchnia 2.4000 ha Cele ochrony zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych ekosystemu zespołu źródeł ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin	Rozporządzenie Nr 42/2004 Wojewody Śląskiego z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego zespołu źródeł w dolinie Pilicy pod nazwą "Źródlika w Pilicy-Piaski" w gminie Pilica	Dz. Urz. Woj. Śląskiego	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 67 poz. 1995 z dnia 26.07.2004 r.	2004-07-26
DANE POZOSTAŁYCH AKTÓW PRAWNYCH				
	Rozporządzenie Nr 67/04 Wojewody Śląskiego z dnia 23 września 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za użytek ekologiczny zespołu źródeł w dolinie Pilicy pod nazwą "Źródlika w Pilicy-Piaski" w gminie Pilica	Dz. Urz. Woj. Śląskiego	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 96 poz. 2686 z dnia 5.10.2004 r.	2004-10-05

Wykaz pozostałych obszarów i obiektów chronionych występujących w odległości do 10 km od obszaru objętego opracowaniem ⁴²

Tabela 15.

REZERWATY	Kępina -otulina – ok. 2,49 km Kępina – ok. 2,60 km Góra Stołowa im. Ryszarda Malika -otulina – ok. 5,83 km Góra Stołowa im. Ryszarda Malika – ok. 5,86 km Pazurek – ok. 6,92 km Góra Zborów – ok. 7,06 km Góra Chelm – ok. 7,27 km Michałowiec – ok. 8,73 km
PARKI KRAJOBRAZOWE	Łubniański Park Krajobrazowy - otulina – ok. 9,71 km
OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU	Miechowsko – Działoszyński – ok. 2,86 km Obszar Chronionego Krajobrazu Wyżyny Miechowskiej – ok. 6,02
NATURA 2000	Buczyny w Szypowicach i Las Niwski PLH 240034. – ok. 1,76 km Źródła Rajeczniczy PLH 240033 – ok. 2,24 km Dolina Górnej Pilicy PLH 260018 – ok. 4,90 km Ostoja Kroczycka PLH 240032 – ok. 5,61 Jaroszwiec PLH 120006 – ok. 5,83 km Pustynia Błędowska PLH 120014 – ok. 7,23 km Michałowiec PLH 120011 ok. 8,72 km Dolina Górnej Mierzawy PLH 260017 – ok. 10,78 km
UŻYTKI EKOLOGICZNE	Pustynia Błędowska – ok. 7,65 km Smuga – ok. 10,77 km
POMNIKI PRZYRODY	W odległości ok. 10 km od gminy znajduje się kilkadziesiąt pomników przyrody.

VII. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI KIERUNKÓW „STUDIUM...”

Ocenia się, że zmiany jakie będą zachodziły w środowisku obszaru objętego opracowaniem w sytuacji zaniechania prac nad „Studium...” będą kontynuacją procesów naturalnych i presji antropogenicznych, jakie obserwowane są obecnie i jakie wynikają z dotychczas przyjętych dokumentów planistycznych przede wszystkim obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania

⁴² www.geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/ dane z dnia 24.11.2021r

przestrzennego Miasta i Gminy Pilica przyjętego Uchwałą Nr XXV/171/2005 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 24 lutego 2005 r.

VIII. OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, STANU ŚRODOWISKA, JEGO ODPORNOŚCI NA DEGRADACJĘ, ZDOLNOŚCI DO REGENERACJI Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE

Degradacja środowiska jest nieodłącznym elementem gospodarki człowieka. Źródła zanieczyszczeń poszczególnych komponentów środowiska są podobne jak na większości terenów zurbanizowanych. Ze względu na zróżnicowaną odporność poszczególnych komponentów środowiska, podlegają one degradacji w różnym tempie. Źródła zagrożeń zazwyczaj są takie same, jednak ze względu na odmienny sposób oddziaływania i konsekwencje przedstawiono je w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska.

GLEBY

Badanie jakości gleb ornych wykonywane jest w ramach monitoringu jakości gleby i ziemi w ramach PMŚ. Celem badań jest ocena stanu zanieczyszczeń oraz śledzenie zmian właściwości gleb pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. Monitoring chemizmu gleb ornych Polski prowadzony jest od roku 1995. Obecnie znane są pomiary z lat 2015-2017. Na terenie gminy Pilica w tym okresie nie prowadzono pomiarów. Najbliższy punkt kontrolny znajdował się w województwie śląskim w powiecie zawierciańskim w gminie Zawiercie w miejscowości Kromołów. Próbkę pobrano z rędzin brunatnych, trzeciego kompleksu przydatności rolniczej i IV b klasy bonitacyjnej.⁴³

Gleby należą do najmniej odpornych elementów. Zjawiskiem przyczyniającym się do degradacji gleb jest presja urbanizacyjna na terenach dotąd niezabudowanych. Prowadzi to do przekształcenia naturalnych właściwości fizycznych, chemicznych, morfologicznych gleby oraz jej struktury powierzchniowo – wodnej a w konsekwencji do likwidacji poziomu glebowego. Regeneracja tak przekształconego środowiska glebowego może trwać nawet kilkaset lat.

Analizując aktualne warunki glebowe w obszarze opracowania można stwierdzić, iż na terenie opracowania w niewielkiej części są to gleby antropogeniczne (urbanoziemne, industrioziemne), które ukształtowały się w wyniku bezpośredniej i pośredniej działalności człowieka (urbanizacja). Dotyczy to przede wszystkim terenów zabudowanych. Do antropogenicznych zagrożeń gleb w obrębie opracowania należy zaliczyć zanieczyszczenia emitowane głównie z sektora komunalnego. Głównym zagrożeniem dla tych gleb jest likwidacja poziomu glebowego. Natomiast na gruntach niezabudowanych, gdzie nie zostały zniszczone profile glebowe (co dotyczy większości terenów objętych opracowaniem), odporność tego komponentu środowiska na degradację jest dużo większa, również szybciej następuje regeneracja. Jednak w przypadku wprowadzenia w te tereny nowej zabudowy, gleby w skutek trwałych przekształceń będą należały do najmniej odpornych w obszarze.

W przypadku oddziaływań związanych z uprawą (co w obszarze opracowania będzie miało istotne znaczenie) zmiany w profilu glebowym, nawożenie czy zanieczyszczenia (wnikające do gleb i gruntu związki chemiczne powodują zmianę odczynu gleb, pogarszając stan mikrofauny i mikroflory glebowej, pozbawione osłony w postaci szaty roślinnej gleby stają się przesuszone i podatne na wywiewanie, w mniejszym stopniu magazynują wilgoć), środowisko glebowe jest bardziej odporne, a regeneracja następuje szybciej.

⁴³ Raport z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring Chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2015-2017. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach. Puławy, kwiecień 2017
https://www.gios.gov.pl/images/dokumenty/pms/monitoring_jakosci_gleb/Raport_MChG_etap3.pdf . Dane z dnia 24.11.2021 r

WODY PODZIEMNE I POWIERZCHNIOWE

Badania JCWP prowadzono w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. Wyniki ocen wraz z treścią Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016 r) zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela. Nr 16. Charakterystyka stanu JCWP i celów środowiskowych JCWP w obrębie, którego zlokalizowany jest obszar opracowania.

Oceniane elementy	JCWP Żebrówka 200062541469	JCWP 200072541449 Krzytynia do Białki	JCWP 20006254133 Pilica od źródeł do Dopływu z Węgrzynowa bez Dopływu z Węgrzynowa	JCWP 20007212818 Biała Przemśka do Ryczówka włącznie
Wg. monitoringu - ocena 2014-2019				
	Wg. monitoringu diagnostycznego	Wg. monitoringu diagnostycznego	Wg. monitoringu diagnostycznego i operacyjnego	Wg. monitoringu diagnostycznego i operacyjnego
Status JCWP	(NAT)	(NAT)	(NAT)	(SZCW)
Klasa elementów biologicznych	3 (2019 r)	2 (2019 r)	5 (2017 r) 3 (2020 r)	3 (2019 r)
Klasa elementów fizykochemiczny	>2 (2019 r)	>2 (2019 r)	>2 (2017 r) >2 (2020 r)	>2 (2019)
Stan elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetycznych i niesyntetycznych	2 (2019 r)	brak	>2 (2017 r) 2 (2020 r)	2 (2019)
Stan/ potencjał ekologiczny	Umiarkowany stan ekologiczny (2019)	Umiarkowany stan ekologiczny (2019)	Zły stan ekologiczny (2017 r) Brak (2020)	umiarkowany (2019)
Stan chemiczny	poniżej dobrego	brak informacji	poniżej dobrego (2019 r) Brak (2020)	poniżej dobrego (2019 r)
Ocena stanu JCWP	ZŁY STAN (2019)	ZŁY STAN (2019)	ZŁY STAN (2019) Brak (2020)	ZŁY STAN (2019)
Wg Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016r.)				
Cele środowiskowe	DOBRY STAN EKOLOGICZNY DOBRY STAN CHEMICZNY	DOBRY STAN EKOLOGICZNY DOBRY STAN CHEMICZNY	DOBRY STAN EKOLOGICZNY DOBRY STAN CHEMICZNY	DOBRY POTENCJAŁ EKOLOGICZNY DOBRY STAN CHEMICZNY
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	niezagrożona ⁴⁴	zagrożona ⁴⁵	niezagrożona ⁴⁶	niezagrożona ⁴⁷

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela, , www.gios.gov.pl oraz wody.isok.gov.pl – Karty charakterystyki JCWP

Miasto i gmina znalazły się w jcwpd nr 84 o kodzie PLGW200084, 113 o kodzie PLGW2000113 i 130 o kodzie PLGW2000130.

⁴⁴ Uzasadnienie odstępstwa- nie dotyczy, brak odstępstwa

⁴⁵ Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związanych z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności. Termin osiągnięcia celów środowiskowych 2027

⁴⁶ Uzasadnienie odstępstwa- nie dotyczy, brak odstępstwa

⁴⁷ Uzasadnienie odstępstwa- nie dotyczy, brak odstępstwa

Tabela. Nr 17. Charakterystyka stanu JCWPd i celów środowiskowych JCWPd w obrębie których zlokalizowany jest obszar opracowania.

Oceniane elementy	JCWPd 200084	JCWPd 2000113	JCWPd 2000130
ocena stanu (2019r.) ⁴⁸			
Stan chemiczny	dobry	dobry	dobry
Stan ilościowy	dobry	dobry	słaby
Wg Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016r.)			
Stan (2012 r)	Stan ilościowy DOBRY Stan chemiczny DOBRY Stan ogólny DOBRY	Stan ilościowy DOBRY Stan chemiczny DOBRY Stan ogólny DOBRY	Stan ilościowy DOBRY Stan chemiczny SŁABY Stan ogólny SŁABY
Cele środowiskowe	DOBRY STAN CHEMICZNY DOBRY STAN ILOŚCIOWY	DOBRY STAN CHEMICZNY DOBRY STAN ILOŚCIOWY	DOBRY STAN CHEMICZNY MNIJ RYGORYSTYCZNY CEL: ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	NIEZAGROŻONA	NIEZAGROŻONA	ZAGROŻONA

Źródło: wody.isok.gov.pl – Karty charakterystyki JCWPd

Na terenach zurbanizowanych jakości wód podziemnych i powierzchniowych zagrażają głównie czynniki antropogeniczne, do których zalicza się:

- 1) ścieki na terenach pozbawionych systemu kanalizacyjnego, kierowane do szamb i dołów chłonnych, infiltrujące do wód podziemnych;
- 2) składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych nie zabezpieczone przed przesiąkami lub urządzone nielegalnie;
- 3) stosowanie nawozów mineralnych i chemicznych środków ochrony roślin na terenach nadal użytkowanych w sposób rolniczy;
- 4) spływy powierzchniowe z tras komunikacyjnych i z dróg zawierające m.in. związki ropopochodne, chlorki, metale ciężkie.

Spośród przedstawionych powyżej zagrożeń nie wszystkie dotyczą obszaru objętego opracowaniem. Część obszaru objęta jest siecią kanalizacji sanitarnej (dotyczy to głównie obszaru miasta) i zgodnie z polityką inwestycyjną gminy, braki w wyposażeniu w sieć są sukcesywnie eliminowane. Ścieki komunalne z posesji odprowadzane są za pośrednictwem systemu zbiorczego (przede wszystkim miasto Pilica) oraz przy zastosowaniu rozwiązań indywidualnych (głównie teren wiejskie) m.in. w postaci zbiorników na nieczystości ciekłe oraz w mniejszym stopniu z przydomowych oczyszczalni ścieków. W związku z powyższym ścieki komunalne wytwarzane w obszarze opracowania potencjalnie mogą stanowić zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku ewentualnej nieszczelności stosowanych zbiorników bezodpływowych. Jednak przy zachowaniu wymogów przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska i prawa wodnego zagrożenie dla wód jest minimalne, a zmiany parametrów ich jakości mało prawdopodobne.

Prowadzona w obrębie opracowania gospodarka rolna jest intensywna. Można się zatem spodziewać, iż potencjalne zagrożenia wynikające z nieprawidłowo prowadzonej gospodarki rolnej (zrzut ścieków pochodzenia rolniczego do wód, rolnicze wykorzystanie ścieków do nawożenia pól, nadużywanie nawozów) mogą przyczynić się do dalszej degradacji wód.

Zagrożeniem dla jakości wód na opisywanym obszarze może być spływ powierzchniowy z parkingów i dróg nie wyposażonych w kanalizację deszczową. Wraz z wodami opadowymi spływają do gruntu związki ropopochodne, chlorki, metale ciężkie infiltrując głębiej, do wód podziemnych.

Najbardziej narażone w obrębie miasta i gminy na zanieczyszczenia są wody powierzchniowe i podziemne. Zasilanie wód czwartorzędowych odbywa się drogą infiltracji wód opadowych, jak również powierzchniowych, co sprzyja przedostawaniu się zanieczyszczeń. Zanieczyszczenie wód podziemnych jest czynnikiem, który będzie prowadził m.in. do pogorszenia stanu zdrowotnego drzew. Poprzez kontakt

hydrauliczny mogą być narażone także głębsze poziomy. Regeneracja wód podziemnych będzie procesem długotrwałym. Wody płynące mają możliwość szybszej regeneracji. Jednak najmniejszą odporność na oddziaływania antropogeniczne w obrębie opracowania będą miały tereny dolinne rzek i cieków. W obrębie tych ciągów elementy środowiska takie jak wody, roślinność, gleby są ściśle ze sobą powiązane. Zaburzenie w funkcjonowaniu jednego z nich będzie miało negatywny wpływ na funkcjonowanie pozostałych. Reasumując, odporność wód oraz zdolność do regeneracji będzie zależała od rodzaju i ilości zanieczyszczeń, które mogą przeniknąć do warstwy wodonośnej.

POWIETRZE I HAŁAS

Rozpatrując obszar w skali województwa, można stwierdzić, że głównym problemem w dotrzymaniu norm jakości powietrza jest „emisja niska”.

Reasumując na stan sanitarny tego terenu rzutuje przede wszystkim emisja liniowa - ruch komunikacyjny (tereny w sąsiedztwie dróg a w szczególności dróg wojewódzkich) i powierzchniowa - powodowana przez zanieczyszczenia energetyczne (komunalne) pochodzące ze spalania paliw w lokalnych kotłowniach, piecach i paleniskach domowych. Niewątpliwie gmina narażona jest również na napływ zanieczyszczeń z terenu miasta Zawiercie.

Według Rocznej oceny jakości powietrza w województwie Śląskim za rok 2020, przeprowadzonej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia oraz ze względu na ochronę roślin, obszar opracowania znalazł się w rozległej strefie śląskiej.

Na terenie gminy Pilica nie prowadzono badań.

W obrębie ww. strefy w roku 2019 zidentyfikowano obszary przekroczenia standardów imisyjnych w odniesieniu do poziomu dopuszczalnego benzo a pirenu B(a)P (klasa C), pyłu zwieszonego PM_{2,5} (klasa C₁), pyłu PM₁₀ (klasa C) oraz ozonu. Dla pyłu PM_{2,5} przekroczenia dotyczyły poziomu dopuszczalnego (faza I -klasa C). Notowane przekroczenia ozonu dotyczyły celu długoterminowego. Pod tym względem obszar został zaliczony do strefy D2.

Dla pozostałych zanieczyszczeń pyłu PM₁₀ (stężenie roczne) poziomów dopuszczalnych i docelowych zanieczyszczeń gazowych: C₆H₆, NO₂, SO₂, CO, poziomów docelowych metali As, Cd, Ni zawartych w pyłe zawieszonym PM₁₀ i poziomu dopuszczalnego Pb ustalono klasę A tzn., że stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych.

Powietrze jest elementem średnio odpornym na przekształcenia antropogeniczne. Degradacja tego elementu jest średnia na skutek dostawy zanieczyszczeń komunalnych, przemysłowych głównie z terenów sąsiednich (m. Zawiercie) i komunikacyjnych. Ruch samochodowy na trasach znajdujących się w omawianym terenie (m.in. drogi wojewódzkie nr 790 i 794), a także zanieczyszczenia komunalne nie sprzyjają szybkiej regeneracji tego komponentu.

Rozpatrując teren opracowania można stwierdzić, że elementami które stanowią główną uciążliwość akustyczną są istniejące ciągi komunikacyjne, w szczególności drogi wojewódzkie nr 790 i 794. Należy jednak zwrócić uwagę, że natężenie hałasu nie jest wynikiem wyłącznie lokalnej działalności. Wynika ono z tranzytowego charakteru tych ciągów komunikacyjnych. Oceny klimatu akustycznego, w latach 2015-2020 nie wykonywano w obrębie gminy Pilica. Nie można zatem dokonać miarodajnej oceny klimatu akustycznego na dzień dzisiejszy. Na terenie miasta i gminy szczegółowe pomiary hałasu zostały wykonane w 2012 r i obejmowały odcinek drogi wojewódzkiej nr 794 (rejon ulicy Krakowskiej, od rynku miasta do skrzyżowania z ul. Senatorską) oraz odcinek drogi wojewódzkiej nr 790 (rejon ul. Zawierciańskiej, od skrzyżowania z ul. Różaną do skrzyżowania w miejscowości Owczarnia. Wartości średnich poziomów dźwięku z okresu siedmiu dób w tygodniu, dla wskaźnika LDWN 7 d i LN 7 n wynosiły odpowiednio:

- punkt referencyjny (droga wojewódzka 794) – LDWN^{7d} – 68,7 dB; – LN⁷ⁿ – 59,1 dB.
- punkt referencyjny (droga wojewódzka 790) – LDWN^{7d49} – 68,7 dB; – LN⁷ⁿ⁵⁰ – 60,3 dB.

⁴⁹ wskaźnik poziomu dźwięku odpowiadający średniej logarytmicznej wartości wskaźnika LDWN 1d z okresu 7-miu dób w tygodniu,

⁵⁰ wskaźnik poziomu dźwięku odpowiadający średniej logarytmicznej wartości wskaźnika LL 1n z okresu 7- miu pór nocy w tygodniu.

Wyniki badań według obecnie obowiązujących standardów akustycznych:

1. dla punktu referencyjnego rejon ul. Krakowska (DW794) od rynku miasta do skrzyżowania z ul. Zamkową, 330 m wskazywały na:
  - przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LDWN 7d o 4,7 dB,
  - brak przekroczenia poziomu hałasu LN 7n
2. dla punktu referencyjnego rejon ul. Zawierciańskiej (DW790) od rynku miasta do skrzyżowania z ul. Zamkową, 330 m wskazywały na:
  - przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LDWN 7d o 4,7 dB
  - przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LN 7n o 1,3 dB⁵¹

Przez teren gminy nie przebiega linia kolejowa w związku z czym nie istnieje zagrożenie hałasem wynikające z jej funkcjonowania.

Prowadzona na terenie gminy działalność przemysłowo-produkcyjna może stanowić źródło uciążliwości akustycznej, nie powinna ona jednak przybierać charakteru znaczącego zagrożenia hałasem. Hałas ten ma charakter lokalny, tzn. występuje głównie na terenach sąsiadujących z terenami przemysłowymi. Są to emisje okresowe.

Klimat akustyczny po ustaniu oddziaływania powraca do stanu pierwotnego. Jest elementem średnio odpornym na antropopresję. Do miejsc izolowanych przez zabudowę hałas dociera w mniejszym stopniu.

PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego w granicach gminy są istniejące napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15kV i wysokiego napięcia 220kV. Pomiar pól elektromagnetycznych na terenie gminy Pilica prowadzone były w sierpniu 2020 roku w mieście Pilica (Rynek). Wynik pomiaru osiągnął wartość (0,25 V/m) – pomiar poniżej progu oznaczalności⁵².

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego w obszarze gminy i miasta Pilica są stacje bazowe telefonii komórkowej. Ich uciążliwość zależy od mocy stacji i od odległości od potencjalnych odbiorników emitowanego promieniowania. Realizacja ww. przedsięwzięcia w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, na potrzeby której sporządza się „Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko” w którym zostanie uwzględniony wpływ projektowanego przedsięwzięcia na środowisko oraz na zdrowie i życie ludzi. Na terenie Miasta i Gminy Pilica mieszczą się 22 stacje bazowe telefonii komórkowej⁵³.

STREFY ZWIĄZANE Z LOKALIZACJĄ CMENTARZY

Na obszarze miasta i gminy obowiązują strefy ochrony sanitarnej 50 m i 150 m - od istniejących cmentarzy.

STREFY ZWIĄZANE Z INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

Przez analizowany teren przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 220 kV dla której pas technologiczny wynosi 50 m (po 25 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym)⁵⁴ oraz gazociąg wysokiego ciśnienia wraz ze strefą kontrolowaną.

⁵¹ Opracowanie wyników badań i ocena klimatu akustycznego w wybranych rejonach dróg na terenie gminy Pilica w 2012 roku, z uwzględnieniem czynników natężenia i struktury pojazdów oraz warunków pogodowych mających wpływ na propagację hałasu w głąb sąsiadujących terenów, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Katowice, 2013

⁵² Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach. Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2020 w województwie śląskim – opracowana na podstawie pomiarów wykonanych przez inspekcję ochrony środowiska. Katowice, czerwiec 2021. <https://www.gios.gov.pl/pl/slaskie-pem> (dane z dnia 3.12.2021r0

⁵³ projekt „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica” wersja wrzesień 2023. Tom I, 4.3.4. Promieniowanie elektromagnetyczne

⁵⁴ projekt „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica”. TOM II, 6.3. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w energię elektryczną oraz produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Wersja wrzesień 2023

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z NIEBEZPIECZEŃSTWEM WYSTĄPIENIA SYTUACJI AWARYJNEJ

Z uwagi na lokalizację obszaru oraz jego obecne zagospodarowanie, istnieje ryzyko nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, które związane są z:

- 1) eksploatacją dróg – sytuacje zagrożenia mogą zaistnieć na skutek awarii lub wypadków z udziałem pojazdów przewożących substancje niebezpieczne po drogach. Powstałe w wyniku katastrof komunikacyjnych sytuacje awaryjne mogą powodować rozlanie się substancji niebezpiecznych np. zawierających węglowodory, stwarzających zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych. Na wielkość zagrożenia wpływają czynniki chemiczne m.in: stan fizyczny uwolnionej substancji, jej toksyczność a także czynniki lokalne związane z warunkami topograficznymi i meteorologicznymi, lokalizacją terenów zamieszkałych, wrażliwością poszczególnych komponentów środowiska, przygotowaniem do reagowania w sytuacji zagrożenia;
- 2) potencjalnymi awariami, które mogą wystąpić w wyniku funkcjonowania np. zakładów czy innych obiektów magazynowych i produkcyjnych. W zakładach występują zagrożenia wynikające ze stosowania w procesach technologicznych i magazynowych niebezpiecznych związków i substancji chemicznych, jak również z możliwości powinowactwa chemicznego i występowania niepożądanych reakcji;
- 3) ryzykiem zaistnienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, które mogą być wynikiem różnego typu awarii infrastruktury technicznej.
- 4) występowaniem np. stacji paliw. Nieodpowiedni transport, składowanie i dystrybucja ropopochodnych substancji może przyczynić się do skażenia gleb i ujęć wodnych. Mogą one również wywołać pożar. Do najbardziej niebezpiecznych materiałów pod względem pożarowym i toksycznym należą: gaz propan butan, spirytus oraz paliwa płynne.

ZAGROŻENIA NATURALNE

Do istotnych zagrożeń naturalnych należą przyrodnicze zjawiska katastroficzne. W warunkach przyrodniczych Polski naturalne zjawiska katastroficzne mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo i działalność ludzi oraz na twory ich działalności to głównie powodzie, ruchy masowe wierzchniej warstwy litosfery i ekstremalne stany pogodowe. Dwóm pierwszym zjawiskom można przeciwdziałać przez świadome kształtowanie środowiska w postaci zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz stabilizacji stoków. Ekstremalne stany pogodowe powodują okresową destabilizację funkcjonowania społeczno-gospodarcze, a przeciwdziałanie im polega na sprawnej organizacji społeczności zamieszkującej dany teren.

Na terenie Miasta i Gminy Pilica nie ma wyznaczonych – na podstawie art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* obszarów osuwania się mas ziemnych (zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występujące te ruchy), w związku z czym nie ustanawia się zasad ochrony dla takich obszarów.⁵⁵

Obszarami, które mogą potencjalnie stanowić zagrożenie występowania ruchów masowych są skarpy i zbocza pagórków.

Na terenie gminy występują tereny szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Pilicy oraz Żebrówki, do których zaliczamy:

- obszary, na których prawdopodobieństwo powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%).

⁵⁵ projekt „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica”. TOM II, 2.9.. *Obszary osuwania się mas ziemnych*. Wersja wrzesień 2023

Tereny te zaznaczono na Rysunku 2.2. – *Kierunki zagospodarowania przestrzennego – środowisko przyrodnicze i kulturowe*. Na ww. rysunku wskazano również obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat⁵⁶

IX. PROPOZYCJE KIERUNKÓW „STUDIUM...” – OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU I ZAKRESU PROBLEMOWEGO „STUDIUM...”

Studium...” składa się z dwóch tomów:

TOM I określający uwarunkowania rozwoju przedstawionej w formie tekstowej i graficznej,

TOM II określający kierunki zagospodarowania przestrzennego przedstawionej w formie tekstowej i graficznej.

Pierwszą fazą prac nad studium była analiza stanu istniejącego i uwarunkowań rozwoju, na podstawie której określono wnioski i wytyczne do sformułowania drugiej części - kierunków zagospodarowania przestrzennego i polityki przestrzennej.

Drugą fazą prac nad studium było określenie kierunków zagospodarowania przestrzennego i polityki przestrzennej miasta i gminy Pilica, sposobu postępowania w sprawach przeznaczenia terenów na określone cele oraz ustalenie zasad ich zagospodarowania i zabudowy.

Podstawę określenia kierunków zmian w strukturze funkcjonalno - przestrzennej gminy stanowiły wnioski wynikające z analizy uwarunkowań stanu istniejącego, dotychczasowej polityki przestrzennej gminy (dotychczas obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pilica* oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego), złożone wnioski do *Studium* oraz wnioski z analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy.

*Realizując kierunki zagospodarowania przestrzennego, określone w niniejszym Studium, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy także uwzględniać istniejące użytkowanie i zagospodarowanie terenów, ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wydane decyzje o pozwoleniu na budowę, a ponadto szczegółowe uwarunkowania środowiska przyrodniczego (ukształtowanie terenu, wody powierzchniowe, formy ochrony przyrody, zieleń, itp.) i kulturowego. **Dlatego na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się pewne korekty granic poszczególnych terenów przeznaczonych do zabudowy i zainwestowania, wynikające z indywidualnych analiz przeprowadzonych dla poszczególnych terenów. Ponadto dopuszcza się przesunięcie poszczególnych granic terenów, gdzie Studium dopuszcza zabudowę zagrodową, od terenów rolnych (R) w ramach tej samej nieruchomości maksymalnie o 15 metrów, jeśli wymaga tego projekt zagospodarowania działki oraz nie narusza to przepisów odrębnych i innych ustaleń niniejszego Studium. W planach miejscowych zawsze możliwe jest zmniejszenie powierzchni terenów wskazanych do zabudowy i zainwestowania oraz pozostawienie ich w dotychczasowym użytkowaniu rolnym lub leśnym.***

Określone w *Studium* przeznaczenie, przypisane poszczególnym terenom, rozumieć należy jako podstawowe (wiodące). Zatem w ramach każdej ustalonej funkcji na danym obszarze dopuszcza się wydzielenie terenów dla lokalizacji obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, ciągów pieszych i pieszo-jezdnych, parkingów oraz zieleni, a także innych inwestycji celu publicznego. Dopuszcza się również wprowadzanie na terenach o określonym przeznaczeniu funkcji uzupełniających, a niekolidujących z przeznaczeniem podstawowym, to znaczy niepowodujących powstania uciążliwości dla terenów sąsiednich, zwłaszcza podlegających ochronie (np. akustycznej, konserwatorskiej lub związanej z ustanowionymi formami ochrony przyrody) przy jednoczesnym uwzględnieniu wpływu na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi.

---

⁵⁶ projekt „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica”. TOM II, 2.8.. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Wersja wrzesień 2023

Ustala się, iż zespoły zabudowy powinny tworzyć zwartą, pod względem wizualnym, przestrzeń zurbanizowaną. Ponadto, nową zabudowę należy lokalizować w odpowiednich odległościach od granic lasów, a także odsunąć ją (wraz z ogrodzeniami) od rzek, cieków i zbiorników wodnych, ze względu na konieczność zapewnienia dostępu do wód oraz zachowania systemu ciągów ekologicznych w dolinach.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego określono kierując się w dużym stopniu ustaleniami obowiązujących na terenie gminy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz dotychczasowymi sposobami zagospodarowania i użytkowania terenów. Wyznaczenie nowych terenów pod zainwestowanie podyktowane było głównie wnioskami złożonymi przez lokalną społeczność o zmianę funkcji terenu w ramach procedury sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica. Inną przesłanką do wyznaczenia nowych terenów inwestycyjnych było uzupełnienie oraz kontynuacja istniejącej zabudowy⁵⁷.

Poniższe tabele Nr 18-19 wykonano na podstawie tekstu „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica ” Tom II- kierunki zagospodarowania przestrzennego - wersja wrzesień 2023 r.

Tabela Nr 18. Rodzaje terenów wyróżnione w „Studium.... ze względu na sposób użytkowania

Przeznaczenie terenów	Kierunki zagospodarowania przestrzennego obszarów funkcjonalnych
Na terenie gminy wyznacza się następujące rodzaje terenów zainwestowanych i dopuszczonych do zainwestowania	
Tereny przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW)	Obejmują tereny istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej zlokalizowane w centralnej części Pilicy.
Tereny przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem usług (MU)	Obejmują tereny przeznaczone zarówno dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, jak i wielorodzinnej o niskiej intensywności oraz usługowej. Na terenach MU funkcję dominującą powinna pełnić zabudowa mieszkaniowa, a usługi funkcję uzupełniającą. Dopuszcza się jednak wykorzystanie działek w całości na zabudowę związaną z działalnością usługową. Na terenach MU przewiduje się lokalizację wyłącznie usług nieuciążliwych, takich jak: handel detaliczny (z wyłączeniem obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m ²), usługi administracji, ochrony zdrowia, opieki społecznej, kultu religijnego, kultury, oświaty, rozrywki, wypoczynku, rekreacji, sportu, turystyki, gastronomii, biur, banków, rzemiosła, itp., które nie kwalifikują się jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko.
Tereny przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN)	Obejmują tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zespoły zabudowy, w których dominującym typem jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz tereny przeznaczone dla lokalizacji nowej. W granicach terenów MN występuje pojedynczo również zabudowa zagrodowa, która może być zachowana lub adaptowana na potrzeby zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub rekreacji indywidualnej. Na terenach MN dopuszcza się także lokalizację nieuciążliwych usług podstawowych i drobnego rzemiosła (głównie jako wbudowanych w budynek mieszkalny lub gospodarczy), a w granicach miasta Pilica dopuszcza się zabudowę mieszkaniową wielorodzinną o parametrach jak dla zabudowy jednorodzinnej.
Tereny przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług (MNU)	Obejmują tereny przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługowej. Na terenach MNU funkcję dominującą powinna pełnić zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, a usługi funkcję uzupełniającą. Dopuszcza się jednak wykorzystanie działek w całości na zabudowę związaną z działalnością usługową. Na terenach MNU przewiduje się lokalizację wyłącznie usług nieuciążliwych, takich jak: handel detaliczny (z wyłączeniem obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m ²), usługi administracji, ochrony zdrowia, opieki społecznej, kultu religijnego, kultury, oświaty, rozrywki, wypoczynku, rekreacji, sportu, turystyki, gastronomii, biur, banków, rzemiosła, itp., które nie kwalifikują się jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko
Tereny przeznaczone dla zabudowy zagrodowej (RM)	Obejmują tereny istniejącej zabudowy zagrodowej oraz przeznaczone dla lokalizacji nowej. W granicach terenów RM dopuszcza się lokalizację działalności gospodarczych związanych z produkcją rolną, leśną i rybacką nieuciążliwych usług podstawowych i drobnego rzemiosła (głównie jako wbudowanych w budynek mieszkalny lub gospodarczy). W ramach terenów RM, w uzasadnionych przypadkach i zgodnie z przepisami odrębnymi, możliwa jest lokalizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, związanej z agroturystyką i rekreacją indywidualną (przy czym nowe budynki powinny posiadać parametry domów mieszkalnych dla tradycyjnej zabudowy gospodarczej), jak i adaptacja dla tych funkcji istniejącej zabudowy zagrodowej. Na terenach RM położonych w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zakazuje się przemysłowego chowu lub hodowli zwierząt, kwalifikujących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zagospodarowanie terenów RM powinno być zgodne z zasadami ochrony gruntów i leśnych.

⁵⁷ Projekt „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica”. TOM II, Wersja wrzesień 2023

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PILICA

Tereny przeznaczone dla zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej (RMN)	Obejmują tereny istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej oraz przeznaczone dla lokalizacji nowej, zlokalizowane w poszczególnych miejscowościach na terenie gminy. W granicach terenów RMN dopuszcza się lokalizację nieuciążliwych usług podstawowych i drobnego rzemiosła (głównie jako wbudowanych w budynek mieszkalny lub gospodarczy) oraz zachowanie istniejącego zagospodarowania terenu. Na terenach RMN położonych w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zakazuje się przemysłowego chowu lub hodowli zwierząt, kwalifikujących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto należy dążyć do rozdzielania, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zabudowy mieszkaniowej od zabudowy zagrodowej.
Tereny przeznaczone dla zabudowy letniskowej (ML)	Obejmują tereny istniejącej zabudowy letniskowej oraz tereny przeznaczone dla lokalizacji nowej zabudowy rekreacji indywidualnej. W ramach terenów ML możliwa jest realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o niskiej intensywności. W granicach terenów ML dopuszcza się lokalizowanie urządzeń sportowo-rekreacyjnych.
Tereny przeznaczone dla zabudowy zagrodowej i letniskowej (RML)	Obejmują tereny istniejącej zabudowy zagrodowej i letniskowej oraz przeznaczone dla lokalizacji nowej. W granicach terenów RML dopuszcza się lokalizację nieuciążliwych usług podstawowych i drobnego rzemiosła (głównie jako wbudowanych w budynek mieszkalny lub gospodarczy) oraz zachowanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Na terenach RML położonych w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zakazuje się przemysłowego chowu lub hodowli zwierząt, kwalifikujących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto należy dążyć do rozdzielania, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zabudowy mieszkaniowej od zabudowy letniskowej. W ramach terenów RML możliwa jest realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o niskiej intensywności. W granicach terenów RML dopuszcza się lokalizowanie urządzeń sportowo-rekreacyjnych.
Tereny przeznaczone dla usług (U)	Obejmują tereny istniejących komercyjnych usług nieuciążliwych oraz tereny przeznaczone dla lokalizacji nowych, takich jak: handel detaliczny (z wyłączeniem obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m ²), usługi administracji, ochrony zdrowia, opieki społecznej, kultu religijnego, kultury, oświaty, rozrywki, wypoczynku, rekreacji, sportu, turystyki, gastronomii, biur, banków, rzemiosła, itp., które nie kwalifikują się jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko.
Tereny przeznaczone dla usług publicznych (UP)	Obejmują tereny istniejących usług publicznych oraz tereny przeznaczone dla lokalizacji nowych, ze wskazaniem usług o funkcji centrowej, takich jak: usługi administracji, ochrony zdrowia, kultury, oświaty, wypoczynku, rekreacji, sportu oraz inne, które nie kwalifikują się jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko.
Tereny przeznaczone dla obiektów kultu religijnego (UKs)	Obejmują tereny, w granicach których zlokalizowane są obiekty sakralne (takie jak kościoły, kaplice, i towarzysząca im zabudowa, w tym domy parafialne). Część z nich to obiekty zabytkowe objęte ochroną.
Tereny przeznaczone dla usług turystyki (UT)	Obejmują tereny przeznaczone dla różnego typu obiektów i urządzeń związanych z turystyką. W granicach tych obszarów ustala się możliwość realizacji obiektów związanych z obsługą ruchu turystycznego m.in. motele, hotele, pensjonaty, schroniska, punkty gastronomiczne oraz innych usług komercyjnych wraz z koniecznym zapleczem gospodarczo-technicznym. W granicach terenów UT dopuszcza się lokalizowanie urządzeń sportowo-rekreacyjnych.
Tereny przeznaczone dla usług sportu i rekreacji (US)	Obejmują tereny z podstawowym przeznaczeniem gruntów pod zespoły obiektów i urządzeń sportu i rekreacji, m.in. takich jak: boiska, place zabaw, siłownie plenerowe, pola biwakowe, wraz z niezbędnym zapleczem gospodarczo-technicznym. Dopuszcza się także realizację usług, urządzeń gastronomicznych i innych usług komercyjnych w obiektach niezwiązanych stale z gruntem.
Teren przeznaczony dla usług sportu i rekreacji podlegający szczególnym zasadom zagospodarowania (US.1)	Obejmuje teren z podstawowym przeznaczeniem gruntów pod boisko z nawierzchnią trawiastą, położony w obszarze Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”. W przypadku zagospodarowania tego terenu obowiązują przepisy odrębne z zakresu ochrony przyrody.
Tereny przeznaczone dla usług turystyki, sportu i rekreacji (UTS)	Obejmują tereny przeznaczone dla różnego typu obiektów i urządzeń związanych z turystyką, sportem i rekreacją. W granicach tych obszarów ustala się możliwość realizacji obiektów i urządzeń związanych z obsługą ruchu turystycznego oraz sportem i rekreacją m.in. stoki narciarskie, wyciągi narciarskie, motele, hotele, pensjonaty, schroniska, punkty gastronomiczne, boiska, place zabaw, siłownie plenerowe, pola biwakowe oraz inne usługi komercyjne wraz z koniecznym zapleczem gospodarczo-technicznym.
Teren przeznaczony dla usług turystyki, sportu i rekreacji podlegający szczególnym zasadom zagospodarowania (UTS.1)	Obejmuje teren przeznaczony do funkcjonowania stoku narciarskiego wraz z wyciągiem narciarskim oraz koniecznym zapleczem gospodarczo-technicznym i gastronomicznym, położony w obszarze Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”. W przypadku zagospodarowania tego terenu obowiązują przepisy odrębne z zakresu ochrony przyrody.
Tereny przeznaczone dla usług kultury w otoczeniu zieleni leśno-parkowej (UKz)	Obejmują tereny wokół zespołu pałacowo-parkowego w Pilicy, ruin pałacu w Wierbce i ruin zamku w Smoleniu (wpisanych do Rejestru Zabytków) oraz ruin kościoła pw. Św. Stanisława i św. Walentego w Zarzeczcu i ruin po kościele pw. Św. Piotra i Pawła w Sławinowie. Tereny te są przeznaczone do uprawiania wypoczynku biernego, sportu oraz turystyki pieszej. Powinny być zagospodarowane zielenią niską i wysoką z zakazem wprowadzania gatunków obcych dla tego środowiska. W obszarze terenów zakazuje się wprowadzania obiektów kubaturowych; dopuszcza się lokalizowanie małej architektury. Szczegółowe zasady zagospodarowania terenów UKz należy ustalić w planach miejscowych, sporządzonych w uwzględnieniu wymogów ochrony krajobrazu, środowiska i zabytków.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PILICA

Tereny przeznaczone dla celów produkcyjno-usługowych (PU)	Obejmują tereny istniejącej działalności produkcyjnej, przemysłowej, magazynowo składowej i usługowej oraz przeznaczone dla lokalizacji nowej. Na terenach PU znajdujących się w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej nie dopuszcza się prowadzenia uciążliwej działalności produkcyjno-usługowej, rozumianej jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska. W ramach terenów PU dopuszcza się prowadzenie punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, lokalizację urządzeń fotowoltaicznych, w tym wolnostojących o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 500 kW oraz instalacji związanych z utylizacją odpadów i wytwarzaniem energii, przy czym inwestycje te mogą zostać ograniczone na etapie sporządzania planów miejscowych.
Tereny przeznaczone pod obsługę produkcji rolnej, leśnej i rybackiej (RU)	Obejmują tereny działalności gospodarczej związanych z produkcją rolną leśną i rybacką. Dopuszcza się adaptację i rozbudowę istniejących budynków oraz rozbudowę nowych – zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszcza się zachowanie siedlisk mieszkalnych.
Tereny przeznaczone pod parkingi oraz obsługę komunikacyjną (KS)	Obejmują tereny przeznaczone na ogólnodostępne parkingi publiczne oraz stacje obsługi pojazdów.
Tereny przeznaczone dla infrastruktury technicznej (IT)	Obejmują tereny istniejących ujęć wód podziemnych, oczyszczalni ścieków, stacji elektroenergetycznych oraz innych istniejących lub planowanych urządzeń związanych z infrastrukturą techniczną. W obrębie terenów IT dopuszcza się realizację nowych obiektów i urządzeń związanych z infrastrukturą techniczną.
Tereny ogrodów działkowych (ZD)	Przeznaczeniem podstawowym są tereny ogródków działkowych. Zakazuje się lokalizowania obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi, dopuszcza się natomiast lokalizację jak: budynki rekreacji indywidualnej, altany, budynki gospodarcze, obiekty przeznaczone do zaspakajania wspólnych potrzeb użytkowników działek oraz urządzenia nawadniające.
Tereny przeznaczone dla zieleni urządzonej (ZP)	Obejmują tereny przeznaczone dla różnego typu zieleni ogólnodostępnej (parków, zieleńców, skwerów, placów zabaw itp.). Są to tereny obejmujące istniejące zespoły zieleni urządzonej oraz tereny przeznaczone do zagospodarowania na cele zieleni urządzonej. W terenach zieleni urządzonej obowiązuje zakaz lokalizacji nowych obiektów kubaturowych. Dopuszcza się lokalizowanie obiektów małej architektury.
Tereny przeznaczone dla cmentarzy (ZC)	Obejmują tereny istniejących cmentarzy oraz tereny przewidziane pod ich rozbudowę w miejscowościach: Dobraków, Kidów, Szyce, Wierbka, Pilica, Złożeniec. Dla terenów czynnych cmentarzy obowiązuje - zgodnie z przepisami odrębnymi - wprowadzenie stref ochrony sanitarnej oraz ograniczenia dotyczące zagospodarowania terenu w strefach wokół istniejących cmentarzy – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze.
Tereny przeznaczone dla nieczynnych cmentarzy (ZCn)	Obejmują tereny zabytkowych cmentarzy oraz mogił w miejscowościach: Biskupice, Pilica, Podleśna. Dla terenów ZCn nakazuje się utrzymanie istniejącego stanu zabytków oraz dopuszcza się prace konserwacyjne, archeologiczne i zagospodarowania zielenią niską oraz wysoką.
Tereny przeznaczone pod komunikację	Obejmują tereny dróg publicznych istniejących i planowanych oraz rynku w Pilicy. Dla terenów komunikacji drogowej zasady zagospodarowania i rozwoju określono w odrębnych rozdziałach.
Na terenie gminy wyznacza się następujące rodzaje terenów otwartych, przeznaczonych do zachowania i ochrony	
Tereny rolne (R)	Obejmują tereny przeznaczone na cele gospodarki rolnej, stosownie do ich predyspozycji. Tereny rolne wyłączone są z możliwości lokalizowania budynków. Na terenach rolnych dopuszcza się możliwość przebudowy, rozbudowy i odtworzenia istniejących obiektów budowlanych, realizację urządzeń melioracyjnych, niezbędnych sieci infrastruktury technicznej (w tym instalacji fotowoltaicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi) oraz dróg dojazdowych do gruntów rolnych (ze wskazaniem stosowania nawierzchni gruntowych).
Tereny rolne o szczególnych warunkach środowiskowych (RK)	Obejmują tereny rolne, głównie łąki i pastwiska, w dolinach rzeki Pilicy oraz Żebrówki. Posiadają szczególne warunki środowiskowe, predysponowane są do szczególnej ochrony przed zabudową i zainwestowaniem. W granicach terenów występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Są one wyłączone z zabudowy, z wyjątkiem: możliwości realizacji obiektów związanych z gospodarką wodną oraz realizacji niezbędnych sieci infrastruktury technicznej, jeśli nie ma możliwości jej realizacji poza tymi terenami.
Tereny rolne z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (RO)	Obejmują tereny przeznaczone na cele gospodarki rolnej w miejscowościach: Dobraków, Kidów, Podleśna, Przychody i Siadcza, na których dopuszcza się lokalizowanie wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, wraz z niezbędnymi obiektami i urządzeniami im towarzyszącymi. Dopuszcza się także możliwość przebudowy, rozbudowy i odtworzenia istniejących obiektów budowlanych, realizację urządzeń melioracyjnych, niezbędnych sieci infrastruktury technicznej oraz dróg dojazdowych. Zaleca się uwzględnienie rozwiązań przestrzennych i projektowych minimalizujących negatywny odbiór wizualny instalacji fotowoltaicznych oraz zapewniających vegetację roślin. Na etapie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego postulowane jest rozstrzygnięcie podstawowego przeznaczenia terenu.
Tereny lasów (LS)	Obejmują istniejące lasy przeznaczone na cele gospodarki leśnej. Są one wyłączone z zabudowy, z wyjątkiem możliwości: realizacji obiektów związanych z gospodarką leśną, ścieżek rowerowych, dróg dojazdowych do gruntów leśnych (ze wskazaniem stosowania nawierzchni gruntowych), niezbędnych sieci uzbrojenia technicznego, urządzeń turystycznych – przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych.
Tereny dolesień (DL)	Obejmują tereny zadrzewione i zakrzewione, niestanowiące lasów, oraz grunty rolne, często w otoczeniu lasów, o niskich klasach bonitacyjnych. W terenach DL dąży się do prowadzenia gospodarki leśnej, jednak dopuszcza się utrzymanie gospodarki rolnej. W terenach DL możliwa jest realizacja: obiektów związanych z gospodarką leśną, ścieżek rowerowych, dróg dojazdowych (ze wskazaniem stosowania nawierzchni

	gruntowych), niezbędnych sieci uzbrojenia technicznego, urządzeń turystycznych – przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych.
Tereny rolne z dopuszczeniem zalesień (RL)	Obejmują tereny przeznaczone na cele gospodarki rolnej, na których dopuszcza się wprowadzenie zalesień. Tereny rolne wyłączone są z możliwości lokalizowania budynków. Na terenach rolnych dopuszcza się możliwość przebudowy, rozbudowy i odtworzenia istniejących obiektów budowlanych, realizację urządzeń melioracyjnych, niezbędnych sieci infrastruktury technicznej oraz dróg dojazdowych do gruntów rolnych (ze wskazaniem stosowania nawierzchni gruntowych).
Tereny wód powierzchniowych (W)	Obejmują istniejące rzeki, cieki i zbiorniki wodne przeznaczone na cele gospodarki wodnej. Tereny wód powierzchniowych wymagają zachowania i ochrony.

Dla ww. terenów w kierunkach „Studium...” wprowadzono wskaźniki zagospodarowania terenów. Jednocześnie wskazując cyt. „Przy ustalaniu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wskaźników zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy należy, w pierwszej kolejności, kierować się uwarunkowaniami stanu istniejącego oraz ustaleniami dotychczas obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę. Poniższe wskaźniki dotyczące minimalnej powierzchni nowo wydzielanych działek budowlanych, intensywności zabudowy i minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej należy traktować, jako zasadę ogólną. Dopuszcza się uwzględnianie w planach miejscowych istniejących działek o powierzchni mniejszej niż podana poniżej”⁵⁸.

Tabela Nr 19. Wskaźniki zagospodarowania terenów wyznaczone w „Studium.”

Przeznaczenie terenów	Powierzchnia nowo wydzielonych działek budowlanych	Minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	Zasady kształtowania wysokości nowej zabudowy
dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	minimum 1 000 m ²	20%	Maksymalnie 15 m
dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej	minimum 600 m ²	40%	Maksymalnie 12 m
dla zabudowy mieszkaniowo-jednorodzinnej	minimum 600 m ²		
dla zabudowy zagrodowej	minimum 1200 m ²		
dla terenów zabudowy lotniskowej	minimum 500 m ²		
dla terenów zabudowy usługowej o charakterze komercyjnym (w tym usługi turystyki)	minimum 800 m ²	20% (z wyłączeniem terenów przeznaczonych pod usługi turystyki, sportu i rekreacji)	Maksymalnie 10 m przy czym dopuszcza się przekraczanie ustalonej wysokości zabudowy przy realizacji obiektów kultu religijnego
dla terenów usług kultury w otoczeniu zieleni leśno-parkowej		80%	Maksymalnie 10 m przy czym dopuszcza się przekraczanie ustalonej wysokości zabudowy przy realizacji obiektów kultu religijnego
dla terenów zabudowy usług turystyki, sportu i rekreacji		40%, przy czym dla UTS.1 – 60%, US.1 – 95%	
dla terenów ogródków działkowych		70%	
dla terenów zabudowy produkcyjno-usługowej		15%	
dla terenów zieleni urządzonej, nieczynnych cmentarzy		80%	
dla terenów zabudowy usługowej o charakterze publicznym oraz terenów produkcyjno-usługowych –	wielkość działki należy uzależnić od rodzaju prowadzonej działalności		Maksymalnie 15 m
dla infrastruktury technicznej	wielkość działki należy uzależnić od potrzeb	10%	

⁵⁸ projekt „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pillica”. TOM II, Wersja wrzesień 2023

	oraz przepisów odrębnych.		
dla zabudowy związanej z produkcją rolną (budynki inwentarskie, gospodarcze, magazynowe, garaże)			Maksymalnie 15 m
dla obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz obsługi urządzeń komunikacji samochodowej			Maksymalnie 15 m
		Wymienione wyżej wskazania dotyczą wyznaczonych w niniejszym Studium terenów o określonym przeznaczeniu, przy czym dopuszcza się wprowadzanie na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mniejszych wskaźników, jeśli wynikają one ze stanu istniejącego.	Wymienione wyżej wskazania dotyczą wyznaczonych w niniejszym Studium terenów o określonym przeznaczeniu, przy czym dopuszcza się inną od ustalonej w Studium wysokość zabudowy, jeśli wynika ona z ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę. Ograniczenia wysokości zabudowy nie dotyczą realizacji infrastruktury technicznej z zakresu telekomunikacji i elektroenergetyki. W odniesieniu do obiektów i obszarów zabytkowych należy zmodyfikować wskaźniki i parametry architektoniczno-urbanistyczne, w szczególności dotyczące wysokości nowo powstającej zabudowy w celu zachowania wartości zabytkowych chronionych obiektów i obszarów zabytkowych na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Terenami wyłączonymi z zabudowy oraz objętymi ograniczeniami w możliwościach rozwoju zabudowy i zagospodarowania są:

- tereny rolne (w tym tereny rolne o szczególnych warunkach środowiskowych oraz tereny rolne z dopuszczeniem zalesień),
  - w szczególności grunty rolne najwyższych klas (I – III) położone w granicach terenów rolnych – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych*,
- tereny lasów i dolesień,
- strefy ochrony sanitarnej cmentarzy – w odległości 50 m od granic cmentarza – ograniczenie dotyczy zabudowy mieszkaniowej, zakładów produkujących artykuły żywnościowe bądź je przechowujących, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. *w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze*.

Ponadto w Studium.... ustalono m.in. kierunki z zakresu ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu w tym krajobrazu kulturowego kierunki z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej kierunki rozwoju systemów uzbrojenia technicznego oraz kierunki rozwoju systemów komunikacji. Zapisano również, że cyt.. „*W granicach gminy Pilica wyznacza się obszary, na których dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500kW. Obszary, na których przewiduje się rozmieszczenie tych urządzeń są określone na Rysunku 2.1. – Kierunki zagospodarowania przestrzennego – i obejmują tereny oznaczone symbolem RO i PU, gdzie dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500kW – ogniw fotowoltaicznych.*

Wokół terenów przewidzianych dla lokalizacji ogniw fotowoltaicznych nie wyznacza się stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu - ich oddziaływanie będzie się ograniczać do oznaczonych na rysunku terenów RO i PU, na których urządzenia

te mogą być rozmieszczone.⁵⁹ Zgodnie z zapisami „Studium...” w granicach gminy nie występują tereny zamknięte.

X. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce m.in. poprzez egzekwowanie odpowiednich aktów prawnych, w tym również tych stanowiących bezpośrednio wdrożenie dyrektyw unijnych (choćby ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Cele ochrony środowiska określane są w strategicznych dokumentach programowych i ustawowych, zarówno w tych o znaczeniu krajowym, jak i regionalnym i lokalnym. Podstawowymi dokumentami określającymi zasady zrównoważonego rozwoju oraz traktującymi o szeroko pojętej ochronie środowiska, są:

- 1) Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030;
- 2) Polska 2025 - długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju (2000r.);
- 3) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+ (2016 r.);

Kierunki sporządzanego Studium... odnoszą się do celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych oraz podziemnych wskazanych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Z ww. planu wynika, iż przy ustalaniu celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych brano pod uwagę aktualny stan JCWPd w związku z wymaganym warunkiem nie pogarszania ich stanu. Obszar opracowania znajduje się w JCWPd o numerze 84, 113 i 130. Stan chemiczny tych wód jest dobry a ilościowy słaby dla JCWPd nr 130, natomiast dobry dla JCWPd nr 84 i 113. W związku z powyższym celem środowiskowym dla tych JCWPd będzie utrzymanie dobrego stanu chemicznego oraz ilościowego (JCWPd nr 84 i 113) natomiast dla JCWPd nr 130 ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogarszaniem. Wg. ww. Planu osiągnięcie założonych celów dla JCWPd (130) jest zagrożone, dla JCWPd (84 i 113) jest niezagrażone.

Natomiast dla JCWP celem będzie osiągnięcie – co najmniej dobrego potencjału/stanu ekologicznego. W celu osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego. Wg. ww. Planu osiągnięcie założonych celów dla JCWP Żebrówka 200062541469, JCWP 20007212818 Biała Przemsza do Ryczówka włącznie, JCWP 20006254133 Pilica od źródeł do Dopytywu z Węgrzynowa bez Dopytywu z Węgrzynow jest niezagrażone. W przypadku JCWP 200072541449 Krztynia do Białk osiągnięcie założonych celów jest zagrożone.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż cele ochrony środowiska określone w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły zostały uwzględnione w projekcie „Studium...” poprzez zapisy:

1. dostosowanie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony zasobów wód (w tym wód pitnych), poprzez wykluczanie funkcji i form zagospodarowania terenu stwarzających zagrożenie dla wód lub powodujących pogarszanie zasilenia poziomów wodonośnych w szczególności w strefach ochronnych ujęć wód podziemnych;
2. zachowanie i ochrona istniejącej sieci wód płynących oraz zbiorników wodnych i stawów;
3. dążenie do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
4. racjonalne prowadzenie gospodarki wodno - ściekowej, w tym:

⁵⁹ projekt „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica”. TOM II, 4.4. Obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW Wersja wrzesień 2023

- rozbudowę sieci wodociągowej oraz równoległe powiększanie jej zasięgu wraz z rozwojem nowych terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych,
  - rozwój systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków na terenach zwartej zabudowy,
  - wyposażanie rozproszonej zabudowy i obiektów zlokalizowanych poza zwartymi obszarami osadniczymi w indywidualne urządzenia oczyszczania ścieków;
5. racjonalne prowadzenie prac melioracyjnych w sposób nie przyczyniający się do osuszania terenu;
  6. ochrona obszarów źródłkowych rzek i innych cieków poprzez zachowanie ich funkcji przyrodniczych;
  7. zachowanie, a w razie potrzeby rekonstrukcja, naturalnego otoczenia cieków;
  8. zachowanie pasa wolnego od zabudowy (nie dotyczy lokalizacji obiektów i urządzeń związanych z gospodarką wodną oraz z wykorzystaniem wód dla celów rekreacyjnych) od rzek, cieków i rowów melioracyjnych w celu zapewnienia prawidłowego ich funkcjonowania oraz możliwości dostępu do nich;
  9. zwiększenie retencji wód poprzez zalesienia, zadrzewienia zlewni, tworzenie zbiorników retencyjnych, niezabudowywanie naturalnych terenów zalewowych;
  10. prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zapewniający utrzymanie wodochronnych funkcji lasów ochronnych;
  11. zapewnienie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do urbanizacji;
  12. oczyszczanie wód opadowych
  13. prowadzenie monitoringu zasobów i jakości wód.
  14. Kierunki „Studium...” wskazują, że w granicach stref ochronnych ujęć wód obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. Podstawowymi ograniczeniami w zakresie zagospodarowania przestrzennego stref ochrony bezpośredniej ujęć wód są:
    - zakaz użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody;
    - nakaz zagospodarowania terenu zielenią;
    - nakaz grodzenia terenu ochrony bezpośredniej;
    - nakaz odprowadzania wód opadowych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
    - nakaz odprowadzania poza granice terenu ochrony bezpośredniej ścieków z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

W związku z powyższym na obecnym etapie nie należy się spodziewać, że realizacja kierunków „Studium...” wpłynie negatywnie na osiągnięcie celów środowiskowych dla JCW oczywiście przy założeniu, że będą przestrzegane przepisy odrębne.

Studium... jest dokumentem planistycznym o lokalnym znaczeniu, który obowiązkowo uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu: planu zagospodarowania województwa i innych, które zawierają cele ochrony środowiska i formułują sposoby ich realizacji. Poniżej, w tabeli przedstawiono w jaki sposób strategiczne cele ochrony zasobów naturalnych oraz poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, określone w Programie ochrony środowiska dla województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024, Protokole z Kioto, Pakiecie klimatyczno – energetycznym, Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”, Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Pilica na lata 2019–2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026 i Ramowej dyrektywie wodnej. Zakres uwzględnionych celów wynika z kilku podstawowych czynników które uniemożliwiają bezpośrednią realizację niektórych celów ochrony środowiska ustanawianych na szczeblach wyższych niż lokalny, mianowicie z:

- 1) charakteru obszaru objętego „Studium.”, jego wielkości, stanu zainwestowania, położenia w systemie przyrodniczym i gospodarczym oraz względem form ochrony przyrody;

2) określonego w przepisach odrębnych zakresu „Studium.”;

Tabela Nr 20. Sposób uwzględnienia w „Studium.” celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym.

WYBRANE CELE USTANOWIONE NA SZCZEBLU WSPÓLNOTOWYM	ZAKRES KIERUNKÓW „STUDIUM...”, KTÓRE STANOWIĄ REALIZACJĘ CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA:
<p>Ramowa Dyrektywa wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r)</p>	
<p>Nadrzędnym celem jest zachowanie i poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych, zarówno pod względem jakościowym jak i ilościowym</p>	<p>Według „Studium...” Ochrona wód polega na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dostosowaniu sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony zasobów wód (w tym wód pitnych), poprzez wykluczanie funkcji i form zagospodarowania terenu stwarzających zagrożenie dla wód lub powodujących pogarszanie zasilenia poziomów wodonośnych w szczególności w strefach ochronnych ujęć wód podziemnych; 2. zachowanie i ochrona istniejącej sieci wód płynących oraz zbiorników wodnych i stawów; 3. dążenie do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych; 4. racjonalne prowadzenie gospodarki wodno - ściekowej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – rozbudowę sieci wodociągowej oraz równoległe powiększanie jej zasięgu wraz z rozwojem nowych terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych, – rozwój systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków na terenach zwartej zabudowy, – wyposażanie rozproszonej zabudowy i obiektów zlokalizowanych poza zwartymi obszarami osadniczymi w indywidualne urządzenia oczyszczania ścieków; 5. racjonalne prowadzenie prac melioracyjnych w sposób nie przyczyniający się do osuszania terenu; 6. ochrona obszarów źródłiskowych rzek i innych cieków poprzez zachowanie ich funkcji przyrodniczych; 7. zachowanie, a w razie potrzeby rekonstrukcja, naturalnego otoczenia cieków; 8. zachowanie pasa wolnego od zabudowy (nie dotyczy lokalizacji obiektów i urządzeń związanych z gospodarką wodną oraz z wykorzystaniem wód dla celów rekreacyjnych) od rzek, cieków i rowów melioracyjnych w celu zapewnienia prawidłowego ich funkcjonowania oraz możliwości dostępu do nich; 9. zwiększenie retencji wód poprzez zalesienia, zadrzewienia zlewni, tworzenie zbiorników retencyjnych, niezabudowywanie naturalnych terenów zalewowych; 10. prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zapewniający utrzymanie wodochronnych funkcji lasów ochronnych; 11. zapewnienie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do urbanizacji; 12. oczyszczanie wód opadowych; 13. prowadzenie monitoringu zasobów i jakości wód. 14. Kierunki „Studium...” wskazują, że w granicach stref ochronnych ujęć wód obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. Podstawowymi ograniczeniami w zakresie zagospodarowania przestrzennego stref ochrony bezpośredniej ujęć wód są: <ul style="list-style-type: none"> – zakaz użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody; – nakaz zagospodarowania terenu zielenią; – nakaz grodzenia terenu ochrony bezpośredniej; – nakaz odprowadzania wód opadowych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody; – nakaz odprowadzania poza granice terenu ochrony bezpośredniej ścieków z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody. <p>W zakresie gospodarki wodno ściekowej „Studium...” wprowadza m.in. następujące zapisy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. utrzymanie, modernizacja, dalsza rozbudowa istniejących systemów wodociągowych oraz ochrona istniejących ujęć wody. 2. wymóg pełnego uzbrojenia w sieć wodociągową terenów już zurbanizowanych; 3. wymóg rozbudowy sieci wodociągowej na terenach przeznaczonych w <i>Studium</i> do zabudowy i zainwestowania; 4. wymóg utrzymania w dobrym stanie technicznym obiektów i urządzeń (ujęcia wody, stacje uzdatniania wody, sieć wodociągowa, zbiorniki wyrównawcze, itp.); 5. przy realizacji inwestycji należy przestrzegać zasadę wyprzedzającej lub równoległej realizacji budowy sieci wodociągowej w stosunku do nowego zainwestowania;

	<ol style="list-style-type: none"> 6. niewyznaczanie nowych terenów budowlanych w strefie sanitarnej cmentarzy – w odległości 50 m od ich granic, przy zachowaniu możliwości przebudowy lub modernizacji już istniejących budynków oraz realizacji nowej zabudowy w terenach już pod nią przeznaczonych - zgodnie z przepisami odrębnymi; 7. obowiązek podłączenia do sieci wodociągowej wszystkich korzystających z wody budynków, zlokalizowanych w odległości mniejszej niż 150 m od granic cmentarzy. 8. celem strategicznym rozwoju gospodarki ściekowej powinno być zapewnienie odbioru ścieków ze wszystkich gospodarstw domowych w gminie.' Jednak w pierwszej kolejności należy prowadzić inwestycje w granicach miasta. 9. utrzymanie i rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków, a w perspektywie budowa nowych oczyszczalni ścieków, 10. utrzymanie, w dobrym stanie technicznym, wszystkich urządzeń i sieci kanalizacyjnych, 11. w miejscowościach, których podłączenie do gminnej sieci kanalizacyjnej nie jest aktualnie ekonomicznie uzasadnione, należy przewidzieć rozwiązania lokalne, w tym przydomowe oczyszczalnie ścieków; 12. do czasu uzyskania możliwości podłączenia do sieci kanalizacji centralnej lub kanalizacji lokalnej dopuszcza się stosowanie rozwiązań indywidualnych w postaci przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych; 13. obiekty, z których ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, po wybudowaniu sieci kanalizacyjnej winny być do niej podłączone; 14. zakaz odprowadzania nieoczyszczanych ścieków do gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych; 15. odprowadzanie ścieków z zakładów produkcyjnych powinno się odbywać do gminnej sieci kanalizacyjnej lub w oparciu o rozwiązania indywidualne, zgodne z przepisami odrębnymi. 16. rozbudowa i modernizacja istniejącego systemu kanalizacji deszczowej, 17. rozbudowa i modernizacja istniejącego systemu rowów odwadniających na terenie gminy; 18. budowa urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe z dróg, 19. na obszarach mniej zurbanizowanych zaleca się retencję wód i ponowne ich wykorzystanie, bądź naturalną infiltrację do gruntu, na warunkach określonych w przepisach odrębnych, w celu niedopuszczenia do zmian stosunków wodnych (obniżenie zwierciadła wód podziemnych); 20. tereny zainwestowane miasta Pilica powinny być wyposażone w kanalizację deszczową.
<p>Pakiet klimatyczno-energetyczny</p> <p>W pakiecie określono trzy najważniejsze cele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ograniczenie o 20 % emisji gazów cieplarnianych 2. 20 proc. Energii ma pochodzić ze źródeł odnawialnych 3. Zwiększenie o 20 proc. Efektywności energetycznej 	<p>W zapisach „Studium...” przewidziano m.in następujące kierunki:</p> <p>w zakresie zaopatrzenia w ciepło powinno się zapewniać:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stosowanie do ogrzewania alternatywnych, niskoemisyjnych paliw takich jak drewno lub odnawialne źródła energii, 2) dążenie do zmniejszenia zapotrzebowania na energię cieplną poprzez postępującą termomodernizację budynków 3) wprowadzono postulat dotyczący zwiększenia udziału gazu przewodowego jako źródła zaopatrzenia w ciepło, poprzez programy wspierające modernizację systemów ogrzewania oraz zapewnienie na etapach tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów pod ewentualny rozwój sieci (konieczność wyznaczenia rezerwy terenu pod strefy kontrolowane, zgodnie z przepisami odrębnymi). 4) W “studium...” przewidziano tereny, które będą mogły być wykorzystane pod lokalizację ogniw fotowoltaicznych.
<p>WYBRANE CELE USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM (Protokół z Kioto):</p>	<p>ZAKRES KIERUNKÓW „STUDIUM...”, KTÓRE STANOWIĄ REALIZACJĘ CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA:</p>
<p>Badanie, wspieranie, rozwój oraz zwiększanie wykorzystania nowych i odnawialnych źródeł energii, technologii pochłaniania dwutlenku węgla oraz zaawansowanych i innowacyjnych technologii przyjaznych dla środowiska.</p>	<p>W kierunkach „Studium...”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dopuszczono na obszarach przeznaczonych w Studium jako RO lokalizację ogniw fotowoltaicznych oraz obiektów i urządzeń im towarzyszących, służących do produkcji energii ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 500 kW 2. wprowadzono postulat dotyczący stosowania do ogrzewania alternatywnych, niskoemisyjnych paliw takich jak drewno lub odnawialne źródła energii, 3. rozbudowa sieci elektroenergetycznej powinna umożliwiać odbiór energii wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii – w tym dopuszcza się budowę niezbędnej infrastruktury oraz lokalizowanie urządzeń obsługujących instalacje fotowoltaiczne
<p>(...) wspieranie zrównoważonej gospodarki leśnej, zalesiania i odnowień.</p>	<p>Zgodnie z kierunkami „Studium...” głównymi kierunkami kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej są m.in. :</p> <ul style="list-style-type: none"> – utrzymanie istniejących lasów, – zwiększanie zalesienia na glebach o niskich wartościach rolniczych, w szczególności przyległych do lasów i stanowiących korytarze powiązań przyrodniczych, – dążenie do wykluczenia z zabudowy terenów leśnych,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PILICA

	<ul style="list-style-type: none"> – zmniejszanie rozdrobnienia kompleksów leśnych, docelowa wielkość kompleksu leśnego nie powinna być mniejsza niż 5 ha, – zachowanie dotychczasowej produkcji leśnej i obiektów związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej, <p>Kierunki „Studium...” wskazują tereny dolesień (DL) oraz tereny rolne z dopuszczeniem zalesień (RL).</p>
WYBRANE CELE USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM	ZAKRES KIERUNKÓW „STUDIUM...”, KTÓRE STANOWIĄ REALIZACJĘ CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA:
Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	
Cel.1 Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska	
Kierunek działań 1.1. dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu	<p>Zgodnie z ustaleniami „Studium...” na terenie gminy występują tereny szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Pilicy oraz cieku Żebrówka .</p> <p>W „Studium.” określa się następujące zasady ochrony przed skutkami powodzi i nagłych wezbrań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oznaczonych na Rysunku 2.2. obowiązują zakazy i ograniczenia wynikające z przepisów szczególnych; 2. utrzymanie przyrodniczej funkcji terenów łąk i pastwisk; 3. wspieranie działań sprzyjających utrzymaniu i zwiększaniu retencji zbiornikowej; 4. zachowanie drożności istniejących cieków; 5. zapewnienie możliwości spływu wód opadowych i roztopowych zgodnie z naturalnym ukształtowaniem terenu. 6. stworzenie systemu monitorowania zjawisk powodziowych.
Kierunek działań 1.4. ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu	<p>W „Studium...”:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wyznaczono tereny lasów, tereny dolesień, które obejmują m.in. grunty zadrzewione i zakrzewione. 2. wyznaczono tereny ogrodów działkowych oraz przeznaczone dla zieleni urządzonej, 3. przewidziano ochronę istniejących na terenie gminy obiektów i obszarów prawnie chronionych: Park Krajobrazowy „Orlich Gniazd” z otuliną o statusie obszaru chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000 „Ostoja Środkowojurajska” (PLH 240009) i „Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski” (PLH240034), użytek ekologiczny „Źródlika w Pilicy-Piaski”, pomniki przyrody, rezerваты przyrody „Smoleń” i „Ruskie Góry”.
WYBRANE CELE USTANOWIONE NA SZCZEBLU WOJEWÓDZKIM	ZAKRES KIERUNKÓW „STUDIUM...”, KTÓRE STANOWIĄ REALIZACJĘ CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA:
Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024. Przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego Uchwałą Nr VI/ 1/8/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r	
<p>Cele długoterminowe do roku 2024 Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych</p> <p>Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami</p>	<p>W celu zapewnienia ochrony powietrza przyjmuje się następujące kierunki podejmowanych działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości. 2. dążenie do ograniczenia niskiej emisji powstającej w wyniku pozyskiwania energii cieplnej w oparciu o indywidualne paleniska m.in. poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – wspieranie inwestycji polegających na modernizacji systemów grzewczych, – promowanie wykorzystywania do celów grzewczych paliw o możliwie najmniejszej uciążliwości dla czystości powietrza, – wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii dla potrzeb zaopatrzenia w ciepło (np. energia słoneczna, biomasa); 3. zmniejszenie zużycia energii poprzez termomodernizację budynków; 4. podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego m.in. poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – tworzenie ułatwień dla ruchu pieszego i rowerowego (budowa chodników i ścieżek rowerowych w obszarach o zwartej zabudowie), – powiększanie zasięgu terenów zielonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PILICA

	<p>5. podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia zanieczyszczeń pochodzenia przemysłowego m.in. poprzez: obowiązek instalowania urządzeń na emitorach w zakładach przemysłowych, tworzenie pasów zieleni otaczającej zakłady przemysłowe;</p> <p>6. prowadzenie monitoringu jakości powietrza;</p> <p>7. zwiększanie ekologicznej świadomości społeczeństwa.</p> <p>W granicach gminy Pilica wyznacza się obszary, na których dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500kW.</p>
<p>Cele długoterminowe do roku 2024 Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska</p>	<p>W celu zapewnienia ochrony przed hałasem przyjęto następujące kierunki podejmowanych działań:</p> <p>1. w zakresie zmniejszenia uciążliwości komunikacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania realizacyjne polegające na: przebudowie i modernizacji dróg, rozwoju komunikacji publicznej, rozwoju ekologicznych form transportu (budowa ścieżek rowerowych), - działania techniczne polegające na stosowaniu cichych nawierzchni jezdni, wymianie okien na dźwiękoszczelne, - działania organizacyjne polegające na ograniczeniu możliwości rozwoju zabudowy na terenach przyległych do dróg wojewódzkich, powiększaniu terenów zielonych wzdłuż dróg; <p>2. w zakresie zmniejszenia uciążliwości pozostałych elementów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie uciążliwości prowadzonej działalności, - ograniczenie możliwości rozwoju zabudowy na terenach przyległych do obiektów stanowiących źródło wzmożonego poziomu hałasu.
<p>Cel długoterminowy do roku 2024</p> <p>System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.</p>	<p>Według „Studium...” Ochrona wód polega na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dostosowaniu sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony zasobów wód (w tym wód pitnych), poprzez wykluczanie funkcji i form zagospodarowania terenu stwarzających zagrożenie dla wód lub powodujących pogarszanie zasilenia poziomów wodonośnych w szczególności w strefach ochronnych ujęć wód podziemnych; 2. zachowanie i ochrona istniejącej sieci wód płynących oraz zbiorników wodnych i stawów; 3. dążenie do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych; 4. racjonalne prowadzenie gospodarki wodno - ściekowej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - rozbudowę sieci wodociągowej oraz równoległe powiększanie jej zasięgu wraz z rozwojem nowych terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych, - rozwój systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków na terenach zwartej zabudowy, - wyposażanie rozproszonej zabudowy i obiektów zlokalizowanych poza zwartymi obszarami osadniczymi w indywidualne urządzenia oczyszczania ścieków; 5. racjonalne prowadzenie prac melioracyjnych w sposób nie przyczyniający się do osuszania terenu; 6. ochrona obszarów źródłkowych rzek i innych cieków poprzez zachowanie ich funkcji przyrodniczych; 7. zachowanie, a w razie potrzeby rekonstrukcja, naturalnego otoczenia cieków; 8. zachowanie pasa wolnego od zabudowy (nie dotyczy lokalizacji obiektów i urządzeń związanych z gospodarką wodną oraz z wykorzystaniem wód dla celów rekreacyjnych) od rzek, cieków i rowów melioracyjnych w celu zapewnienia prawidłowego ich funkcjonowania oraz możliwości dostępu do nich; 9. zwiększenie retencji wód poprzez zalesienia, zadrzewienia zlewni, tworzenie zbiorników retencyjnych, niezabudowywanie naturalnych terenów zalewowych; 10. prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zapewniający utrzymanie wodochronnych funkcji lasów ochronnych; 11. zapewnienie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do urbanizacji; 12. oczyszczanie wód opadowych 13. prowadzenie monitoringu zasobów i jakości wód. 14. Kierunki „Studium...” wskazują, że w granicach stref ochronnych ujęć wód obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. Podstawowymi ograniczeniami w zakresie zagospodarowania przestrzennego stref ochrony bezpośredniej ujęć wód są: <ul style="list-style-type: none"> 15. zakaz użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody; 16. nakaz zagospodarowania terenu zielenią; 17. nakaz grodzenia terenu ochrony bezpośredniej; 18. nakaz odprowadzania wód opadowych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody; 19. nakaz odprowadzania poza granice terenu ochrony bezpośredniej ścieków z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody. <p>W zakresie gospodarki wodno ściekowej „Studium...” wprowadza m.in. następujące zapisy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. utrzymanie, modernizacja, dalsza rozbudowa istniejących systemów wodociagowych oraz ochrona istniejących ujęć wody. 2. wymóg pełnego uzbrojenia w sieć wodociagową terenów już zurbanizowanych;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PILICA

	<ol style="list-style-type: none"> 3. wymóg rozbudowy sieci wodociągowej na terenach przeznaczonych w <i>Studium</i> do zabudowy i zainwestowania; 4. wymóg utrzymania w dobrym stanie technicznym obiektów i urządzeń (ujęcia wody, stacje uzdatniania wody, sieć wodociągowa, zbiorniki wyrównawcze, itp.); 5. przy realizacji inwestycji należy przestrzegać zasadę wyprzedzającej lub równoległej realizacji budowy sieci wodociągowej w stosunku do nowego zainwestowania; 6. niewyznaczanie nowych terenów budowlanych w strefie sanitarnej cmentarzy – w odległości 50 m od ich granic, przy zachowaniu możliwości przebudowy lub modernizacji już istniejących budynków oraz realizacji nowej zabudowy w terenach już pod nią przeznaczonych - zgodnie z przepisami odrębnymi; 7. obowiązek podłączenia do sieci wodociągowej wszystkich korzystających z wody budynków, zlokalizowanych w odległości mniejszej niż 150 m od granic cmentarzy. 8. celem strategicznym rozwoju gospodarki ściekowej powinno być zapewnienie odbioru ścieków ze wszystkich gospodarstw domowych w gminie. Jednak w pierwszej kolejności należy prowadzić inwestycje w granicach miasta. 9. Utrzymanie i rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków, a w perspektywie budowa nowych oczyszczalni ścieków, 10. Utrzymanie, w dobrym stanie technicznym, wszystkich urządzeń i sieci kanalizacyjnych, 11. w miejscowościach, których podłączenie do gminnej sieci kanalizacyjnej nie jest aktualnie ekonomicznie uzasadnione, należy przewidzieć rozwiązania lokalne, w tym przydomowe oczyszczalnie ścieków; 12. do czasu uzyskania możliwości podłączenia do sieci kanalizacji centralnej lub kanalizacji lokalnej dopuszcza się stosowanie rozwiązań indywidualnych w postaci przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych; 13. obiekty, z których ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, po wybudowaniu sieci kanalizacyjnej winny być do niej podłączone; 14. zakaz odprowadzania nieoczyszczanych ścieków do gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych; 15. odprowadzanie ścieków z zakładów produkcyjnych powinno się odbywać do gminnej sieci kanalizacyjnej lub w oparciu o rozwiązania indywidualne, zgodne z przepisami odrębnymi. 16. rozbudowa i modernizacja istniejącego systemu kanalizacji deszczowej, 17. rozbudowa i modernizacja istniejącego systemu rowów odwadniających na terenie gminy budowa urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe z dróg, 18. na obszarach mniej zurbanizowanych zaleca się retencję wód i ponowne ich wykorzystanie, bądź naturalną infiltrację do gruntu, na warunkach określonych w przepisach odrębnych, w celu niedopuszczenia do zmian stosunków wodnych (obniżenie zwierciadła wód podziemnych); 19. tereny zainwestowane miasta Pilica powinny być wyposażone w kanalizację deszczową...
<p>Cel długoterminowy do roku 2024 Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych</p>	<p>W „Studium...” nie wskazano złóż surowców naturalnych.</p>
<p>Cel długoterminowy do roku 2024 Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i termicznym przekształcaniu pozostałych odpadów palnych z odzyskiem energii.</p>	<p>W „Studium...” wskazano, że rola gmin w zakresie gospodarki odpadami polega między innymi na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. objęciu wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi; 2. nadzorowaniu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym realizacji zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości; 3. ustanawianiu selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztuczne, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji; 4. tworzeniu punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, w tym wskazaniu miejsc, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych. 5. utrzymanie istniejącego oraz tworzenie nowych (w miarę pojawiających się potrzeb) punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w liczbie zależnej od potrzeb gminy, 6. dalsze zmniejszanie ilości odpadów zmieszanych, 7. maksymalne zagospodarowanie odpadów ulegających biodegradacji na terenie gminy, na przykład poprzez zastosowanie technologii kompostowania wespół z odpadami z oczyszczalni ścieków, w celu ich późniejszego wykorzystania rolniczego, 8. wykorzystywanie właściwości materiałowych i energetycznych odpadów, a w przypadku, gdy odpadów nie można poddać odzyskowi, ich unieszkodliwienie. <p>Cele i zadania związane z gminną gospodarką odpadami powinny być zgodne z wojewódzkim planem gospodarki odpadami.</p>
<p>Cel długoterminowy do roku 2024 Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzono ograniczenia w zakresie intensywności wykorzystania terenu poprzez określenie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej wymaganej do zachowania.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PILICA

<p>bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Wskazano obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione. Według „Studium...” ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych jest realizowana poprzez objęcie określonych obszarów i obiektów ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Formami ochrony przyrody, występującymi w granicach Miasta i Gminy są: Park Krajobrazowy „Orlich Gniazd” z otuliną o statusie obszaru chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000 „Ostoja Środkowojurajska” (PLH 240009) i „Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski” (PLH240034), użytek ekologiczny „Źródlika w Pilicy-Piaski”, pomniki przyrody, rezerваты przyrody „Smoleń” i „Ruskie Góry”. 3. Wyznaczono obszary otwarte. Według „Studium...” są to rejon naturalne, dotychczas niezabudowane i niezainwestowane. Służą przede wszystkim gospodarce rolnej, leśnej i wodnej, a także zachowaniu lokalnych i ponadlokalnych wartości przyrodniczych i krajobrazowych. 4. Według „Studium...” ochrona krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego w gminie winna odbywać się przede wszystkim poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – zapewnienie warunków do trwałego zachowania walorów krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego oraz zabytków, ich utrzymania oraz udostępniania; – wprowadzanie ograniczeń formy i wysokości zabudowy przy założeniu współistnienia tkanki historycznej i współczesnej; – zachowanie układów przestrzennych i elementów historycznego rozplanowania wsi oraz rynku w Pilicy; – pozostawienie wolnymi od zainwestowania lub zainwestowanymi w sposób racjonalny obszarów stanowiących strefy widokowe w ramach wyznaczonych ciągów widokowych; – ograniczenie do niezbędnego minimum zakresu prac ziemnych zmieniających naturalne ukształtowanie terenu; – ochronę przed zainwestowaniem krajobrazu otwartego, w szczególności rejonów o wysokich walorach krajobrazowych (doliny rzeczne, okresowo podmokłe łąki, lasy); – ograniczenie możliwości rozpraszania zabudowy; – zachowanie przerw w zabudowie między poszczególnymi wsiami; – ochronę naturalnych elementów krajobrazu (cieki, zbiorniki wodne, lasy, zieleń naturalna).
<p>Cel długoterminowy do roku 2024 Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi.</p>	<p>Zgodnie z zapisami „Studium...” w celu zapewnienia ochrony powierzchni ziemi i gleby przyjęto następujące kierunki podejmowanych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ochrona przed zainwestowaniem gleb zaliczonych do najwyższych klas bonitacyjnych; – przeciwdziałanie erozji wietrznej m.in. poprzez zachowanie w stanie naturalnym miedzi i zadrzewień śródpolnych oraz dążenie do zakładania i pielęgnowania nowych; – zapewnianie sprawnego działania systemu melioracyjnego, odwadniającego i nawadniającego glebę; – dążenie do ograniczenia wykorzystania nawozów sztucznych w rolnictwie na rzecz nawozów naturalnych i organicznych; – ekologizacja rolnictwa; – ochrona siedlisk naturalnych i krajobrazu poprzez m.in. zachowanie w stanie naturalnym miedzi, zadrzewień śródpolnych, oczek wodnych, bagien i innych użytków ekologicznych oraz zaniechanie wypalania.
<p>WYBRANE CELE USTANOWIONE NA SZCZEBLU GMINNYM</p>	<p>ZAKRES KIERUNKÓW „STUDIUM...”, KTÓRE STANOWIĄ REALIZACJĘ CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA:</p>
<p>Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pilica na lata 2019–2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026 (Uchwała Nr XVI/91/2019 Rady Miasta i Gminy Pilica z dnia 5 grudnia 2019 r.</p>	
<p>znacząca poprawa jakości i powietrza na obszarze gminy Pilica związana z realizacją kierunków działań naprawczych</p>	<p>W celu zapewnienia ochrony powietrza przyjmuje się następujące kierunki podejmowanych działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości. 2. dążenie do ograniczenia niskiej emisji powstającej w wyniku pozyskiwania energii cieplnej w oparciu o indywidualne paleniska m.in. poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – wspieranie inwestycji polegających na modernizacji systemów grzewczych, – promowanie wykorzystywania do celów grzewczych paliw o możliwie najmniejszej uciążliwości dla czystości powietrza, – wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii dla potrzeb zaopatrzenia w ciepło (np. energia słoneczna, biomasa); 3. zmniejszenie zużycia energii poprzez termomodernizację budynków; 4. podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego m.in. poprzez:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PILICA

	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie ułatwień dla ruchu pieszego i rowerowego (budowa chodników i ścieżek rowerowych w obszarach o zwartej zabudowie), - powiększanie zasięgu terenów zielonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>5. podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia zanieczyszczeń pochodzenia przemysłowego m.in. poprzez: obowiązek instalowania urządzeń na emitorach w zakładach przemysłowych, tworzenie pasów zieleni otaczającej zakłady przemysłowe;</p> <p>6. prowadzenie monitoringu jakości powietrza;</p> <p>7. zwiększanie ekologicznej świadomości społeczeństwa.</p> <p>W granicach gminy Pilica wyznacza się obszary, na których dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500kW.</p>
<p>Ograniczenie zużycia energii i wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł</p>	<p>1. dążenie do ograniczenia niskiej emisji powstającej w wyniku pozyskiwania energii cieplnej w oparciu o indywidualne paleniska m.in. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie inwestycji polegających na modernizacji systemów grzewczych, - promowanie wykorzystywania do celów grzewczych paliw o możliwie najmniejszej uciążliwości dla czystości powietrza, - wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii dla potrzeb zaopatrzenia w ciepło (np. energia słoneczna, biomasa); <p>2. zmniejszenie zużycia energii poprzez termomodernizację budynków;</p> <p>W granicach gminy Pilica wyznacza się obszary, na których dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500kW.</p>
<p>Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska</p>	<p>W celu zapewnienia ochrony przed hałasem przyjęto następujące kierunki podejmowanych działań:</p> <p>1. w zakresie zmniejszenia uciążliwości komunikacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania realizacyjne polegające na: przebudowie i modernizacji dróg, rozwoju komunikacji publicznej, rozwoju ekologicznych form transportu (budowa ścieżek rowerowych), - działania techniczne polegające na stosowaniu cichych nawierzchni jezdni, wymianie okien na dźwiękoszczelne, - działania organizacyjne polegające na ograniczeniu możliwości rozwoju zabudowy na terenach przyległych do dróg wojewódzkich, powiększeniu terenów zielonych wzdłuż dróg; <p>2. w zakresie zmniejszenia uciążliwości pozostałych elementów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie uciążliwości prowadzonej działalności, - ograniczenie możliwości rozwoju zabudowy na terenach przyległych do obiektów stanowiących źródło wzmożonego poziomu hałasu.
<p>System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.</p>	<p>Według „Studium...” Ochrona wód polega na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dostosowaniu sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony zasobów wód (w tym wód pitnych), poprzez wykluczanie funkcji i form zagospodarowania terenu stwarzających zagrożenie dla wód lub powodujących pogarszanie zasilenia poziomów wodonośnych w szczególności w strefach ochronnych ujęć wód podziemnych; 2. zachowanie i ochrona istniejącej sieci wód płynących oraz zbiorników wodnych i stawów; 3. dążenie do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych; 4. racjonalne prowadzenie gospodarki wodno - ściekowej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - rozbudowę sieci wodociągowej oraz równoległe powiększanie jej zasięgu wraz z rozwojem nowych terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych, - rozwój systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków na terenach zwartej zabudowy, - wyposażanie rozproszonej zabudowy i obiektów zlokalizowanych poza zwartymi obszarami osadniczymi w indywidualne urządzenia oczyszczania ścieków; 5. racjonalne prowadzenie prac melioracyjnych w sposób nie przyczyniający się do osuszania terenu; 6. ochrona obszarów źródłkowych rzek i innych cieków poprzez zachowanie ich funkcji przyrodniczych; 7. zachowanie, a w razie potrzeby rekonstrukcja, naturalnego otoczenia cieków; 8. zachowanie pasa wolnego od zabudowy (nie dotyczy lokalizacji obiektów i urządzeń związanych z gospodarką wodną oraz z wykorzystaniem wód dla celów rekreacyjnych) od rzek, cieków i rowów melioracyjnych w celu zapewnienia prawidłowego ich funkcjonowania oraz możliwości dostępu do nich; 9. zwiększenie retencji wód poprzez zalesienia, zadrzewienia zlewni, tworzenie zbiorników retencyjnych, niezabudowywanie naturalnych terenów zalewowych; 10. prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zapewniający utrzymanie wodochronnych funkcji lasów ochronnych; 11. zapewnienie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do urbanizacji; 12. oczyszczanie wód opadowych 13. prowadzenie monitoringu zasobów i jakości wód. 14. Kierunki „Studium...” wskazują, że w granicach stref ochronnych ujęć wód obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. Podstawowymi ograniczeniami w zakresie zagospodarowania przestrzennego stref ochrony bezpośredniej ujęć wód są:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PILICA

	<ol style="list-style-type: none"> 15. zakaz użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody; 16. nakaz zagospodarowania terenu zielenią; 17. nakaz grodzenia terenu ochrony bezpośredniej; 18. nakaz odprowadzania wód opadowych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody; 19. nakaz odprowadzania poza granice terenu ochrony bezpośredniej ścieków z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody. <p>W zakresie gospodarki wodno ściekowej „Studium...” wprowadza m.in. następujące zapisy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. utrzymanie, modernizacja, dalsza rozbudowa istniejących systemów wodociągowych oraz ochrona istniejących ujęć wody. 2. wymóg pełnego uzbrojenia w sieć wodociągową terenów już zurbanizowanych; 3. wymóg rozbudowy sieci wodociągowej na terenach przeznaczonych w <i>Studium</i> do zabudowy i zainwestowania; 4. wymóg utrzymania w dobrym stanie technicznym obiektów i urządzeń (ujęcia wody, stacje uzdatniania wody, sieć wodociągowa, zbiorniki wyrównawcze, itp.); 5. przy realizacji inwestycji należy przestrzegać zasadę wyprzedzającej lub równoległej realizacji budowy sieci wodociągowej w stosunku do nowego zainwestowania; 6. niewyznaczanie nowych terenów budowlanych w strefie sanitarnej cmentarzy – w odległości 50 m od ich granic, przy zachowaniu możliwości przebudowy lub modernizacji już istniejących budynków oraz realizacji nowej zabudowy w terenach już pod nią przeznaczonych - zgodnie z przepisami odrębnymi; 7. obowiązek podłączenia do sieci wodociągowej wszystkich korzystających z wody budynków, zlokalizowanych w odległości mniejszej niż 150 m od granic cmentarzy. 8. celem strategicznym rozwoju gospodarki ściekowej powinno być zapewnienie odbioru ścieków ze wszystkich gospodarstw domowych w gminie. Jednak w pierwszej kolejności należy prowadzić inwestycje w granicach miasta. 9. utrzymanie i rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków, a w perspektywie budowa nowych oczyszczalni ścieków, 10. utrzymanie, w dobrym stanie technicznym, wszystkich urządzeń i sieci kanalizacyjnych, 11. w miejscowościach, których podłączenie do gminnej sieci kanalizacyjnej nie jest aktualnie ekonomicznie uzasadnione, należy przewidzieć rozwiązania lokalne, w tym przydomowe oczyszczalnie ścieków; 12. do czasu uzyskania możliwości podłączenia do sieci kanalizacji centralnej lub kanalizacji lokalnej dopuszcza się stosowanie rozwiązań indywidualnych w postaci przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych; 13. obiekty, z których ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, po wybudowaniu sieci kanalizacyjnej winny być do niej podłączone; 14. zakaz odprowadzania nieoczyszczanych ścieków do gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych; 15. odprowadzanie ścieków z zakładów produkcyjnych powinno się odbywać do gminnej sieci kanalizacyjnej lub w oparciu o rozwiązania indywidualne, zgodnie z przepisami odrębnymi. 16. rozbudowa i modernizacja istniejącego systemu kanalizacji deszczowej, 17. rozbudowa i modernizacja istniejącego systemu rowów odwadniających na terenie gminy; 18. budowa urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe z dróg, 19. na obszarach mniej zurbanizowanych zaleca się retencję wód i ponowne ich wykorzystanie, bądź naturalną infiltrację do gruntu, na warunkach określonych w przepisach odrębnych, w celu niedopuszczenia do zmian stosunków wodnych (obniżenie zwierciadła wód podziemnych) 20. tereny zainwestowane miasta Pilica powinny być wyposażone w kanalizację deszczową...
<p>Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi</p>	<p>Zgodnie z zapisami „Studium...” w celu zapewnienia ochrony powierzchni ziemi i gleby przyjęto następujące kierunki podejmowanych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrona przed zainwestowaniem gleb zaliczonych do najwyższych klas bonitacyjnych; - przeciwdziałanie erozji wietrznej m.in. poprzez zachowanie w stanie naturalnym miedz i zadrzewień śródpolnych oraz dążenie do zakładania i pielęgnowania nowych; - zapewnianie sprawnego działania systemu melioracyjnego, odwadniającego i nawadniającego glebę; - dążenie do ograniczenia wykorzystania nawozów sztucznych w rolnictwie na rzecz nawozów naturalnych i organicznych; - ekologizacja rolnictwa; - ochrona siedlisk naturalnych i krajobrazu poprzez m.in. zachowanie w stanie naturalnym miedz, zadrzewień śródpolnych, oczek wodnych, bagien i innych użytków ekologicznych oraz zaniechanie wypalania.
<p>Zapobieganie powstawaniu odpadów, wzrost ponownego zużycia, recyklingu i innych metod odzysku wytworzonych odpadów oraz gospodarowanie</p>	<p>W „Studium...” wskazano, że rola gmin w zakresie gospodarki odpadami polega między innymi na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. objęciu wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PILICA

<p>odpadami komunalnymi z wykorzystaniem selektywnego zbierania i ograniczania ilości składowanych odpadów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. nadzorowaniu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym realizacji zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości; 3. ustanawianiu selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji; 4. tworzeniu punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, w tym wskazaniu miejsc, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych. 5. utrzymanie istniejącego oraz tworzenie nowych (w miarę pojawiających się potrzeb) punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w liczbie zależnej od potrzeb gminy, 6. dalsze zmniejszanie ilości odpadów zmieszanych, 7. maksymalne zagospodarowanie odpadów ulegających biodegradacji na terenie gminy, na przykład poprzez zastosowanie technologii kompostowania wespół z odpadami z oczyszczalni ścieków, w celu ich późniejszego wykorzystania rolniczego, 8. wykorzystywanie właściwości materiałowych i energetycznych odpadów, a w przypadku, gdy odpadów nie można poddać odzyskowi, ich unieszkodliwianie. <p>Cele i zadania związane z gminną gospodarką odpadami powinny być zgodne z wojewódzkim planem gospodarki odpadami.</p>
<p>Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzono ograniczenia w zakresie intensywności wykorzystania terenu poprzez określenie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej wymaganej do zachowania. 2. Wskazano obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione. Według „Studium...” ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych jest realizowana poprzez objęcie określonych obszarów i obiektów ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Formami ochrony przyrody, występującymi w granicach Miasta i Gminy są: Park Krajobrazowy „Orlich Gniazd” z otuliną o statusie obszaru chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000 „Ostoja Środkowojurajska” (PLH 240009) i „Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski” (PLH240034), użytek ekologiczny „Źródlika w Pilicy-Piaski”, pomniki przyrody, rezerваты przyrody „Smoleń” i „Ruskie Góry”. 3. Wyznaczono obszary otwarte. Według „Studium...” są to rejon naturalne, dotychczas niezabudowane i niezainwestowane. Służą przede wszystkim gospodarce rolnej, leśnej i wodnej, a także zachowaniu lokalnych i ponadlokalnych wartości przyrodniczych i krajobrazowych. 4. Według „Studium...” ochrona krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego w gminie winna odbywać się przede wszystkim poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – zapewnienie warunków do trwałego zachowania walorów krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego oraz zabytków, ich utrzymania oraz udostępniania; – wprowadzanie ograniczeń formy i wysokości zabudowy przy założeniu współistnienia tkanki historycznej i współczesnej; – zachowanie układów przestrzennych i elementów historycznego rozplanowania wsi oraz rynku w Pilicy; – pozostawienie wolnymi od zainwestowania lub zainwestowanymi w sposób racjonalny obszarów stanowiących strefy widokowe w ramach wyznaczonych ciągów widokowych; – ograniczenie do niezbędnego minimum zakresu prac ziemnych zmieniających naturalne ukształtowanie terenu; – ochronę przed zainwestowaniem krajobrazu otwartego, w szczególności rejonów o wysokich walorach krajobrazowych (doliny rzeczne, okresowo podmokłe łąki, lasy); – ograniczenie możliwości rozpraszania zabudowy; – zachowanie przerw w zabudowie między poszczególnymi wsiami; 6. ochronę naturalnych elementów krajobrazu (cieki, zbiorniki wodne, lasy, zieleń naturalna).
<p>Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej</p>	<p>Zgodnie z kierunkami „Studium...” głównymi kierunkami kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej są m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – utrzymanie istniejących lasów, – zwiększanie zalesienia na glebach o niskich wartościach rolniczych, w szczególności przyległych do lasów i stanowiących korytarze powiązań przyrodniczych, – dążenie do wykluczenia z zabudowy terenów leśnych, – zmniejszanie rozdrobnienia kompleksów leśnych, docelowa wielkość kompleksu leśnego nie powinna być mniejsza niż 5 ha, – zachowanie dotychczasowej produkcji leśnej i obiektów związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej. <p>Kierunki „Studium...” wskazują tereny dolesień (DL) oraz tereny rolne z dopuszczeniem zalesień (RL).</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie tekstu przedmiotowego Studium. wersja wrzesień 2023 r. oraz Ramowej Dyrektywy wodnej, Protokołu z Kioto, Pakietu klimatyczno – energetycznego, Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019

z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024. oraz Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pilica na lata 2019–2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026

XI. OCENA PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA W SKALI MIASTA I GMINY PILICA

XI.1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, BĘDĄCE SKUTKIEM STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PILICA

Ze względu na charakter opracowania jakim jest „Studium...” na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko brak jest wystarczających informacji na temat konkretnych zamierzeń inwestycyjnych i w związku z tym nie jest możliwa dokładna identyfikacja wszystkich przyszłych oddziaływań. Zakres spodziewanych oddziaływań jest dość ogólny. „Studium...” jest dokumentem wyznaczającym jedynie kierunki rozwoju i dopiero na późniejszych etapach następuje doprecyzowanie przedsięwzięć, które tam powstaną.

Ponadto wskazuje się, że w przypadku realizacji inwestycji zaliczonych do kategorii „mogących znacząco oddziaływać na środowisko” faktyczne oddziaływanie i ewentualne zabezpieczenia powinny zostać ustalone na etapie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Natomiast doprecyzowanie zapisów w zakresie planowania przestrzennego powinno nastąpić na etapie realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Jak wynika z zapisów sporządzanego „Studium...” *Kierunki zagospodarowania przestrzennego określono kierując się w dużym stopniu ustaleniami obowiązujących na terenie gminy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dotychczasowymi sposobami zagospodarowania i użytkowania terenów. Wyznaczenie nowych terenów pod zainwestowanie podyktowane było głównie wnioskami złożonymi przez lokalną społeczność o zmianę funkcji terenu w ramach procedury sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica. Inną przesłanką do wyznaczenia nowych terenów inwestycyjnych było uzupełnienie oraz kontynuacja istniejącej zabudowy⁶⁰.*

Prognozuje się, że największe przemiany nastąpią w terenach niezabudowanych, które zgodnie z kierunkami „Studium.” zostaną przeznaczone pod nowe zainwestowanie. Przewiduje się, że realizacja kierunków „Studium...” w zakresie zagospodarowania skutkować może następującymi zjawiskami:

Wprowadzeniem gazów i pyłów do powietrza – będąca rezultatem kierunków „Studium...” – realizacja nowego zainwestowania spowoduje pojawienie się nowych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza. Funkcjonowanie terenów produkcyjnych potencjalnie może wiązać się ze wzrostem emisji do atmosfery różnorodnych substancji zanieczyszczających. Zjawiska te będą następstwem ogólnego wzrostu poziomu hałasu w środowisku związanego z wzrostem liczby użytkowników przedmiotowego obszaru, prowadzoną działalnością w zakładach oraz wzrostem lokalnych kotłowni. Intensywność tych zjawisk (czyli prognozowany wzrost) trudno ocenić w chwili obecnej. Można przypuszczać, że nastąpi np. wzrost emisji spalin samochodowych, jako następstwa wzrostu natężenia ruchu drogowego na skutek dojazdu do nowopowstałych terenów budowlanych, wzrost lokalnych kotłowni.

⁶⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica. Tom II – kierunki zagospodarowania przestrzennego, 4.2.1. Kierunki polityki przestrzenne - wrzesień 2023 r.

Przy zastosowaniu się przedsiębiorców i mieszkańców do przepisów odrębnych oraz wprowadzonych w „Studium...” zapisów dotyczących większego wykorzystania w indywidualnych systemach grzewczych i lokalnych kotłowniach niskoemisyjnych paliw oraz energii cieplnej pochodzącej ze źródeł odnawialnych -zmiany parametrów jakości powietrza atmosferycznego nie powinny ulec znacznemu pogorszeniu i nie należy się spodziewać wzrostu parametrów jakości powietrza w terenie opracowania oraz jego sąsiedztwie do poziomu wyższego niż dopuszczalne. Dodatkowo w „Studium...” wskazano działania mające na celu poprawę jakości powietrza m.in. wprowadzono zakaz pozyskiwania energii cieplnej w sposób mogący znacząco oddziaływać na środowisko oraz stosowania paliw w sposób powodujący przekraczanie dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu. Istniejące drogi w obrębie miasta i gminy będą nadal źródłem zanieczyszczeń powstałych w wyniku spalania benzyny i oleju napędowego w samochodach. Jako źródło tego typu zanieczyszczeń, należy również traktować ewentualne parkingi i ewentualny noworealizowany układ komunikacyjny.

Emisją odorów – W „Studium...” przewidziano tereny pod obsługę produkcji rolnej, leśnej i rybackiej (RU) w obrębie, których będzie mogła rozwijać się hodowla zwierząt (również na terenach RM, RMN i RML). Tego typu inwestycje mogą oddziaływać na środowisko poprzez emisję substancji odorowych. Na obecnym etapie nie ma możliwości dokonania miarodajnej analizy w tym aspekcie. W przypadku realizacji nowych tego typu inwestycji, ocena oddziaływania w tym zakresie winna być dokonana na etapie realizacji przedsięwzięcia przy uwzględnieniu szczegółowych danych dotyczących przedsięwzięcia.

Wytwarzaniem odpadów - w granicach opracowania są i będą wytwarzane odpady komunalne, przemysłowe (być może również niebezpieczne) i inne, co jest uzależnione od profilu działalności gospodarczej, jaka może rozwinąć się w opisywanym obszarze. Ilość odpadów wytwarzanych przez użytkowników poszczególnych terenów, wzrośnie w stosunku do stanu obecnego po realizacji kierunków studium. Zgodnie z obowiązującymi przepisami każdy wytwórca odpadów jest zobowiązany do prowadzenia gospodarki odpadami we własnym zakresie, zgodnie z wymaganiami określonymi w uchwale Rady Miejskiej dotyczącej utrzymania czystości i porządku w mieście i gminie.

Wprowadzaniem ścieków do wód lub ziemi – planowane zagospodarowanie przyczyni się do wzrostu produkcji ścieków bytowych (wzrost zabudowy) i opadowych (zwiększenie powierzchni utwardzonych np. realizacja powierzchni parkingowych, dróg, ubytek powierzchni biologicznie czynnej). W kierunkach Studium...- preferuje się uzbrojenie terenów z wykorzystaniem sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnych w miejsce stosowania indywidualnych rozwiązań. Należy jednak podkreślić, że obecnie gmina ma niski wskaźnik skanalizowania. Zgodnie z kierunkami Studium, docelowo tereny już zurbanizowane mają być uzbrojone w sieć wodociągową. Dotyczy to także nowych terenów wskazanych do zabudowy i zainwestowania. Przewidziano dodatkowo wymóg wyprzedzającej lub równoległej rozbudowy sieci wodociągowej w stosunku do realizacji nowej zabudowy. W zakresie kanalizacji sanitarnej w „Studium...” przewidziano odbiór ścieków ze wszystkich gospodarstw domowych w gminie. Jednak w pierwszej kolejności przewidziano inwestycje w granicach miasta. W miejscowościach, których podłączenie do gminnej sieci kanalizacyjnej nie jest aktualnie ekonomicznie uzasadnione, przewidziano rozwiązania lokalne, w tym przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Ze względu na niski stopień skanalizowania w „Studium...” dopuszczono możliwość gromadzenia ścieków w zbiornikach bezodpływowych (które w przypadku nieprzestrzegania przepisów w zakresie ich lokalizacji, budowy i eksploatacji mogą spowodować przedostawanie się ścieków do gruntu co w konsekwencji doprowadzi do zanieczyszczenia wód podziemnych) oraz stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków (realizacja systemu oczyszczania, który będzie oparty na rozsączkowaniu np. na terenach, gdzie występują grunty podmokłe lub nieprzepuszczalne może prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych, dlatego istotne jest, aby przydomowe oczyszczalnie były dostosowane technologicznie do rodzaju gruntu). Jednocześnie w celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego kierunki „Studium...” zakazują odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych. Natomiast dla zakładów produkcyjnych przewidują odprowadzanie ścieków do gminnej kanalizacji lub w oparciu o rozwiązania indywidualne, zgodne z przepisami odrębnymi. Niemniej jednak

najwłaściwszym rozwiązaniem w zakresie gospodarki ściekowej jest docelowo odprowadzanie ścieków w oparciu o system kanalizacji sanitarnej.

Możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych może wynikać z odprowadzania do nich ścieków opadowych. W sytuacji zainwestowania terenu w planowanym zakresie ilość ścieków opadowych, zawierających różne zanieczyszczenia, może wzrosnąć. Będzie się to wiązało np. z uszczelnieniem nawierzchni.

Kierunki i zasady rozwoju infrastruktury technicznej wskazane w „Studium... „zmierają do wyeliminowania groźby zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych. Bardzo ważne jest jednak wykonanie wszystkich urządzeń i prawidłowa ich eksploatacja oraz kontrola działania.

Zanieczyszczeniem gleb – na terenach objętych Studium... nie należy się spodziewać lokalizacji obiektów, których funkcjonowanie mogłoby, przy respektowaniu przepisów odrębnych, powodować przenikanie zanieczyszczeń do gleb. Tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie dróg i parkingów są w większym stopniu narażone na zanieczyszczenie gleb. Na etapie eksploatacji, oddziaływanie dróg na gleby, wiązało się będzie z zanieczyszczeniem pochodzącym ze środków transport oraz zasoleniem (skutek posypywania nawierzchni solą drogową w okresie zimowym). Skutki tych oddziaływań będą uzależnione od lokalnych warunków przyrodniczych, w tym właściwości gleb, zagospodarowania terenów sąsiadujących i związanych z nimi możliwościami rozprzestrzenienia się zanieczyszczeń.

Zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej – realizacja nowego zainwestowania wraz z powierzchniami utwardzonymi odbywała się będzie kosztem terenów pełniących funkcje biologiczne.

Emitowaniem hałasu – przedmiotowy obszar znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu, którego podstawowym źródłem jest hałas komunikacyjny. Dlatego głównym źródłem uciążliwości akustycznych są i będą w dalszym ciągu istniejące w obszarze drogi w szczególności drogi wojewódzkie nr 794 oraz nr 790.

Jako nowe źródło hałasu komunikacyjnego, należy traktować nowe tereny inwestycyjne (np. lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW (fotowoltaika) czy realizacja ewentualnego nowego układu komunikacyjnego, parkingów, terenów produkcyjnych czy mieszkaniowych. Nasilenie nastąpi na skutek dojazdu do tych terenów oraz prowadzonej działalności. W wyniku realizacji kierunków „Studium.” źródłem hałasu w obrębie opracowania mogą być także procesy technologiczne, które będą prowadzone na tym terenie. Jednak na obecnym etapie trudno jednoznacznie określić ich intensywność.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska eksploatacja instalacji lub urządzeń nie powinna powodować przekroczenia standardów emisyjnych, nie powinna również powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzą instalacje ma tytuł prawny. W przypadku stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, organ ochrony środowiska wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu, w której mogą zostać określone wymagania, jakie należy spełnić w celu dotrzymania standardów jakości środowiska. Działaniami redukującymi emisję hałasu są m.in: ekrany akustyczne, obudowy dźwiękochłonno-izolacyjne, tłumiki akustyczne, itd. Wybór odpowiedniej metody redukcji hałasu jest możliwy po szczegółowym zapoznaniu się z procesami technologicznymi lokalizowanego zakładu, co nie jest możliwe na etapie realizacji „Studium.”.

Wskazuje się, iż przekształcenie istniejących terenów otwartych w tereny zainwestowane spowoduje pogorszenie klimatu akustycznego na tych terenach. Działania, przyjęte w „Studium...” mają przyczynić się do zmniejszenia uciążliwości komunikacyjnych oraz zapewnienia funkcjom podlegającym ochronie akustycznej właściwych warunków akustycznych. Uściślenie rozwiązań i parametrów elementów głównego układu sieci transportowych, w tym także szczegółowe warunki realizacji w zakresie ochrony środowiska, powinny być ustalone w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Emitowaniem pól elektromagnetycznych – w obrębie miasta i gminy źródłem promieniowania elektroenergetycznego są istniejące sieci elektroenergetyczne, emitujące nieznaczne wartości

promieniowania. Źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego są stacje bazowe telefonii komórkowej.

Zagrożeniem związanym z niebezpieczeństwem wystąpienia sytuacji awaryjnej - z uwagi na lokalizację miasta i gminy oraz obecne zagospodarowanie, istnieje ryzyko nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, które związane są z eksploatacją dróg, potencjalnymi awariami, które mogą wystąpić w wyniku funkcjonowania np. zakładów czy innych obiektów produkcyjnych i magazynowych, ryzykiem zaistnienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, które mogą być wynikiem różnego typu awarii infrastruktury technicznej czy występowaniem np. stacji paliw. Zagrożenia związane z niebezpieczeństwem wystąpienia sytuacji awaryjnej zostały opisane w niniejszym opracowaniu w rozdziale VIII. Ocena istniejących problemów ochrony środowiska, stanu środowiska, jego odporności na degradację, zdolności do regeneracji z punktu widzenia projektu „Studium...” w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie.

Zidentyfikowane oddziaływania na środowisko mogą mieć charakter bezpośredni (pierwotny) lub pośredni (wtórny). Pierwszy typ oddziaływań związany jest bezpośrednio z realizowaną inwestycją, występuje zazwyczaj w tym samym miejscu i czasie, a obejmuje zmiany wywołane budową oraz eksploatacją obiektu, itp. (tj. przedmiotu inwestycji). Za przewidywane oddziaływanie bezpośrednio uznano zniszczenie pokrywy glebowo-roślinnej na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie (zabudowa). Z kolei oddziaływania drugiego typu – pośrednie – obejmują te zmiany w środowisku, jakie mogą wystąpić w wyniku już zrealizowanej inwestycji lub dodatkowych przedsięwzięć z nią związanych (tj. w późniejszym okresie, niekiedy w innym miejscu). Za oddziaływanie pośrednie (wtórne) uznano naruszenie stabilności ekosystemów glebowych i półnaturalnych zbiorowisk roślinnych na terenach sąsiadujących z terenami zabudowy różnego typu, będące skutkiem emisji gazów i innych substancji szkodliwych w wyniku ogrzewania budynków oraz eksploatacji pojazdów. Skutkiem pośrednim realizacji przewidzianego w „Studium...” zainwestowania będzie również wzrost ilości wytwarzanych odpadów. Ponadto, wzrośnie pobór wody na cele bytowe i gospodarcze oraz ilość wytwarzanych ścieków komunalnych. Przewiduje się również wzrost spływu powierzchniowego wód opadowych w obrębie uszczelnionych powierzchni.

Ze względu na czas, w jakim będą występować, oddziaływania na środowisko podzielono na cztery grupy: oddziaływania chwilowe, stałe, krótkoterminowe i długoterminowe. Pierwsza grupa obejmuje m.in. emisję hałasu oraz zanieczyszczeń pyłowo-gazowych będących skutkiem prac budowlanych jedynie w fazie realizacji zainwestowania. Jako oddziaływanie stałe traktować należy ubytek powierzchni biologicznie czynnej zajętej pod zabudowę oraz uszczelnienie powierzchni. Krótkoterminowe oddziaływania, bardzo podobne swym charakterem do chwilowych, mają miejsce w trakcie realizacji inwestycji, mimo iż na ogół są gwałtowne nie prowadzą do długofalowych skutków w krajobrazie i stanie środowiska. Obejmują one degradację pokrywy roślinnej w okresie realizacji inwestycji budowlanych, emisję hałasu i zanieczyszczeń towarzyszące pracom budowlanym przy realizacji nowego zainwestowania. Z kolei istnienie oddziaływań długoterminowych ujawnia się na ogół po zakończeniu inwestycji i związane jest przede wszystkim z eksploatacją i funkcjonowaniem obiektów budowlanych, komunikacyjnych i infrastrukturalnych. Większość z oddziaływań długoterminowych pokrywa się z oddziaływaniami pośrednimi, obejmując: wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, wzrost poboru wody i ilości produkowanych ścieków, wzrost spływu powierzchniowego wód opadowych w obrębie uszczelnionych powierzchni, wzrost emisji gazów i innych substancji szkodliwych w wyniku rozwoju terenów zurbanizowanych i wzrostu natężenia ruchu samochodowego.

Tereny zainwestowane są szczególnie narażone na występowanie tzw. oddziaływań skumulowanych. Koncentracja obiektów o różnych funkcjach (zabudowa mieszkaniowa, usług o różnym charakterze, produkcja, tereny komunikacji) oraz intensyfikacja zainwestowania, na ww. terenach może doprowadzić do kumulacji zagrożeń różnego rodzaju, tj: zanieczyszczeń pochodzących z

nieoczyszczonych ścieków komunalnych, niskiej emisji pyłów i gazów do atmosfery, odpadów komunalnych, uciążliwości związanych ze wzrostem natężenia hałasu.

Tabela Nr 21. Przewidywane oddziaływania na środowisko, będące skutkiem Studium...”– podsumowanie

Przewidywane oddziaływanie, będące skutkiem realizacji ustaleń projektu planu	Zasięg	Rodzaj oddziaływania		
		wg powiązania czasowo-przestrzennego z przedmiotowym przedsięwzięciem	wg czasu występowania	wg charakteru
urbanizacja nowych terenów:				
wzrost emisji zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego	lokalny	P	S, D	N, SK
wzrost poboru wody i produkcji odpadów	lokalny	P	S, D	N
wzrost spływu powierzchniowego z powierzchni utwardzonych	lokalny, na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie	P	S, D	N, SK
ubytek powierzchni biologicznie czynnej	lokalny, na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie	B	S, D	N
zniszczenie pokrywy glebowo roślinnej	lokalny, na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie	B	S, D	N
zniszczenie pokrywy glebowo roślinnej w trakcie realizacji inwestycji	lokalny, na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie	B	C, K	N
emisja hałasu, zapylenia w trakcie realizacji inwestycji	lokalny	B	C, K	N
emisja hałasu, zapylenia w trakcie eksploatacji	lokalny	B	S, D	N
zmiany krajobrazu/zmiana zainwestowania	lokalny	B	S, D	W
ubytek terenów otwartych (niezabudowanych)	lokalny	B	S, D	W
realizacja obiektów i sieci infrastruktury technicznej				
ubytek powierzchni biologicznie czynnej	lokalny, na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie	B	S, D	N
emisja hałasu w trakcie realizacji inwestycji infrastrukturalnych	lokalny	B	C, K	N

Oznaczenia: B - bezpośrednie, P – pośrednie, C – chwilowe, S – stałe, K – krótkoterminowe, Śr – średnioterminowe, D – długoterminowe, P – pozytywne, N – negatywne, W – niemożliwe do jednoznacznej oceny na obecnym etapie prac, Sk - skumulowane.

XI.2. WPŁYW REALIZACJI KIERUNKÓW STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PILICA NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA, KRAJOBRAZ, ZDROWIE LUDNOŚCI, ZABYTKI ORAZ DOBRA MATERIALNE

XI.2.1. POWIERZCHNIA TERENU

Nastąpi przekształcenie powierzchni terenu w obszarach przewidzianych pod ewentualne inwestycje, związane będzie to z posadowieniem nowych budynków oraz elementów infrastruktury technicznej. Warstwa glebowa w obszarze niezainwestowanym zostanie usunięta.

W związku z rosnącym zainteresowaniem inwestycjami związanymi z lokalizacją wszelkiego rodzaju urządzeń wytwarzających energię elektryczną z wykorzystaniem energii słonecznej (np. ogniw fotowoltaicznych) w „Studium...” dopuszczono możliwość lokalizacji tego typu inwestycji. Ze względu na fakt, iż wszelkiego rodzaju panele słoneczne pozbawiają lub mocno ograniczają dopływ światła słonecznego do powierzchni ziemi, przez co wegetacja roślin na tym obszarze staje się mocno ograniczona, „Studium...” dopuszcza lokalizację zespołów ogniw fotowoltaicznych, produkujących energię na cele komercyjne lub o mocy przekraczającej 500kW, na obszarach wskazanych symbolem RO (tereny rolne z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii). Wskazano, że wokół terenów przewidzianych dla lokalizacji ogniw fotowoltaicznych nie wyznacza się stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu - ich oddziaływanie będzie się ograniczać do oznaczonych na rysunku terenów RO, na których urządzenia te mogą być rozmieszczone.

Dodatkowo w „Studium...” w ramach terenów PU przewidziano możliwość lokalizacji ogniw fotowoltaicznych a strefa potencjalnego oddziaływania ogniw fotowoltaicznych mieści się w granicach inwestycji.

W celu ograniczenia do minimum ewentualnego wpływu planowanych inwestycji na przekształcenie powierzchni terenu projekt „Studium...” zawiera zapisy, które dotyczą minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Ustalenie ww. parametrów pozwoli na pozostawienie niezabudowanych fragmentów działek o nienaruszonej powierzchni terenu i zbliżonym do naturalnego podłożu.

Tabela Nr 22. Maksymalne ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej na terenach wyznaczonych w „Studium.”

Przeznaczenie terenów	Minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	Maksymalne ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej
dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	20%	80%
dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej	20%	80%
dla zabudowy mieszkaniowo-jednorodzinnej	40%	60%
dla zabudowy zagrodowej	40%	60%
dla terenów zabudowy letniskowej	40%	60%
dla terenów zabudowy usługowej o charakterze komercyjnym (w tym usługi turystyki)	20% z wyłączeniem terenów przeznaczonych pod usługi turystyki, sportu i rekreacji)	80%
dla terenów usług kultury w otoczeniu zieleni leśno-parkowej	80%	20%
dla terenów zabudowy usług turystyki, sportu i rekreacji	40-95%	5-65%
dla terenów ogródków działkowych	70%	30%
dla terenów zabudowy produkcyjno-usługowej	15%	85%
dla terenów zieleni urządzonej, nieczynnych cmentarzy	80%	20%
dla infrastruktury technicznej	10%	90%

XI.2.2. STOSUNKI WODNE, STAN EKOLOGICZNY WÓD

Wprowadzenie nowego zainwestowania wynikającego ze „Studium.” może częściowo zakłócić istniejące stosunki wodne między innymi na skutek zmian kierunków spływu powierzchniowego i

odizolowania podłoża. Okresowe obniżenie poziomu wód przypowierzchniowych może nastąpić podczas prowadzenia robót fundamentowych i ziemnych związanych z wykonywaniem infrastruktury podziemnej w najniższej położonych miejscach objętych „Studium...”. W celu ograniczenia tego zjawiska prace należy wykonywać w krótkim okresie czasu, wykopy natomiast należy wykonywać odcinkowo. Powierzchnia infiltracji na działkach budowlanych zostanie ograniczona do powierzchni biologicznie czynnej. Pełne uszczelnienie nastąpi w obrębie terenów przeznaczonych pod parkingi lub inne powierzchnie utwardzone. Generalnie nastąpi zwiększenie odpływu powierzchniowego.

Istniejące wody powierzchniowe (rzeki, ciek i zbiorniki wodne) zgodnie z kierunkami „Studium.” zostały przeznaczone na cele gospodarki wodnej z obowiązkiem zachowania i ich ochrony.

XI.2.3. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, DROŻNOŚĆ KORYTARZY, POWIĄZANIA PRZYRODNICZE

Funkcjonowanie ekosystemów na terenie opracowania zostanie częściowo naruszone w rezultacie realizacji kierunków „Studium...”. Największe zmiany nastąpią w terenach przeznaczonych pod zainwestowanie. Z pewnością zachwiana zostanie ich równowaga, wskutek realizacji przewidzianego zagospodarowania. Nastąpi likwidacja bioróżnorodności w terenach posadowienia ewentualnych budynków i lokalizacji powierzchni utwardzonych. Realizacja wyznaczonego w Studium... programu zabudowy spowoduje raczej niewielki w skali gminy ubytek terenów otwartych. Istniejące zbiorowiska roślinności terenów otwartych oraz zadrzewionych zostaną wyparte przez zieleń urządzoną, a część bytujących tutaj zwierząt straci swoje siedliska i żerowiska, co będzie skutkowało przeniesieniem się na tereny sąsiednie. Wskazuje się, że sąsiedztwo gminy i sama gmina dysponuje dużą powierzchnią terenów otwartych, co sprzyja faunie. Istotnego lub całkowitego przekształcenia struktury roślinnej należy się spodziewać przede wszystkim w terenach przeznaczonych m.in. pod ewentualny nowy układ komunikacyjny (w tym parkingi), terenach infrastruktury technicznej, terenach rolnych z dopuszczeniem stosowania instalacji produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii czy nowych nielicznych terenach wskazanych na cele produkcyjno-usługowe.

Zapis „Studium...” mówiący o możliwości dolesiania gruntów rolnych spowoduje zmianę bioróżnorodności tych terenów. Biotopy występujące w terenach otwartych zostaną zastąpione biotopami leśnymi. Należy zatem przyjąć, że realizacja terenów zalesień, z jednej strony stwarza możliwość dla rozwoju nowych siedlisk i zwiększa strefę dla przebywania dzikich zwierząt związanych z gruntami leśnymi, z drugiej zaś strony spowoduje zmniejszenie strefy dla występowania zwierząt związanych z obszarami rolniczymi. Jednak wskazuje się, że możliwość zalesienia wprowadzono na glebach słabej jakości, w obrębie gruntów w sąsiedztwie lasów oraz gruntów nieużytkowanych. Część z tych terenów, w skutek zarzucenia upraw, podlega już samoistnej powolnej sukcesji, na co kierunki Studium... nie mają wpływu. W przypadku zalesiania przez człowieka, czy samoistnej sukcesji mogą stworzyć się warunki dogodne dla rozwoju siedlisk gatunków chronionych związanych z biotopami leśnymi i zadrzewionymi. Istotne jest również to, że zasięgi tych terenów, zostały wprowadzone w skutek wcześniejszych decyzji planistycznych tj. obowiązującego na terenie gminy m.p.z.p., zatem możliwość gospodarowania w tym zakresie, odbywa się już od wielu lat.

Gmina charakteryzuje się dużymi walorami przyrodniczymi. Świadczy to o istotnej roli gminy oraz jej uczestnictwie w powiazaniach przyrodniczych o charakterze regionalnym, ponadregionalnym i krajowym. W analizowanym obszarze, największym i najważniejszym, w budowaniu struktury przyrodniczej gminy, powiazaniem przyrodniczym jest rzeka Pilica wraz z sąsiadującymi z nią łąkami i zadrzewieniami, oraz południowe i północne zalesione tereny gminy. Obecnie powiazania przyrodnicze wewnątrz obszaru gminy funkcjonują dosyć sprawnie. Gmina dysponuje dużym potencjałem terenów otwartych co stwarza dogodne warunki dla migracji i przebywania zwierząt.

Tereny na południe od rzeki Żebrówki włącznie z doliną rzeki Pilicy oraz tereny na południowym – zachodzie gminy znalazły się w regionalnym korytarzu ornitologicznym. W stanie istniejącym, w obrębie tego terenu, występuje już zainwestowanie, a sporządzane kierunki Studium... przewidują przede wszystkim uzupełnienie zabudowy w ramach istniejących ciągów zabudowy. Wprowadzone tereny

budowlane wynikają głównie z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica zatwierdzonego Uchwałą Nr XXV/171/2005 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 24 lutego 2005 r. oraz stanu istniejącego. Północne fragmenty gminy położone w międzynarodowym korytarzu spójności obszarów chronionych oraz korytarzu migracji ssaków kopytnych i drapieżnych zgodnie z zapisami „Studium...” nie będą ulegały istotnym zmianom i tak jak w przypadku korytarza ornitologicznego, przewidziane kierunki rozwoju wynikają przede wszystkim z obowiązującego prawa miejscowego oraz stanu istniejącego. Południowo – zachodnie fragmenty gminy położone w obrębie korytarza migracji ssaków kopytnych i drapieżnych nie będą w istotny sposób modyfikowane. Ewentualne nowe nieliczne tereny budowlane pojawią się w sąsiedztwie istniejącej zabudowy i ze względu na swoją skalę nie powinny zaburzyć migracji ww. zwierząt.

Rzeka Pilica stanowiąca korytarz ichtiologiczny została przeznaczona na cele gospodarki wodnej z obowiązkiem zachowania i ochrony. Południowe fragmenty gminy obejmują korytarze dla nietoperzy, ich ciągłość, zgodnie z rysunkiem „Studium...”, zostaje zachowana.

Północno-zachodnie i południowe fragmenty opracowania położone są wg. *Mapy korytarzy ekologicznych z 2011 r.*⁶¹ w korytarzu południowo-centralnym (GKPdC – 10A) Bory Stobrowskie - Lasy Przedborskie.

Reasumując, wprowadzenie terenów przeznaczonych pod zabudowę w obrębie korytarzy można uznać za niekorzystną zmianę w stosunku do stanu istniejącego. Tego typu rozwiązanie przestrzenne może spowodować powstanie dodatkowej bariery dla funkcjonowania ww. korytarzy ekologicznych np. powstanie ogrodzeń spowoduje barierę dla migracji różnych gatunków zwierząt lądowych. Jednocześnie wskazuje się, że mało zainwestowane sąsiedztwo stwarza dogodne warunki dla migracji zwierząt i stwarza możliwość zachowania drożności powiązań przyrodniczych w obrębie opracowania.

W zapisach „Studium” starano się w największym możliwym stopniu pozostawić niezabudowane tereny w sąsiedztwie mniejszych cieków. Będzie to miało również pozytywny wpływ na zachowanie otulin biologicznych tych cieków wodnych. Przewidziano także zachowanie w stanie naturalnym miedz, zadrzewień śródpolnych, oczek wodnych, bagien i innych użytków ekologicznych oraz zaniechanie wypalania.

XI.2.4. KRAJOBRAZ

W myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r krajobraz to obszar, postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i /lub ludzkich. Natomiast ochrona krajobrazu oznacza działania na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. W ww. dokumencie zapisano również, że każda ze Stron podejmie działania na rzecz m.in.:

- zintegrowania krajobrazu z własną polityką w zakresie planowania regionalnego i urbanistycznego i własną polityką kulturalną, środowiskową, rolną, społeczną i gospodarczą, jak również z wszelką inną polityką, która bezpośrednio lub pośrednio oddziałuje na krajobraz.
- prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi, jako wyrażenia dzielonej przez nie różnorodności kulturowej i przyrodniczej oraz podstawy ich tożsamości;

Polityka w zakresie krajobrazu oznacza wyrażenie przez właściwe organy publiczne ogólnych zasad, strategii i wytycznych, które pozwalają podejmować specjalne środki ukierunkowane na ochronę gospodarki i planowanie krajobrazów.

Na dzień sporządzania „Prognozy..” województwo śląskie nie posiadało audytu krajobrazowego.

Przedmiotowy teren charakteryzuje się w środkowej części miasta Pilica krajobrazem typowym dla obszarów zurbanizowanych. Dominują tutaj tereny z zabudową miejscami zwartą i usytuowaną wzdłuż

⁶¹ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Gómy M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

ulic. Mniejsze powierzchnie zajmuje zabudowa produkcyjno-usługowa, której największe skupisko znajduje się przy ulicy Długiej w sąsiedztwie miasta. Na skutek lokalizacji budynków nastąpiły przesądzenia dotyczące form zagospodarowania oraz gabarytów, a także możliwości kształtowania walorów krajobrazowych tego terenu. Jest to więc krajobraz użytkowany i ukształtowany przez człowieka. Powszechnie rozumiana działalność człowieka (produkcja, urządzenia komunikacyjne, gospodarka wodna i energetyczna, zabudowa) może zmienić w dużym stopniu strukturę i fizjonomię krajobrazu. Natomiast teren gminy odznacza się krajobrazem otwartym, który tworzą tereny z dużym udziałem gruntów rolnych lub niezabudowanych. Dominują tutaj tereny otwarte urozmaicone istniejącymi zadrzewieniami śródpolnymi i zadrzewieniami z zabudową usytuowaną wzdłuż dróg.

W „Studium.” wskazano zapisy dotyczące ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego, co ma zapewnić kształtowanie nowej zabudowy w sposób zapewniający pełną jej harmonię z otoczeniem, wpisując się gabarytem i wysokością, do otaczającej zabudowy. Przewidziano m.in. ograniczenie możliwości rozpraszania zabudowy, zachowanie przerw w zabudowie między poszczególnymi wsiami, ochronę naturalnych elementów krajobrazu (cieki, zbiorniki wodne, lasy, zieleń naturalna), ochronę przed zainwestowaniem krajobrazu otwartego, w szczególności rejonów o wysokich walorach krajobrazowych (doliny rzeczne, okresowo podmokłe łąki, lasy), ograniczenie do niezbędnego minimum zakresu prac ziemnych zmieniających naturalne ukształtowanie terenu, wprowadzanie ograniczeń formy i wysokości zabudowy przy założeniu współistnienia tkanki historycznej i współczesnej, zachowanie układów przestrzennych i elementów historycznego rozplanowania wsi oraz rynku w Pilicy, zapewnienie warunków do trwałego zachowania walorów krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego oraz zabytków, ich utrzymania oraz udostępniania czy pozostawienie wolnymi od zainwestowania lub zainwestowanymi w sposób racjonalny obszarów stanowiących strefy widokowe w ramach wyznaczonych ciągów widokowych,

Analizując stan istniejący można stwierdzić, że przekształcenie krajobrazu na przedmiotowym terenie już nastąpiło. Najistotniejsze zmiany nastąpiły w obrębie miasta. Gdzie znaczne powierzchnie zostały zabudowane i przekształcone. Natomiast wiejski charakter gminy spowodował, że największa urbanizacja nastąpiła wzdłuż istniejących dróg. Dotychczasowa urbanizacja gminy objęła również fragmentarycznie najcenniejsze przyrodniczo tereny. Jest to jednak nieunikniony proces ze względu na znaczne nagromadzenie form ochrony przyrody na terenie miasta i gminy Pilica. W przyszłości zmiany krajobrazu polegać będą na przekształceniu terenów otwartych, w tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjno-usługowej i lokalizacji obiektów z produkcją energii ze źródeł odnawialnych oraz ewentualnego układu komunikacyjnego. Niewątpliwie realizacja ww. zainwestowania, spowoduje miejscami zmianę walorów krajobrazowych przedmiotowego terenu i będzie najbardziej zauważalna w terenach otwartych. W obrębie terenów PU, może powstać zabudowa wielkogabarytowa (dopuszczono funkcje produkcyjne, przemysłowe i magazynowe). Ze względu na gabaryty są to wyróżniające się formy.

Dopuszczone w „Studium...” systemy OZE (produkcja energii za pomocą ogniw fotowoltaicznych) niewątpliwie mają wpływ na wartości wizualne krajobrazu. Tego typu tereny zostały wyznaczone w Dobrakowie, Podleśnej, Przychodach, Biskupicach i Siadczy (poza Parkiem Krajobrazowym Orlich Gniazd). W przypadku realizacji dużej ilości paneli fotowoltaicznych nastąpi zajęcie dużych powierzchni terenu. W krajobrazie farma taka będzie postrzegana jako powierzchnia o szaro-metalicznym kolorze. Wskazuje się, że ocena wpływu tego typu instalacji na krajobraz jest złożona i zależy od indywidualnych odczuć i upodobań. Jednocześnie w zapisach „Studium...” wprowadzono zalecenie dotyczące uwzględnienia rozwiązań przestrzennych i projektowych minimalizujących negatywny odbiór wizualny instalacji fotowoltaicznych.

W przyszłości kształtowanie nowej zabudowy powinno się odbywać w sposób zapewniający pełną jej harmonię z otoczeniem, wpisując jej gabary, kolorystykę, formę dachu i usytuowanie względem drogi do otaczającej zabudowy.

XI.2.5. ZASOBY NATURALNE

Zgodnie z kierunkami „Studium...” w obszarze gminy nie występują udokumentowane złoża zasobów naturalnych.

XI.2.6. SZATA ROŚLINNA, ZWIERZĘTA

Zmiana charakteru zagospodarowania wskutek realizacji kierunków „Studium...” przyczyni się do miejscowego przekształcenia obecnej szaty roślinnej. W przyszłości można się spodziewać pojawienia się (po pewnym czasie) zieleni ozdobnej towarzyszącej terenom zainwestowanym. W przypadku realizacji zabudowy na terenach dotychczas uprawianych rolniczo zwiększy się udział zieleni wysokiej (realizacja ogrodów przydomowych). Podczas prowadzenia prac inwestycyjnych może dojść do wycięcia części drzewostanu w miejscach stanowiących przeszkodę dla lokalizacji obiektów kubaturowych oraz urządzeń infrastruktury technicznej. Reasumując w miejscach przeznaczonych pod nową zabudowę oraz realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, na których rośnie zieleń wysoka, nastąpi zmniejszenie jej powierzchni. Należy jednak podkreślić, że w kierunkach „Studium...” zawarto wymóg zachowania minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, co ogranicza całkowite utwardzenie powierzchni, na których występuje roślinność i umożliwi pozostawienie jej fragmentów. Dodatkowo wprowadzono zalecenie, aby uwzględnić rozwiązania przestrzenne i projektowe, które zapewnią wegetację roślin. Obecnie w skutek odłogowania części gruntów rolnych następuje powolna sukcesja na terenach, w obrębie których zarzucono uprawę.

W celu pozostawienia jak największej ilości istniejącej zieleni znaczne powierzchnie objęte „Studium...” pozostawiono jako tkankę aktywną przyrodniczo. Ochronie będą podlegały tereny leśne czy grunty zadrzewione i zakrzewione, które zgodnie z zapisami „Studium.” są zasadniczo wyłączone z zabudowy kubaturowej, z wyjątkiem ściśle określonych sytuacji (np. dopuszczono możliwości realizacji obiektów związanych z gospodarką leśną, a także ścieżek rowerowych, dróg dojazdowych do gruntów leśnych i urządzeń turystycznych oraz niezbędnych sieci uzbrojenia), co wpłynie korzystnie na równowagę ekosystemu gminy.

Dotychczas nie opracowano szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej dla miasta i gminy - flora i fauna Pilicy nie została szczegółowo rozpoznana. Nie ma zatem dostępnej, pełnej wiedzy na temat gatunków chronionych na tym terenie (z wyjątkiem obszarów NATURA 2000 Buczyny w Szypowicach i Las Niwski PLH 240034, Ostoja Środkowojurajska PLH 240009 oraz Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”). Z dostępnych dokumentów dotyczących powyższych form ochrony przyrody wynika, że na terenie gminy występują gatunki chronione roślin i zwierząt⁶². Natomiast istnienie korytarzy ekologicznych (m.in. migracji ssaków kopytnych i drapieżnych oraz ptaków) wskazuje, że mogą się tutaj pojawiać gatunki zwierząt chronionych migrujące z terenów sąsiednich.

Tereny pod nowe inwestycje zostały wyznaczone w głównej mierze w ciągach istniejącej zabudowy wzdłuż dróg lub na terenach rolnych i odłogowanych (np. tereny RO- tereny rolne z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii). Głównym reprezentantem szaty roślinnej w tych terenach jest zieleń niska, charakterystyczna dla terenów rolniczych i nieużytków oraz miejscami zieleń wysoka głównie samosiewowa. W związku z czym istnieje małe prawdopodobieństwo, że w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę, występują siedliska roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową. Niemniej jednak ze względu na bardzo duży potencjał przyrodniczy gminy i nagromadzenie form ochrony przyrody oraz możliwość realizacji nowej zabudowy m.in. w obszarze NATURA 2000 w razie stwierdzenia, w procesie przygotowania inwestycji, istnienia siedlisk chronionych roślin lub zwierząt, konieczne jest określenie sposobu zabezpieczenia ich przed zniszczeniem lub jeśli zachodzą takie przesłanki uzyskanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów w odniesieniu do gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych.

W największym możliwym stopniu zachowano tereny wzdłuż cieków. Doliny rzek Pilicy i Żebrowki, które posiadają szczególne warunki środowiskowe, według „Studium.” predysponowane są do szczególnej ochrony przed zabudową i zainwestowaniem. Są wyłączone z zabudowy i tylko w szczególnych

⁶² Dane na podstawie STANDARDOWYCH FORMULARZY DANYCH dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW), obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz specjalnych obszarów ochrony (SOO) - OBSZAR Ostoja Środkowojurajska PLH 240009. I Buczyny w Szypowicach i Las Niwski240034

przypadkach istnieje możliwość realizacji obiektów związanych z gospodarką wodną oraz realizacji niezbędnych sieci infrastruktury technicznej, jeśli nie ma możliwości jej realizacji poza tymi terenami. Ponadto pozostawiono w dotychczasowym użytkowaniu kompleksy lasów, w obrębie których mogą potencjalnie wystąpić gatunki chronione roślin, zwierząt i grzybów tym samym dając możliwość objęcia ich ochroną w przypadku stwierdzenia występowania tego typu gatunków.

Wyznaczone obszary, na których będą mogły powstać instalacje OZE (ogniwa fotowoltaiczne powyżej 500 kW) znajdują się głównie w obrębie terenów otwartych uprawianych rolniczo. Należy zaznaczyć, że będą one zajmowały znaczne powierzchnie szczególnie na północnym – wschodzie gminy w obrębach Siadcza i Dobraków. Niekorzystną zmianą jest wprowadzenie tego typu obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie terenów leśnych. Farmy fotowoltaiczne mogą potencjalnie powodować efekt lustra wody, olśnienia, efekt termiczny a także zaburzać migrację zwierząt. Z dostępnej literatury wynika, że nie ma naukowych dowodów wskazujących na istnienie ryzyka śmiertelności ptaków, nie wykazano również negatywnego wpływu na środowisko związanego z pracą instalacji solarnej. Obecnie w celu wyeliminowania efektu lustra wody panele słoneczne pokrywa się powłoką antyrefleksową, która zapobiega efektowi odbicia światła. W związku z powyższym nie występuje oddziaływanie na ptaki i zwierzęta związane z efektem odbijania promieni słonecznych. W przyszłości urbanizacja (ruch samochodowy, hałas związany z bytowanie ludzi) spowoduje zawężenie przestrzeni bytowania dziko żyjących zwierząt, a także wypłoszenie zwierzyny bytującej w obszarze poddanym urbanizacji (głównie drobnych gryzoni polnych a w strefie przyleśnej drobnej zwierzyny) na tereny otwarte, których dużym potencjałem dysponuje gmina i jej sąsiedztwo.

XI.2.7. OBSZARY NATURA 2000

Obszary NATURA 2000 wyznacza się w celu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt wymienionych w załącznikach I i II do Dyrektywy Siedliskowej, a więc ochronie nie podlegają wszystkie składniki przyrody, tak jak w innych formach ochrony przyrody np. w parkach narodowych i rezerwach przyrody. Ochrona w ramach sieci NATURA 2000 nie oznacza ochrony rezerwatowej (konserwatorskiej) lecz przeciwnie, zakłada prowadzenie dotychczasowych działań gospodarczych, jeśli zapewniają one utrzymanie istniejącego stanu ekosystemów⁶³. System ostoi NATURA 2000 służy zachowaniu wymienionych w dyrektywach siedlisk i gatunków cennych, reprezentatywnych bądź zagrożonych w skali kontynentu, tworzących europejskie dziedzictwo przyrodnicze - niezależnie od Krajowego Systemu Obszarów Chronionych. Należy podkreślić, że ostoje NATURA 2000 nie są wyłączone z dotychczasowych form działalności gospodarczej a jedynie mają stymulować zrównoważony rozwój tych obszarów ze szczególnym uwzględnieniem wybranych siedlisk przyrodniczych⁶⁴.

Zgodnie z rysunkiem Studium na obszarze NATURA 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH 240009 położonym w granicach opracowania nie zwiększono w dużym stopniu nowego zainwestowania/zabudowy. Teren pozostawiono w przeważającej większości w dotychczasowym użytkowaniu a tereny wskazane pod zainwestowanie w obrębie obszaru NATURA 2000 wynikają przede wszystkim ze stanu istniejącego oraz obowiązującego na terenie gminy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego⁶⁵.

Niemniej jednak pojawiły się tereny, które dotychczas nie były wskazane w obowiązujących na terenie gminy, dokumentach planistycznych i które można postrzegać jako niekorzystne zmiany. Niekorzystną zmianą jest wyznaczenie nowego terenu RU na działkach nr 871 i 872 w Smoleniu tj. terenu przeznaczonego pod obsługę produkcji rolnej, leśnej i rybackiej. W przyszłości w tym terenie może np. rozwinąć się działalność gospodarcza związana z produkcją rolną.

⁶³ Derlacz P. 2003 a. Sieć Natura 2000 w europejskiej ochronie przyrody. [W:] Natura 2000 w lasach Polski – skrypt dla każdego. Ministerstwo Środowiska, Warszawa

⁶⁴ Pawlaczyk P. 2003. Miejsce sieci Natura 2000 w polskiej ochronie przyrody. [W:] Natura 2000 w lasach Polski – skrypt dla każdego. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.

⁶⁵ Obszar Miasta i Gminy Pilica w obrębie granic administracyjnych (o powierzchni 13 889 ha) objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Przyjętego Uchwałą Nr XXV/171/2005 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 24 lutego 2005 r.,

Największy wzrost nowej zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej (RMN i RM) i mieszkaniowo – usługowej (MNU) nastąpi na południe od drogi nr 794 w obrębie Smoleń, co także uznaje się za niekorzystną zmianę. Jednocześnie podkreśla się, że tereny te położone są wzdłuż drogi i stanowią tereny rolne oraz fragmentarycznie zabudowane. Również niekorzystne jest wyznaczenie w obrębie Smoleń (w sąsiedztwie rezerwatu Smoleń) w ww. obszarze NATURA 2000 drugiego terenu oznaczonego na rysunku „Studium...” symbolem RU (w obrębie działki nr 838) jednak w tym przypadku wynika to ze stanu istniejącego oraz z obowiązującego na terenie gminy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Dodatkowo niekorzystnym zapisem wynikającym ze „Studium...” jest dopuszczenie w terenach rolnych (R) możliwości realizacji niezbędnych sieci infrastruktury technicznej (w tym instalacji fotowoltaicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi). Jednakże realizacja tego typu instalacji może zostać ograniczona na etapie sporządzenia m.p.z.p, który ze względu na szczegółowość, będzie musiał uwzględniać przepisy odrębne, w tym dotyczące zasad kształtowania krajobrazu - co związane jest z położeniem tych terenów w granicach form ochrony przyrody.

Wprowadzone tereny dolesień w dużym stopniu pokrywają się z zasięgami przeznaczeń wskazanych w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub wynikają ze stanu istniejącego.

Dla obszaru NATURA 2000 „Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski” (PLH240034) w sporządzanym „Studium...” nie przewidziano zmian w zainwestowaniu - tereny te zostały wskazane jako tereny lasów (LS).

Przebieg ww. obszarów Natura 2000 został wskazany na rysunku „Studium ...”. W zapisach „Studium...” w celu wyeliminowania jakiegokolwiek potencjalnego oddziaływania odwołano się do ustawy o ochronie przyrody oraz indywidualnych zapisów zawartych w planach zadań ochronnych oraz w planach ochrony ustanowionych dla tych obszarów, które zawierają ustalenia konieczne do uwzględnienia w projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie wskazano, że dla ww. obszarów NATURA 2000 nie zostały jeszcze ustanowione plany zadań ochronnych. Ponadto wskazano, że na obszarach Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Wszystkie powyższe zapisy mają na celu ochronę istniejących obszarów NATURA 2000 „Ostoja Środkowojurajska” PLH 240009 oraz „Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski” (PLH240034) i niedopuszczenie do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono powyżej omawiane obszary NATURA 2000. Jednocześnie wskazuje się, że na kolejnych etapach (np. ze względu na zmienność siedlisk) planistycznych, należałoby przeprowadzić dalsze analizy w tym kierunku. Dla każdego przedsięwzięcia, dla którego będzie zachodziło ryzyko negatywnego oddziaływania na przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000 położonych na przedmiotowym terenie powinno się przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko lub ocenę oddziaływania na obszar NATURA 2000.

XI.2.8. OBSZARY PRZYRODNICZE PRAWNIE CHRONIONE

Jak już wspomniano, w sporządzanym opracowaniu w rozdziale VI prognozy na terenie opracowania poza ww. obszarami NATURA 2000 wyznaczono inne formy ochrony przyrody tj.:

Rezerwaty przyrody „Rezerwat Ruskie Góry” i Rezerwat „Smoleń”. Zgodnie z kierunkami „Studium.” ww. formy ochrony zostały wskazane w tekście i na rysunku „Studium.”. W obrębie terenów,

objętych ww. Rezerwatami nie wprowadzono nowego zainwestowania. Jak wynika z zapisów „Studium...” ochrona ww. form przyrody będzie realizowana w oparciu o szczegółowe zasady ochrony oraz możliwości zagospodarowania w obrębie rezerwatów przyrody określone w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Dla ww. Rezerwatów obowiązuje zarządzenie Nr 8 /2018 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2018 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Smoleń oraz Rozporządzenie Nr 25/07 Wojewody Śląskiego z dnia 13 czerwca 2007 r w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Ruskie Góry”.

Niekorzystną zmianą wynikającą z kierunków „Studium...” jest wprowadzenie w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu „Smoleń” terenu oznaczonego na rysunku „Studium...” symbolem RU tj. terenu przeznaczony pod obsługę produkcji rolnej, leśnej i rybackiej. W przyszłości w tym terenie może np. rozwinąć się działalność gospodarcza związana z produkcją rolną.

Pomniki przyrody, na terenie miasta i gminy znajduje się trzynaście pomników przyrody. Zgodnie z kierunkami „Studium.” ww. formy ochrony zostały wskazane w tekście i na rysunku „Studium.” a ich szczegółowe zasady ochrony oraz możliwości zagospodarowania określa ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Użytek ekologiczny Źródlika w Pilicy-Piaski, zgodnie z kierunkami „Studium.” ww. forma ochrony została wskazana w tekście i na rysunku „Studium.” a szczegółowe zasady ochrony oraz możliwości zagospodarowania dla ww. formy przyrody określa ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zgodnie z kierunkami „Studium...” teren ten został wskazany jako teren rolny o szczególnych warunkach środowiskowych (RK), który obejmuje tereny rolne, głównie łąki i pastwiska, w dolinie rzeki Pilicy. Posiada szczególne warunki środowiskowe, predysponowane do szczególnej ochrony przed zabudową i zainwestowaniem.

Park Krajobrazowy „Orlich Gniazd” wraz z otuliną o statusie obszaru chronionego krajobrazu

Jak już wskazano w sporządzanej „Prognozie.” dla Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” opracowano Plan ochrony parku Krajobrazowego. Poniżej w tabeli przedstawiono Kierunki i rozwiązania planistyczne wg. Planu ochrony Parku Krajobrazowego oraz kierunki przyjęte w sporządzanym „Studium...” Jednocześnie podkreśla się, że wyznaczone w sporządzanym „Studium...” tereny budowlane zostały już w większości wskazane we wcześniej obowiązującym dokumencie planistycznym tj. obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Pilica zatwierdzonym Uchwałą Nr XXV/171/2005 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 24 lutego 2005 r.

Tabela Nr 23.

Kierunki i rozwiązania planistyczne wg. Planu ochrony Parku Krajobrazowego ⁶⁶	Kierunki przyjęte w „Studium...”
Obszar 1 – strefa ochrony ścisłej	Zasięg stref i podstref funkcjonalnych przedstawiony został na Rysunku nr 2 Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego. W tomie II Studium wskazano m.in., że:
Obszar 2- Strefa I – Podstrefa IA – obszary o wysokich walorach przyrodniczych (zasięgiem odpowiadającą Podobszarowi działań ochronnych 2A- tereny o wysokich walorach przyrodniczych)	
<ol style="list-style-type: none"> Nakazuje się stosowanie rozwiązań planistycznych przewidujących: <ul style="list-style-type: none"> zachowawczą ochronę walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, określenie terenów rolnych z zakazem zabudowy, utrzymanie i odtwarzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych. Zakazuje się stosowania rozwiązań planistycznych: <ul style="list-style-type: none"> dopuszczających budowę i rozbudowę obiektów kubaturowych, dopuszczających realizowanie zabudowy zagrodowej poza działkami siedliskowymi wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w momencie wejścia w życie Planu, 	

⁶⁶ Projekt „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pilica”. TOM II, 2.1. Ogólne kierunki i zasady ochrony środowiska naturalnego i jego zasobów 2.2.1. Parki krajobrazowe Wersja grudzień 2021

<ul style="list-style-type: none"> – dopuszczających prowadzenie linii napowietrznych energetycznych i telekomunikacyjnych przez tereny leśne i zespoły skałkowe, – związanych z lokalizowaniem nowych dróg publicznych (z zastrzeżeniem pkt. i, j), – związanych z lokalizowaniem obiektów obsługi ruchu turystycznego, – związanych z lokalizowaniem obiektów sportowych i rekreacyjnych (związanych z aktywnym wypoczynkiem), – związanych z lokalizowaniem parkingów, – związanych z lokalizowaniem obiektów stanowiących dominantę oraz obiektów nie nawiązujących do tradycji lokalnych i cech charakterystycznych dla zabudowy miejscowej, – związanych z lokalizowaniem inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym z wyłączeniem inwestycji liniowych, których z przyczyn technicznych nie można realizować poza podstrefą, – związanych z lokalizowaniem inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu lokalnym lub ich elementów, dla których istnieją możliwości lokalizacyjne poza Podstrefą, – dopuszczających zalesianie łąk, pól i nieużytków poza granicą rolno – leśną, – dopuszczających wydobywanie kopalin, – dopuszczających organizowanie imprez masowych, – związanych z lokalizowaniem miejsc składowania i unieszkodliwiania odpadów, – dopuszczających zagospodarowanie rekreacyjno-turystyczne zagrażające właściwemu stanowi gatunków i siedlisk przyrodniczych. <p>3. Dopuszcza się stosowanie innych rozwiązań planistycznych, niż określone w pkt 1 i 2, w szczególności przewidujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> – lokalizację liniowych inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu lokalnym lub ich elementy, dla których nie istnieją możliwości lokalizacji poza Podstrefą, – lokalizację liniowych inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym, których z przyczyn technicznych nie można realizować poza Podstrefą, – lokalizację ekstensywnego zagospodarowania rekreacyjno-turystycznego niezagrażające właściwemu stanowi gatunków i siedlisk przyrodniczych, takiego jak: ścieżki spacerowe, rowerowe, hippiczne, ścieżki dydaktyczne i edukacyjne, punkty widokowe, postojowe itp., – realizację zabudowy zagrodowej na działkach siedliskowych wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w momencie wejścia w życie Planu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. szczegółowe zasady ochrony i zagospodarowania terenu parku zostały wskazane w Planie Ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”, który ustanowiony został Uchwałą Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 r. 2. Zgodnie z zasadą zawartą w PZPWS 2020+ "wdrażanie zapisów określonych w dokumentach wynikających z przepisów szczególnych, w tym z planów" zapisy zawarte w Planie ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego 3. n nadrzędnym celem środowiskowym polityki przestrzennej miasta i gminy jest zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, – zabezpieczenie terenów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, – zachowanie różnorodności biologicznej, – zachowanie ciągłości systemu przyrodniczego, – ochronę walorów krajobrazowych i zieleni, – racjonalne wykorzystywanie zasobów glebowych, – ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawę ich jakości, – utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody,
<p>Obszar 2- Strefa I – Podstrefa IB – obszary atrakcyjne turystycznie – rejon nagromadzenia walorów przyrodniczych i krajobrazowych charakterystycznych dla obszaru Parku</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nakazuje się stosowanie rozwiązań planistycznych przewidujących: <ul style="list-style-type: none"> – ochronę walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, – określenie terenów rolnych z zakazem zabudowy, – utrzymanie i odtwarzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych. 2. Zakazuje się stosowania rozwiązań planistycznych: <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczających budowę i rozbudowę obiektów kubaturowych, w tym także zabudowy zagrodowej, – dopuszczających rozbudowę istniejących obiektów kubaturowych, a także zmiany sposobu użytkowania tych obiektów i ich otoczenia w sposób odbiegający od zasad ochrony przyjętych dla tej Podstrefy, – dopuszczających prowadzenie linii napowietrznych energetycznych i telekomunikacyjnych przez tereny rezerwatów, leśne i zespoły skałkowe, – związanych z lokalizowaniem nowych dróg publicznych (z zastrzeżeniem pkt. j), – związanych z lokalizowaniem parkingów, z wyłączeniem wskazanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obrzeży Podstrefy i bezpośredniego sąsiedztwa istniejących dróg publicznych, – związanych z lokalizowaniem obiektów obsługi ruchu turystycznego, – związanych z lokalizowaniem obiektów sportowych, – związanych z lokalizowaniem obiektów stanowiących dominantę oraz obiektów nie nawiązujących do tradycji lokalnych i cech charakterystycznych dla zabudowy miejscowej, – związanych z lokalizowaniem inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym, – związanych z lokalizowaniem inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu lokalnym lub ich elementów, dla których istnieją możliwości lokalizacyjne poza Podstrefą, – dopuszczających wydobywanie kopalin, 	

<ul style="list-style-type: none"> – dopuszczających organizowanie imprez masowych, – związanych z lokalizowaniem miejsc składowania i unieszkodliwiania odpadów, – dopuszczających zagospodarowanie rekreacyjno-turystyczne zagrażające właściwemu stanowi gatunków i siedlisk przyrodniczych. <p>3. Dopuszcza się stosowanie innych rozwiązań planistycznych, niż określone w pkt 1 i 2, w szczególności przewidujących lokalizację urządzeń obsługi ruchu turystycznego takich jak np.: szlaki turystyki pieszej i rowerowej, ścieżki dydaktyczne i edukacyjne, stałe miejsca ogniskowe, trasy wspinaczkowe oraz ściany wspinaczkowe, punkty widokowe, postojowe, kosze na śmieci itp.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie poszanowania przyrody, w tym głównie w zakresie przestrzegania zasad ingerencji w sferę przyrodniczą parku krajobrazowego i jego otuliny oraz obszarów NATURA 2000.
<p>Obszar 3 – Strefa II- Podstrefa IIA – obszary o wysokich walorach krajobrazowych</p>	
<p>1. Nakazuje się stosowanie rozwiązań planistycznych przewidujących:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) ochronę walorów krajobrazowych i kulturowych, b) określenie terenów rolnych z zakazem zabudowy, c) utrzymanie i odtworzenie zadrzewień i zakrzewień Śródpolnych, d) realizację nowego budownictwa zagrodowego na nowych działkach siedliskowych w sposób nawiązujący do tradycji lokalnej – zapewniając zachowanie jego charakterystycznych cech związanych z: <ul style="list-style-type: none"> – dachami dwuspadowymi symetrycznymi i wielospadowymi z kalenicą, z ewentualnymi naczółkami i przyczółkami, minimalnym wysięgu okapu i wiatrownic poza ścianę szczytową, nie mniejszym niż 60 cm, jednorodnymi formami dachu w całym budynku (nad gankami i przybudówkami), pokryciem – dachówką lub materiałami dachówkopodobnymi. Lukarnami o jednakowym kącie nachylenia, takim samym jak głównych połaci, dachami lukarn występującymi na jednej połaci dachowej niełączącymi się. – preferowanym wydłużonym, prostokątnym rzutem poziomym budynku, z ewentualnymi gankami i podcieniami, – wyraźnie zaakcentowanymi poziomami okapu i cokołu (np.: poprzez zróżnicowanie kolorystyki i faktur) a także odcięciem dachu na linii okapu od ściany szczytowej. – kolorystyką obiektów kubaturowych zachowującą ciemne barwy dachu (brąz, czerwień, szarość, czarny), elewacjami zharmonizowanymi z dachem i z zastosowaniem naturalnych faktur (zwłaszcza drewnianych, kamiennych, murowanych), kolorystyką kominów i innych elementów na dachu stonowaną z kolorystyką dachu. e) realizację nowego budownictwa mieszkalnego w obrębie istniejącej działki siedliskowej w sposób nawiązujący do tradycji lokalnej - zapewniając zachowanie wymienionych w pkt. d) charakterystycznych cech oraz niżej wymienionych tradycyjnych rozwiązań polegających na zastosowaniu: <ul style="list-style-type: none"> – dachów dwuspadowych symetrycznych i wielospadowych z kalenicą, o kącie nachylenia połaci 30-45 stopni, – maksymalną wysokość budynku: do 12 m, licząc od poziomu terenu przy najniższej położonym wejściu do budynku lub jego części, znajdującym się na pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku, do kalenicy dachu, – horyzontalnego kształtu bryły budynku – szerokość traktu określającego maksymalną dopuszczalną rozpiętość dachu mierzoną po zewnętrznych krawędziach ścian max. 9,5 m, – powierzchni biologicznie czynnej: dla działki o powierzchni do 1000 m² – min 45 % powierzchni całkowitej; dla działki o powierzchni powyżej 1000 m² – min. 60 % powierzchni całkowitej, f) dla istniejących w obrębie działki siedliskowej obiektów kubaturowych mieszkalnych przeznaczonych do rozbudowy i nadbudowy – zapewnienie zachowania tradycji lokalnej i cech charakterystycznych wymienionych w pkt. e) oraz: <ul style="list-style-type: none"> – dachów dwuspadowych symetrycznych i wielospadowych z kalenicą, o kącie nachylenia połaci 30-45 stopni, – maksymalną wysokość budynku: do 12 m, licząc od poziomu terenu przy najniższej położonym wejściu do budynku lub jego części, znajdującym się na pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku, do kalenicy dachu, – horyzontalnego kształtu bryły budynku, g) w nowym budownictwie gospodarczym i gospodarczo-garażowym – zapewnienie zachowania tradycji lokalnej i cech charakterystycznych takich jak: <ul style="list-style-type: none"> – dachy o kącie nachylenia połaci 30-45 stopni, min. wysięg okapu i wiatrownic poza ścianę szczytową nie mniejszym niż 60 cm, pokryciu dachu – dachówką lub materiałami dachówkopodobnymi, – wysokość budynku – równa jednej kondygnacji, 	

<ul style="list-style-type: none"> – kształt bryły – preferowany horyzontalny, – rzut poziomy – preferowany prostokątny, – kolorystyka – zapewniająca ciemne barwy dachu (brąz, czerwień, szarość - czarne), elewacje zharmonizowane z dachem i z zastosowaniem naturalnych faktur (zwłaszcza drewnianych, kamiennych, murowanych), kolorystyka kominów i innych elementów na dachu stonowana z kolorystyką dachu. <p>2. Zakazuje się stosowania rozwiązań planistycznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) dopuszczających budowę i rozbudowę kubaturowych obiektów budowlanych (z zastrzeżeniem pkt. c), b) dopuszczających prowadzenie linii napowietrznych energetycznych i telekomunikacyjnych przez tereny rezerwatów, tereny leśne i zespoły skałkowe, c) dopuszczających realizowanie zabudowy zagrodowej poza działkami siedliskowymi wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, d) związanych z lokalizowaniem obiektów stanowiących dominantę oraz obiektów nie nawiązujących do tradycji lokalnych i cech charakterystycznych dla zabudowy miejscowej, e) związanych z lokalizowaniem inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym, z wyjątkiem liniowych inwestycji infrastrukturalnych, których z przyczyn technicznych nie można realizować poza podstrefą, f) dopuszczających wydobywanie kopalin, g) związanych z lokalizowaniem miejsc składowania i unieszkodliwiania odpadów, h) dopuszczających zagospodarowanie rekreacyjno-turystyczne zagrażające właściwemu stanowi gatunków i siedlisk przyrodniczych (z zastrzeżeniem pkt 3. lit. i). <p>3. Dopuszcza się stosowanie innych rozwiązań planistycznych, niż określone w ustaleniach dotyczących nakazów i zakazów:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) lokalizację liniowych inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu lokalnym lub ich elementów, dla których nie istnieją możliwości lokalizacji poza Podstrefą, b) lokalizację liniowych inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym, których z przyczyn technicznych nie można realizować poza Podstrefą, c) lokalizację urządzeń obsługi ruchu turystycznego, takich jak np.: szlaki turystyki pieszej i rowerowej, motorowej, hippicznej, stałe miejsca ogniskowe, trasy wspinaczkowe oraz ściany wspinaczkowe, kosze na śmieci itp., d) lokalizację inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu lokalnym, e) organizowanie imprez masowych, f) zakładanie stawów i hodowlę ryb, g) realizację zabudowy zagrodowej na działkach siedliskowych wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, h) zagospodarowanie rekreacyjno-turystyczne niezagrażające właściwemu stanowi gatunków i siedlisk przyrodniczych. i) zagospodarowanie rekreacyjno-turystyczne zagrażające właściwemu stanowi gatunków i siedlisk przyrodniczych, jeśli nie ma możliwości ich zlokalizowania poza Podstrefą, a interes społeczny przemawia za ich realizacją, jednocześnie w rozwiązaniach planistycznych przewidziano działania kompensacyjne. 	
<p>Obszar 4 – Strefa II- Podstrefa IIB– obszary o pośrednich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, rejon poszukiwania rozwiązań w zakresie harmonizowania rozwoju obszaru.</p>	
<p>1. Nakazuje się stosowanie rozwiązań planistycznych przewidujących:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) realizację nowego budownictwa mieszkalnego, zagrodowego, letniskowego oraz rekreacyjnego w sposób nawiązujący do tradycji lokalnej; zapewniając zachowanie jego charakterystycznych cech określonych dla Podstrefy IIA, b) dla istniejących obiektów kubaturowych mieszkalnych, rekreacyjnych i letniskowych przeznaczonych do rozbudowy i nadbudowy – zapewnienie zachowania tradycji lokalnej i cech charakterystycznych określonych jak w podpunkcie a), c) w nowym budownictwie użyteczności publicznej (np. kościoły, szkoły, sklepy, hotele, itp.) – zapewnienie zachowania tradycji lokalnej i cech charakterystycznych wymienionych w podpunkcie a) oraz: <ul style="list-style-type: none"> – dachów dwuspadowych, symetrycznych i wielospadowych z kalenicą, o kącie nachylenia połaci 10-45 stopni, – wysokości budynku harmonijne wkomponowanej w teren, – horyzontalnego kształtu bryły, d) w nowym budownictwie gospodarczym i gospodarczo-garażowym – zapewnienie zachowania tradycji lokalnej i cech charakterystycznych takich jak: 	

<ul style="list-style-type: none"> - dachy o kącie nachylenia połąci 30-45 stopni, minimalny wysięg okapu i wiatrownic poza ścianę szczytową nie mniejszym niż 60 cm, pokryciu dachu – dachówką lub materiałami dachówkopodobnymi, - wysokość budynku – równa jednej kondygnacji, - horyzontalny kształt bryły, - prostokątny rzut poziomy, - kolorystyka – zapewniająca ciemne barwy dachu (brąz, czerwień, szarość, czarny), elewacje zharmonizowane z dachem i z zastosowaniem naturalnych faktur (zwłaszcza drewnianych, kamiennych, murowanych), kolorystyka kominów i innych elementów na dachu stonowana z kolorystyką dachu. <p>2. Zakazuje się stosowania rozwiązań planistycznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) dopuszczających realizowanie zabudowy mieszkaniowej w sposób rozproszony, b) związanych z lokalizowaniem inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym z wyłączeniem inwestycji liniowych, których z przyczyn technicznych nie można realizować poza podstrefą, c) dopuszczających wydobycie kopalin na powierzchni powyżej 2 ha lub w ilości przekraczającej 20.000 m³/rok. <p>3. Dopuszcza się stosowanie innych rozwiązań planistycznych, niż określone w ustaleniach dotyczących nakazów i zakazów:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) lokalizację urządzeń obsługi ruchu turystycznego takich jak np.: np. szlaki turystyki pieszej i rowerowej, motorowej, hippicznej, stałe miejsca ogniskowe, trasy wspinaczkowe oraz ściany wspinaczkowe, ścieżki dydaktyczne i edukacyjne, punkty widokowe i postojowe, itp., b) lokalizację parkingów, c) lokalizację obiektów obsługi ruchu turystycznego (kubaturowych) i obiektów sportowych, d) inwestycje infrastrukturalne o znaczeniu lokalnym, e) lokalizację inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym, których z przyczyn technicznych nie można realizować poza Podstrefą, f) realizację inwestycji związanych z rolnictwem: gospodarstwa rolne, usługi, przetwórstwo, produkcja na rzecz rolnictwa itp., g) realizację budownictwa mieszkaniowego, h) realizację zabudowy lotniskowej i rekreacyjnej, i) wydobycie kopalin na powierzchni do 2 ha i w ilości nie przekraczającej 20.000 m³/rok j) organizowanie imprez masowych. 	
---	--

Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, że kierunki „Studium...” odwołują się do przepisów odrębnych oraz wskazują podstrefy, wynikające z Planu Zadań ochronnych dla Parku Krajobrazowego, w obrębie których znalazła się gmina Pilica. Takie działania pozwolą na zachowanie i ochronę tego cennego elementu przyrody w sposób właściwy i zgodny z przepisami odrębnymi.

Największe powierzchnie nowej zabudowy nie wynikającej z ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały wprowadzone:

1. Na południe od drogi Wola Kocikowa. Są to tereny przeznaczone dla zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej (RMN). Tereny te jak wynika z rysunku „Studium...” położone są przede wszystkim w Strefie II- Podstrefa IIA– obszary o wysokich walorach krajobrazowych oraz fragmentarycznie w Strefie II- Podstrefa IIB - obszary o pośrednich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, rejon poszukiwania rozwiązań w zakresie harmonizowania rozwoju obszaru. Dla obu ww. Podstref dopuszcza się odpowiednio możliwość:
  - realizacji nowego budownictwa zagrodowego na nowych działkach siedliskowych w sposób nawiązujący do tradycji lokalnej (Podstrefa IIA)
  - realizacji nowego budownictwa mieszkalnego, zagrodowego, letniskowego oraz rekreacyjnego w sposób nawiązujący do tradycji lokalnej (Podstrefa IIB),
2. Na wschód od drogi nr 794 w Smoleniu dz. nr 286/2. Teren położony jest w Strefie II- Podstrefa IIB - obszary o pośrednich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, rejon poszukiwania rozwiązań w zakresie harmonizowania rozwoju obszaru. Dla ww. Podstrefy dopuszcza się możliwość: realizacji nowego budownictwa mieszkalnego, zagrodowego, letniskowego oraz rekreacyjnego w sposób nawiązujący do tradycji lokalnej.
3. Na południe od drogi nr 794 i na wschód od rezerwatu Smoleń (tereny RMN, RU i MNU) w Smoleniu. Ww. obszaru (według rysunku „Studium..”) nie włączono w zasięg Stref i Podstref wynikających z

Planu Ochrony Parku Krajobrazowego. Znajduje się on jednak w obszarze NATURA 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH 240009.

4. Na północ od drogi nr 794 w Smoleniu fragment działki 382 przeznaczonej dla terenu usług sportu i rekreacji US Obszar 2- Strefa I – Podstrefa IA – obszary o wysokich walorach przyrodniczych. Jak wynika z uzyskanych informacji na części tego terenu znajduje się boisko. Działka zlokalizowana jest w obszarze NATURA 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH 240009.
5. Na terenie Złóżenica wprowadzone zmiany obejmują Strefę II- Podstrefę IIB - obszary o pośrednich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, rejon poszukiwania rozwiązań w zakresie harmonizowania rozwoju obszaru. W obrębie której dopuszcza się realizację nowego budownictwa mieszkalnego, zagrodowego, letniskowego oraz rekreacyjnego w sposób nawiązujący do tradycji lokalnej
6. Pozostałe nieliczne zmiany wynikają z dostosowania do stanu istniejącego.

Za najbardziej istotne zmiany, w stosunku do obowiązujących przepisów planistycznych, zlokalizowane w obrębie Otuliny Orlich Gniazd o statusie obszaru chronionego Krajobrazu Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki należy uznać:

- realizację większego zespołu zabudowy w Dzwonowicach przy zachodniej granicy gminy.
- nieznaczne zwiększenie terenów zainwestowanych w dolinie Pilicy, wynikające z uregulowania stanu faktycznego z ustaleniami Studium... oraz uzupełnienia terenów pod zabudowę w miejscach, w których infrastruktura na to pozwala lub tereny te znajdują się pomiędzy terenami zabudowy.

XI.2.9. WARUNKI KLIMATYCZNE, ODDZIAŁYWANIE ZAPISÓW STUDIUM W KONTEKŚCIE ZMIAN KLIMATYCZNYCH

W ostatnich latach zmiany klimatu są bardziej intensywne i niestety nie ma możliwości ich całkowitego wyeliminowania. Zmiany średnich warunków klimatycznych na świecie będą w dalszym ciągu postępować. Ekstremalne stany pogodowe, mogą przybierać na sile i obejmować tereny, na których dotychczas nie występowały. *Obserwuje się nasilenie dynamiki zmian termicznych w kraju. Niekorzystne zjawiska termiczne ujawniające się od lat 90. XX w. (uciążliwe dla ludności, środowiska i gospodarki) to: dotkliwe fale upałów (dni z maksymalną temperaturą dobową powietrza $\geq 30^{\circ}\text{C}$ utrzymującą się, przez co najmniej 3 dni), dni upalne (z temperaturą maksymalną $\geq 30^{\circ}$), z najdłuższymi ciągami dni upalnych trwającymi ≥ 17 dni. Na większości obszaru Polski obserwuje się tendencje spadkowe liczby dni mroźnych i bardzo mroźnych, ale długość trwania okresów mroźnych na przeważającym obszarze kraju wykazuje niewielką tendencję wzrostową⁶⁷.*

Klimat wywiera wpływ na wszystkie rodzaje budownictwa i może mieć znaczenie w przypadku doboru lokalizacji obiektów, ich posadowienia, konstrukcji nośnej, termoizolacyjności, instalacji zewnętrznych oraz wykonawstwa. Jednak największe znaczenie dla lokalizacji inwestycji mają warunki topoklimatyczne. Sąsiedztwo terenów otwartych będzie korzystnie wpływać na warunki bioklimatyczne. W przyszłości na skutek kierunków „Studium.”, w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowanych (np. zabudowy produkcyjno-usługowa wskazanej w kierunkach „Studium...”) oraz powierzchni wyasfaltowanych można się spodziewać wzrostu temperatury, spadku wilgotności powietrza oraz modyfikacji siły i kierunków wiatru. Zabudowa sprzyja rozwojowi lokalnej wymiany pionowej i poziomej powietrza oraz zmniejsza niebezpieczeństwo występowania lokalnych przymrozków radiacyjnych. Generalnie ocenia się, że zmiany klimatyczne jakie pojawiają się w obszarze miasta będą przede wszystkim odzwierciedleniem zmian, których źródła należy postrzegać w wymiarze globalnym.

XI.2.10. DOBRA KULTURY I ZABYTKI

Zapisy w „Studium...” odnoszą się do istniejących na tym terenie zabytków i dóbr kultury. Zostały w nim uwzględnione:

⁶⁷ Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020

- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków,
- obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków,
- strefy ochrony konserwatorskiej,
- stanowiska archeologiczne,
- dobra kultury współczesnej oraz miejsca pamięci narodowej

Działania te umożliwiają ochronę oraz zachowanie tych elementów w lokalnym krajobrazie kulturowym.

XI.2.11. ZDROWIE LUDZI

Istniejąca i projektowana zabudowa mieszkaniowa jest i będzie narażona na ewentualne uciążliwości akustyczne związane z eksploatacją istniejących dróg oraz działalności prowadzonej na tym terenie. W przyszłości lokalizacja nowej zabudowy prowadzić będzie do ogólnego wzrostu poziomu hałasu w środowisku związanego z wzrostem liczby mieszkańców i użytkowników przedmiotowego obszaru. Jednak na tym etapie jego intensywność trudno ocenić. Niewątpliwie największe zmiany nastąpią w obrębie obszarów, gdzie jest największy dostęp do terenów niezabudowanych.

W projekcie Studium „dla ochrony zabudowy mieszkaniowej przed uciążliwościami, głównie przed hałasem komunikacyjnym, wprowadzono szereg zapisów, które wpłyną na eliminację tego typu uciążliwości. Wspomnieć należy, że przewidziano działania realizacyjne polegające m.in., na: przebudowie i modernizacji dróg, rozwoju ekologicznych form transportu (budowa ścieżek rowerowych), działania techniczne polegające na: stosowaniu cichych nawierzchni jezdni, wymianie okien na dźwiękoszczelne. Studium wskazuje również na potrzebę ograniczenia uciążliwości prowadzonej działalności i ograniczenia możliwości rozwoju zabudowy na terenach przyległych do obiektów stanowiących źródło wzmożonego poziomu hałasu. Wszelkie działania w zakresie ochrony przed hałasem powinny być prowadzone kompleksowo, w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony zdrowia mieszkańców miasta i gminy.

W kierunkach „Studium...”, wyznaczono bardzo nieliczne nowe tereny dla zabudowy produkcyjno-usługowej **PU**. Są one zlokalizowane przede wszystkim w Solcy (na wschód od bezimiennej drogi będącej przedłużeniem ulicy Reymonta) i przy ulicy Piaskowej oraz na południe od istniejących terenów PU rozlokowanych wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 790 w Sławniowie. Bliskie sąsiedztwo terenów mieszkaniowych i przeznaczonych dla celów produkcyjno-usługowych może rodzić konflikty z mieszkańcami, dla których realizacja np. obiektów wielkopowierzchniowych wpłynie negatywnie na odczucia wizualne i postrzeganie krajobrazu, może również wpłynąć na wzrost zanieczyszczeń powietrza czy innych oddziaływań związanych z prowadzoną działalnością. W związku z powyższym w kierunkach „Studium...” nie dopuszczono na terenach PU, które znajdują się w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej, prowadzenia uciążliwej działalności produkcyjno-usługowej. Ponadto w celu chociaż częściowego zrekompensowania zmian, które mogą nastąpić, wprowadzono w kierunkach „Studium...” zapisy mówiące o podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia zanieczyszczeń pochodzenia przemysłowego m.in. poprzez: obowiązek instalowania urządzeń na emitorach w zakładach przemysłowych, tworzenie pasów zieleni otaczającej zakłady przemysłowe. Wprowadzenie pasów zieleni spowoduje przesłonięcie mało atrakcyjnych w krajobrazie budynków i chociaż częściowo zrekompensuje zmiany, które nastąpią, w sąsiedztwie zabudowy produkcyjno-usługowej. W zapisach dotyczących ochrony przed hałasem przewidziano ograniczenie uciążliwości prowadzonej działalności oraz ograniczenie możliwości rozwoju zabudowy na terenach przyległych do obiektów stanowiących źródło wzmożonego poziomu hałasu.

Wskazuje się jednocześnie, że szczegółowa ocena oddziaływania dla powstających na tym terenie inwestycji winna być dokonana na etapie realizacji przedsięwzięcia i sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko przy uwzględnieniu szczegółowych danych dotyczących przedsięwzięcia.

Kierunki zmiany „Studium...” wyznaczają tereny przeznaczone pod obsługę produkcji rolnej, leśnej i rybackiej (RU), które obejmują tereny działalności gospodarczej związanych z produkcją rolną leśną i rybacką. Można zatem przypuszczać, że w ich obrębie (jak również w terenach RM, RMN i RML) będą mogły rozwinąć się obiekty hodowlane. Niewątpliwie tego typu inwestycje mogą powodować pewne

uciaźliwości, głównie odorowe. Każda taka inwestycja podlega regulacjom prawnym. Ważne jest zatem na etapie eksploatacji oraz realizacji, przestrzeganie przepisów odrębnych właściwych dla ww. instalacji. Przepisami właściwymi są m.in:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W myśl art. 71 ust. 2 ww. ustawy, przed realizacją przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a w określonych przypadkach również przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko. W ramach postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach określa się: bezpośredni i pośredni wpływ planowanego przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, środowisko społeczne, w tym na zdrowie i warunki życia ludzi, na dobra materialne, zabytki, wzajemne powiązania między powyższymi elementami, możliwości oraz sposoby zapobiegania i łagodzenia negatywnego oddziaływania na środowisko, a także wymagany zakres monitoringu, który w przypadku silnie oddziałujących inwestycji pozwoli określić ich rzeczywisty wpływ na środowisko przyrodnicze i społeczne w trakcie eksploatacji i jeśli nastąpi taka konieczność na zastosowanie dodatkowych środków minimalizujących.
- zgodnie z art. 362 ust 1 ustawy Prawo Ochrony Środowiska, jeżeli podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko, organ ochrony środowiska może, w drodze decyzji nałożyć obowiązek ograniczenia jego oddziaływania na środowisko, a w przypadku pogorszenia stanu środowiska spowodowanego działalnością podmiotu, przywrócenie środowiska do stanu właściwego.
- zgodnie z art. 363 ustawy Prawo ochrony środowiska, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może w drodze decyzji, nakazać osobie fizycznej, której działalność negatywnie oddziałuje na środowisko wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia, przywrócenia środowiska do stanu właściwego.

Ponadto w przypadku produkcji zwierzęcej, kwestie mające związek z emisją substancji uciążliwych zapachowo zawarte są w ustawie o nawozach i nawożeniu. Natomiast Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie reguluje m.in. sprawy związane z konstrukcją i usytuowaniem obiektów budowlanych (zbiorniki i płyty na odchody zwierzęce), w których prowadzona jest produkcja zwierzęca.

Przepisy w zakresie zdrowia ludzi i zwierząt dla produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego oraz produktów pochodnych, w celu zapobieżenia zagrożeniu stwarzanemu przez te produkty dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz zminimalizowania tego zagrożenia, zostały zawarte w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069 z dnia 21 października 2009 r określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nie przeznaczonych do spożycia przez ludzi. Wymagania zawarte w przepisach prawnych, tworzą system ochrony dla ludzi i środowiska naturalnego przed negatywnym oddziaływaniem obiektów o dużej koncentracji zwierząt oczywiście pod warunkiem, że będą one przestrzegane, poprawnie stosowane i egzekwowane. Wspomnieć należy również, że w terenach oznaczonych na rysunku „Studium...” symbolami (RM, RMN i RML) na terenach położonych w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, zakazuje się przemysłowego chowu lub hodowli zwierząt, kwalifikujących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Niekorzystną zmianą jest realizacja zainwestowania (nieliczna zabudowa) na terenach szczególnie zagrożonych powodzią (marginalne fragmenty terenów położone przy rzece Pilicy i Żebrówce). Realizacja zainwestowania i gospodarowanie na terenach znajdujących się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią będzie możliwa tylko pod warunkiem spełnienia wymogów Ustawy Prawo Wodne, w tym uzyskania decyzji wydanej przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, która wskaże wymagania lub warunki dla projektowanej zabudowy i zagospodarowania terenów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią.

Realizacja nowej zabudowy spowoduje także stopniowe ograniczanie przestrzeni, która obecnie w części ma charakter otwarty i ogólnodostępny dla penetracji.

Wskazuje się dodatkowo, że „Studium...” jest dokumentem, który wyznacza kierunki zagospodarowania przestrzennego, natomiast doprecyzowanie zapisów będzie następowało na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W związku z tym na kolejnych etapach planistycznych należy prowadzić dalsze analizy i wprowadzić, jeżeli zajdzie taka konieczność dodatkowe zapisy zawierające rozwiązania, które będą minimalizowały ewentualne oddziaływanie na zdrowie ludzi.

XI.2.12. DOBRA MATERIALNE

W sektorze prywatnym, na skutek realizacji kierunków „Studium.” może nastąpić wzrost wartości gruntów dotychczas niezabudowanych.

XII. ZMIANY, KTÓRE WYSTĄPIĄ NA SKUTEK REALIZACJI KIERUNKÓW „STUDIUM.”

Analiza ustaleń projektu „Studium...” będącego przedmiotem niniejszego opracowania pozwala określić zmiany, jakie wprowadza ten projekt w możliwe przyszłe zagospodarowanie obszaru. Wprowadzane zmiany polegają przede wszystkim na wyznaczeniu m.in. nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową, lotniskową, usługową, produkcyjno-usługową oraz układ komunikacyjny. Ustaleniami Studium... wprowadzono także tereny dla produkcji energii ze źródeł odnawialnych (ogniwa fotowoltaiczne). Są one wyznaczone w ciągach istniejącej zabudowy i spowodują jej dogęszczenie oraz na terenach otwartych, aktywnych przyrodniczo (największe powierzchnie zajmą tereny, gdzie będzie możliwa realizacja fotowoltaiki). Realizacja kierunków „Studium...” będzie oczywiście zachodzić w różnym czasie. Również jej skutki będą następować sukcesywnie. Jednocześnie podkreśla się, że tereny zainwestowane wprowadzone w „Studium...” wynikają w głównej mierze z obowiązujących dokumentów planistycznych. W związku z przyszłą realizacją projektowanego przeznaczenia terenów prognozuje się następujące zmiany i skutki:

Tabela Nr. 24

<u>Zmiany</u>	<u>Zasięg</u>	<u>Charakter</u>	<u>Skutki negatywne</u>	<u>Skutki pozytywne</u>
Powierzchnia biologicznie czynna	lokalny, na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie	trwały bezpośredni	Wyłączenie części terenu z jego aktywnej dotychczas biologicznie roli.	Określenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych.
Powierzchnia ziemi, gleby	lokalny, na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie	trwały bezpośredni	Przekształcenie powierzchni ziemi na potrzeby posadowienia zabudowy oraz elementów układu komunikacyjnego np. parkingi, miejsca postojowe.	-
		odwracalny bezpośredni	Degradacja gleb. Likwidacja pokrywy glebowej.	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PILICA

Zmiany	Zasięg	Charakter	Skutki negatywne	Skutki pozytywne
Przekształcenie krajobrazu	lokalny	trwały bezpośredni odwracalny, bezpośredni	Nastąpi zmiana walorów krajobrazu na terenach dotąd otwartych a obecnie wyznaczonych w kierunkach „Studium.” pod zainwestowanie Kierunkami „Studium...” dopuszczono zabudowę do wysokości 15 m. Dopuszczono jednak inną od ustalonej w <i>Studium</i> wysokość zabudowy, jeśli wynika ona z ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę. Ograniczenia wysokości zabudowy nie dotyczą realizacji infrastruktury technicznej z zakresu telekomunikacji i elektroenergetyki. W odniesieniu do obiektów i obszarów zabytkowych należy zmodyfikować wskaźniki i parametry architektoniczno-urbanistyczne, w szczególności dotyczące wysokości nowo powstającej zabudowy w celu zachowania wartości zabytkowych chronionych obiektów i obszarów zabytkowych na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Nastąpi zmiana wartości wizualnych krajobrazu w przypadku realizacji dużej ilości paneli fotowoltaicznych	Wprowadzenie w kierunkach „Studium.” zasad kształtowania wysokości wpłynie pozytywnie na zachowanie harmonii w krajobrazie.
Emisja hałasu	lokalny	trwały bezpośredni	Realizacja zainwestowania w terenach dotąd niezurbanizowanych może wprowadzić pewne zmiany klimatu akustycznego związane ze wzmożonym ruchem komunikacyjnym oraz funkcjonowaniem ewentualnych zakładów produkcyjnych i prowadzonymi tam procesami technologicznymi. Potencjalny wzrost emisji hałasu i wibracji związanego z pracą urządzeń technicznych i obsługą komunikacyjną tych terenów.	-
Emisja zanieczyszczeń powietrza	lokalny, w pasie robót	chwilowy bezpośredni trwały bezpośredni	Ewentualne uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń powietrza podczas realizacji zamierzeń inwestycyjnych w związku z dostawą sprzętu i materiałów budowlanych Potencjalna możliwość wystąpienia emisji gazów i pyłów w wyniku funkcjonowania zakładów produkcyjnych	W „Studium...” przewidziano rozwiązania dotyczące stosowania nieuciążliwych czynników grzewczych w celu ograniczenia efektu „niskiej emisji”. W kierunkach „Studium...” wskazano zadania mające na celu poprawę jakości powietrza m.in. przewidziano obowiązek instalowania urządzeń ochronnych na emitorach w zakładach przemysłowych.
	ponadlokalny	bezpośredni	Potencjalne uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń powietrza podczas eksploatacji dróg - pochodzące z emisji spalin samochodowych.	-
Zanieczyszczenie wód na skutek zrzutu ścieków	ponadlokalny	bezpośredni	Potencjalna możliwość występowania zanieczyszczenia wód na terenach nie posiadających sieci kanalizacji sanitarnej.	W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego kierunku „Studium...” zakazują odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu wód powierzchniowych i podziemnych
			Potencjalna możliwość wprowadzenia do odbiorników wód nieoczyszczonych, przenikanie do wód gruntowych skażeń chemicznych w przypadku niezastosowania systemu podczyszczania wód opadowych.	
			Potencjalna możliwość zanieczyszczenia wód w przypadku stosowania do upraw nawozów	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PILICA

Zmiany	Zasięg	Charakter	Skutki negatywne	Skutki pozytywne
			mineralnych i organicznych oraz chemicznych środków ochrony roślin	
Ograniczenie infiltracji wód opadowych do gruntu	Lokalny, na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie	trwały bezpośredni	Zmniejszenie powierzchni nieutwardzonej i zastąpienie jej typową, występującą w obszarach zurbanizowanych - przy utwardzeniu ewentualnych dróg i parkingów.	-
Powstawanie odpadów niebezpiecznych i komunalnych	lokalny	trwały bezpośredni	Wzrost wytwarzanych odpadów na skutek realizacji nowego zainwestowania. Potencjalna możliwość powstawania odpadów niebezpiecznych podczas eksploatacji zakładów produkcyjnych oraz eksploatacji układu komunikacyjnego (np. awarie i wypadki pojazdów przewożących substancje niebezpieczne).	W „Studium...” wskazano kierunki gospodarki odpadami.
		pośredni	Potencjalna możliwość wystąpienia odpadów niebezpiecznych w rolnictwie - pozostałości ze środków ochrony roślin i nawozów.	-
Szata roślinna i świat zwierzęcy	lokalny	trwały bezpośredni	Ubytek drzewostanu w zarysie lokalizacji obiektów liniowych i kubaturowych oraz w przypadkach bezpośredniego zagrożenia Występowanie zwierząt zostanie ograniczone do terenów biologicznie czynnych. Potencjalne obniżenie zdrowotności i żywotności organizmów.	Zwiększenie ilości zieleni. Realizacja ogródków przydomowych w ramach zainwestowania wyznaczonego na terenach otwartych. Wprowadzenie terenów dolesień. Rozszerzenie strefy korzystniejszych warunków dla przebywania ptaków. Powstanie nowych zbiorowisk kulturowych. Określenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych. Zachowanie naturalnych zespołów zieleni. Pozostawienie w zasobach gminy dużych obszarowo terenów otwartych, które będą stanowiły bazę żywieniową i siedliskową dla fauny. Pozostawienie niezabudowanych terenów w sąsiedztwie cieków i rzek m.in. Pilicy i Żebrówek, które umożliwią migrację gatunków.

XIII. USTALENIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W sporządzanym „Studium...” zaproponowano kierunki mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Rozwiązania te powinny zminimalizować lub ograniczyć ewentualne niekorzystne oddziaływania. Są one kompromisem pomiędzy rozwojem gospodarczym i przestrzennym gminy a uwarunkowaniami stanu istniejącego i wymogami ochrony środowiska.

Dla ograniczenia ewentualnych niekorzystnych oddziaływań mogących się pojawić wskutek realizacji kierunków „Studium...”, odwołuje się do przepisów odrębnych dla terenów, które podlegają ochronie prawnej oraz proponuje się dodatkowe działania ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko:

1. Wszelkie prace budowlane związane z realizacją kierunków „Studium...”, należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami i w sposób maksymalnie ograniczający negatywne skutki dla środowiska.
2. Na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięć w ramach działalności przewidzianej w kierunkach „Studium...” konieczność uzyskania wszelkich pozwoleń wymaganych przepisami

- prawa.
3. Przy realizacji założeń przedmiotowego projektu studium i w trakcie eksploatacji należy stosować rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo dla ludzi, dotrzymanie standardów jakości środowiska oraz przepisów obowiązującego prawa.
  4. **Realizacja zainwestowania i gospodarowanie na terenach znajdujących się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią będzie możliwa tylko pod warunkiem spełnienia wymogów Ustawy Prawo Wodne w tym uzyskania decyzji wydanej przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, która wskaże wymagania lub warunki dla projektowanej zabudowy i zagospodarowania terenów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią.**
  5. Dla terenów działalności produkcyjnej zlokalizowanych w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej wskazane jest wprowadzenie zakazu lokalizowania zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.
  6. Ochrona istniejących form ochrony przyrody na podstawie odrębnych aktów prawnych.
  7. W przypadku stwierdzenia, w procesie przygotowania inwestycji, istnienia siedlisk chronionych roślin lub zwierząt, konieczne jest określenie sposobu zabezpieczenia ich przed zniszczeniem lub jeśli zachodzą takie przesłanki uzyskanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów w odniesieniu do gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych.
  8. W przypadku realizacji inwestycji zaliczonych do kategorii „mogących znacząco oddziaływać na środowisko” faktyczne oddziaływanie i ewentualne zabezpieczenia powinny zostać ustalone na etapie realizacji oceny oddziaływania na środowisko.
  9. Ścieki deszczowe, potencjalnie zanieczyszczone, należy podczyszczać przed wprowadzeniem do odbiornika, do wskaźników określonych przez odbiorcę lub obowiązujące rozporządzenie.
  10. Zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód lub do ziemi.
  11. Dopuszczone w kierunkach „Studium...” zbiorniki bezodpływowe na ścieki sanitarne powinny posiadać atest szczelności i powinny być okresowo opróżniane taborem asenizacyjnym do punktu zlewnego.
  12. Gromadzenie, segregacja oraz zagospodarowanie odpadów musi odbywać się na zasadach określonych w przepisach odrębnych.
  13. Usuwanie i utylizacja odpadów z grupy niebezpiecznych, wytwarzanych w ramach usług i produkcji, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych.
  14. Stosowanie w trakcie prac budowlanych urządzeń o niskim poziomie emisji hałasu oraz zanieczyszczeń.
  15. Należy zapewnić wymagane prawem standardy akustyczne na granicy z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku. W przypadku niespełnienia wymogów należy zastosować skuteczne rozwiązania techniczne (np. ekrany akustyczne itd.), ograniczające oddziaływanie do poziomu, określonego w przepisach odrębnych.
  16. Na terenach przeznaczonych dla działalności produkcyjno-usługowej i usługowej, sąsiadujących z zabudową mieszkaniową wskazane jest wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej.
  17. Stosowanie urządzeń grzewczych odznaczających się wysoką sprawnością oraz niskim stopniem emisji substancji do powietrza.
  18. Stosowanie ekologicznych nośników energii w indywidualnych źródłach ciepła.
  19. Instalowanie urządzeń ochronnych na emitorach w zakładach produkcyjnych.
  20. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych pochodzących ze źródeł w ramach działalności przewidzianej w kierunkach „Studium...” w taki sposób, aby nie powodować przekroczenia standardów jakości środowiska.
  21. W celu zapobiegania wystąpienia potencjalnych awarii, należy stosować w zakładach przepisy BHP, przepisy przeciwpożarowe oraz utrzymywać w należytym stanie instalacje techniczne,

technologiczne i energetyczne. Bardzo istotne jest również właściwe nadzorowanie obiektów i instalacji tam zlokalizowanych.

22. W projektach budowlanych obiektów, należy stosować nowoczesne, dostępne rozwiązania techniczne i technologiczne umożliwiające eliminowanie ewentualnego niekorzystnego oddziaływania inwestycji na środowisko, zapewniające ograniczenie uciążliwości do granic władania poszczególnych inwestycji.
23. Zharmonizowanie form architektonicznych z krajobrazem oraz podporządkowanie rozwiązań technicznych: budowli i urządzeń infrastruktury technicznej ochronie walorów krajobrazowych środowiska.

XIV. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowi zespół zapisów, ustalonych i uzgodnionych jako nienaruszalne uwarunkowania i kierunki zagospodarowania. Jest koncepcją spójną i całościową. W studium formułuje się zasady polityki przestrzennej miasta, wsi, jednostki osadniczej oraz integruje dokumenty programowe i wizje związane z rozwojem gospodarczym i społecznym jednostki osadniczej. „Studium.....” jest dokumentem poprzedzającym wykonanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia Studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Ustalenia „Studium...” koncentrują się na najważniejszych problemach gospodarki przestrzennej (choćby z racji skali opracowania, wymogów problematyki), i nie rozwiązują wszystkich możliwych kwestii szczegółowych, te wskazane są do rozstrzygnięć w opracowaniach bardziej szczegółowych np. planach miejscowych, studiach problemowych, koncepcyjnych, branżowych, operacyjno-realizacyjnych itd. Kierunki zagospodarowania przestrzennego wyznaczono uwzględniając dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenu. Wyznaczenie nowych terenów pod zainwestowanie podyktowane było głównie wnioskami złożonymi przez lokalną społeczność o zmianę funkcji terenu w ramach procedury sporządzania *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pilica*. Inną przesłanką do wyznaczenia nowych terenów inwestycyjnych było uzupełnienie oraz kontynuacja istniejącej zabudowy. Wyznaczając tereny zainwestowane kierowano się w dużej mierze obowiązującymi dokumentami prawa miejscowego tj. obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica uchwalonym Uchwałą Nr XXV/171/2005 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 24 lutego 2005 r.

Jako ewentualne rozwiązanie alternatywne na późniejszych etapach planistycznych proponuje się na terenach przewidzianych na cele produkcyjno-usługowe i usługowe zlokalizowanych w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej, wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej.

Ponadto, dla terenu oznaczonego na rysunku „Studium...” symbolem RU (obręb Smoleń), przeznaczonego pod obsługę produkcji rolnej, leśnej i rybackiej, położonego w obszarze NATURA 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH 240009 oraz w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu „Smoleń”, proponuje się doprecyzować przeznaczenie tego terenu, aby jednoznacznie wynikało, że ewentualna działalność gospodarcza jaka może się tam rozwinąć, np. związana z produkcją rolną, nie wpływała negatywnie na ww. formy przyrody lub przewidzieć inną funkcję nie kolidującą z obszarami chronionymi. Proponuje się także rozważenie zasadności przeznaczenia w obrębie Smoleń działek nr 831 i 832 pod teren RU oraz działek położonych na wschód od rezerwatu Smoleń i na południe od drogi nr 794 przeznaczonych pod tereny RMN, RM i MNU, które położone są w ww. obszarze NATURA 2000, a ich zasięgi nie wynikają z obecnie obowiązujących aktów prawa miejscowego, ani stanu istniejącego.

XV. STRESZCZENIE

Zgodnie z uchwałą Nr XXIX/179/2021 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 19 lutego 2021 r. przystąpiono do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica. Jak wynika z zapisów obecnie sporządzanego Studium... obejmuje ono obszar całego miasta i gminy.

Prognoza została sporządzona na podstawie Ustawy z dnia 3.10.2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zakres i stopień szczegółowości opracowania został wcześniej uzgodniony z organami do tego uprawnionymi.

Podstawowym celem prognozy jest analiza kierunków powyższego „Studium...” poprzez określenie przewidywanych zmian w środowisku przyrodniczym w wyniku realizacji tych kierunków i projektowanego sposobu użytkowania terenu oraz ocena skutków ewentualnych zmian. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi kierunkami „Studium...”. Pełni funkcję informacyjną i ostrzegawczą w stosunku do późniejszych etapów projektowania inwestycji, przedstawiając jedynie prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja kierunków „Studium...” na środowisko.

W przedmiotowym opracowaniu wykazano powiązania „Studium...” z innymi dokumentami na poziomie wojewódzkim (Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, „Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, Program ochrony środowiska dla województwa śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024, Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022), powiatowym („Strategia Rozwoju Powiatu Zawierciańskiego na lata 2011-2020”, „Program Ochrony środowiska dla powiatu zawierciańskiego na lata 2020-2023”) oraz lokalnym, gminnym („Plan Gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Pilica”, „Plany Odnowy Miejscowości”, Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pilica na lata 2019–2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026, „Miejscowy plany zagospodarowania przestrzennego”).

Wskazano, że stosowaną metodą w toku przygotowania prognozy jest metoda „desk research”, w ramach której analizie poddaje się dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące środowiska przyrodniczego oraz dokumenty planistyczne i strategiczne dotyczące obszaru objętego opracowaniem i jego otoczenia. Do określenia stanu środowiska i jego funkcjonowania posłużyły przede wszystkim analizy przeprowadzone w ramach realizacji etapu inwentaryzacji urbanistycznej oraz specjalistyczne opracowania z zakresu monitoringu poszczególnych komponentów środowiska lub dane pochodzące z pomiarów ich jakości udostępniane przez organy monitoringu i ochrony środowiska. Prace nad przygotowaniem przedmiotowej Prognozy nie obejmowały badań środowiskowych, przyjmując, że będą one elementem oceny oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć jako ich etap przedrealizacyjny.

W prognozie zamieszczono wykaz materiałów źródłowych wykorzystanych do jej opracowania.

W zakresie monitoringu zaproponowano, które elementy mają podlegać monitorowaniu dla określenia skutków realizacji kierunków Studium w środowisku. Jednocześnie zasugerowano wykorzystanie wyników pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, wyników badań i analiz środowiskowych, odnoszących się do przedmiotowego terenu, wykonywanych w ramach indywidualnych zamówień a także wyników pomiarów uzyskanych w ramach monitoringu środowiska prowadzonego w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze objętym Studium....W odniesieniu do realizowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych, wynikać będzie z ustaleń decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji.

Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu

Dla projektowanych przedsięwzięć wynikających z realizacji kierunków Studium...”, z uwagi na

miejscowy zasięg nie należy się spodziewać pojawienia się transgranicznego oddziaływania na środowisko. Studium... jest dokumentem dość ogólnym nie ma zatem pełnej wiedzy na temat rodzajów i wielkości inwestycji jakie powstaną na obszarze gminy. Jednocześnie należy zauważyć, że wszystkie ewentualne przedsięwzięcia zaliczone do kategorii „mogących znacząco oddziaływać na środowisko” będą podlegały procedurze Oceny oddziaływania na środowisko na etapie której nastąpi ustalenie faktycznego oddziaływania i wprowadzenie ewentualnych rozwiązań zapobiegawczych eliminujących potencjalne oddziaływanie na tereny sąsiednie.

Istniejący stan i funkcjonowanie środowiska

Obszar opracowania obejmuje miasto i gminę Pilicę, położoną w województwa śląskim w powiecie zawierciańskim. Znaczne powierzchnie przedmiotowego obszaru zajmują grunty rolne, mniejsze powierzchnie to tereny zadrzewione bądź zakrzewione i kompleksy leśne. Na atrakcyjność gminy wpływa obecność na jej terenie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Gmina odznacza się nieznacznym stopniem zurbanizowania. Największa urbanizacja objęła tereny położone w mieście oraz między miastem a Wierbką. Rozwinęła się tu różnego rodzaju zabudowa, mieszkaniowa, usługowa, produkcyjna. Głównym ośrodkiem usługowym gminy jest siedziba władz lokalnych - Pilic. Podstawowy układ komunikacyjny tworzą ulice w ciągach dróg wojewódzkich: nr 794 i 790 oraz drogi powiatowe, gminne i lokalne. Według regionalizacji fizyczno – geograficznej J. Kondrackiego (Warszawa 1998 r) przedmiotowy teren położony jest fragmentarycznie (północno-wschodnie fragmenty) w makroregionie Wyżyna Przedborska (342.1) i mezoregionie Próg Lelowski (342.13) oraz w makroregionie Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (341.3) i mezoregionie Wyżyna Częstochowska (341.31) – większość gminy. Obszar gminy ma charakter wyżynny rozcięty doliną rzeki Pilicy. Powierzchnia terenu gminy jest urozmaicona. Maksymalne wysokości dochodzą do 496 m.n.p.m. i występują w jej południowej części (okolice miejscowości Smoleń). Budowa geologiczna jest zróżnicowana. Przeważają gleby brunatne kwaśne, brunatne właściwe i rędziny brunatne. Na analizowanym terenie nie występują udokumentowane złoża kopalin. Klimat w obrębie gminy jest łagodny. Głównym elementem układu hydrograficznego są rzeka Pilica, która bierze swój początek na południe od miasta oraz dopływ rzeki Krztyńki potok Żebrówka. Wody stojące reprezentowane są przez zbiorniki wodne. Zaliczają się do nich m.in. stawy rybne położone na rzece Pilicy oraz zbiorniki w Siadczy. Na tle podziału wód powierzchniowych na tzw. jednolite części wód powierzchniowych (jcwp), obszar znajduje się w obrębie jednostek: PLRW200062541469 Żebrówka (region wodny Środkowej Wisły), PLRW200072541449 Krztyńka do Białki (region wodny Środkowej Wisły), PLRW20006254133 Pilica od źródeł do Dopływu z Węgrzynowa bez Dopływu z Węgrzynowa (region wodny Środkowej Wisły), PLRW20007212818 Biała Przemsza do Ryczówka włącznie (region wodny Małej Wisły). Na tle podziału obszaru wód podziemnych na jednolite części wód podziemnych (jcwpd), miasto i gmina znalazły się w jcwpd nr 84 o kodzie PLGW200084, 113 o kodzie PLGW2000113 i 130 o kodzie PLGW2000130. Gmina położona jest w obrębie GZWP 326 Zbiorni Częstochowa (E) oraz w GZWP 408 Niecka Miechowska (część NW). Gmina Pilica jest średnio zasobna w obszary leśne. Największe zwarte kompleksy lasów znajdują się na południu i północy analizowanego terenu. W terenach nieuprawianych a także przy nowopowstającej zabudowie mieszkaniowej można spotkać zarośla liściaste i niskopiennie lasy. Tereny uprawne oraz tereny poddane antropopresji porasta roślinność synantropijna. Zieleń urządzona i ozdobna skupiona jest przede wszystkim wokół obiektów usługowych czy zabudowy mieszkaniowej. Najbardziej cennymi obszarami, w obrębie których mogą pojawiać się różne gatunki zwierząt, w tym chronione, są tereny położone w obrębie obszarowych form ochrony przyrody. Niemniej jednak ze względu na dużą dostępność terenów otwartych teren gminy jest dogodny dla przebywania i żerowania różnych gatunków zwierząt. Należy podkreślić, że sama lokalizacja przedmiotowego terenu, w otoczeniu terenów zalesionych i otwartych (rola, łąki, pastwiska) oraz cennych przyrodniczo, może skutkować tym, że będą pojawiać się tutaj gatunki chronione np. w trakcie migracji czy odpoczynku. Jednocześnie takie usytuowanie pozwala na istnienie obszarów poza obszarem opracowania, dogodnych dla żerowania czy przebywania zwierząt. Na terenie gminy występują chronione gatunki roślin i zwierząt. W analizowanym terenie występują obszary przyrodnicze prawnie chronione tj. park Krajobrazowy „Orlich Gniazd”, Rezerwy

„Smoleń” i „Ruskie Góry”, obszary NATURA 2000 Buczyny w Szypowicach i Las Niwski PLH 240034 oraz Ostoja Środkowojurajska PLH 240009, Obszar Chronionego Krajobrazu - otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawik, pomniki przyrody i użytek ekologiczny Źródlika w Pilicy -Piaski.

Ocena istniejących problemów ochrony środowiska, stanu środowiska, jego odporności na degradację, zdolności do regeneracji (z punktu widzenia „Studium...”)

Środowisko przedmiotowego obszaru przeanalizowane zostało pod kątem diagnozy istniejących problemów i zagrożeń, które mogą mieć znaczenie z punktu widzenia kierunków „Studium...”. Stwierdzono, że obszarami problemowymi w tym zakresie jest przede wszystkim powietrze, hałas komunikacyjny, wody i zagrożenia nadzwyczajne. Przytoczone wyniki badań wskazują na występowanie przekroczeń standardów imisyjnych w odniesieniu do poziomu dopuszczalnego benzo a pirenu B(a)P (klasa C), pyłu zwieszonego PM 2,5 (klasa C1), pyłu PM 10 (klasa C) oraz ozonu. Dla pyłu PM 2,5 przekroczenia dotyczyły poziomu dopuszczalnego (faza I -klasa C). Notowane przekroczenia ozonu dotyczyły celu długoterminowego. Pod tym względem obszar został zaliczony do strefy D2 (2019).

Największą uciążliwość akustyczną omawianego terenu i jego sąsiedztwa generują istniejące ciągi komunikacyjne (w tym przede wszystkim drogi wojewódzkie nr 790 i 794). Natężenie hałasu wynikające z funkcjonowania tych ciągów komunikacyjnych wynika przede wszystkim z ich tranzytowego charakteru. Niestety oceny klimatu akustycznego według wskaźników mających zastosowania do ustalenia i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby dla hałasu drogowego, w latach 2015-2020 nie wykonywano na badanym terenie. W związku z powyższym nie można określić jak się obecnie kształtuje. Na terenie miasta i gminy szczegółowe pomiary hałasu zostały wykonane w 2012 r i obejmowały odcinek drogi wojewódzkiej nr 794 (rejon ulicy Krakowskiej, od rynku miasta do skrzyżowania z ul. Senatorską) oraz odcinek drogi wojewódzkiej nr 790 (rejon ul. Zawierciańskiej, od skrzyżowania z ul. Różaną do skrzyżowania w miejscowości Owczarnia). Zgodnie z obecnie obowiązującym rozporządzeniem w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku nastąpiło przekroczenie dopuszczalnej wartości wskaźnika oceny hałasu: dla punktu referencyjnego (droga wojewódzka 794) dla pory dziennej o 4,7 dB natomiast dla punktu referencyjnego (droga wojewódzka 790) dla pory dziennej o 4,7 dB i pory nocy o 1,3 dB.

Według Oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu, stan JCWP w obrębie których położone są miasto i gmina jest zły. Program monitoringu diagnostycznego nie obejmował w 2020 roku badania jednolitych wód podziemnych. W roku 2019 stan chemiczny jednolitych części wód podziemnych był dobry podobnie stan ilościowy z wyłączeniem JCWPd nr 130 których stan ilościowy oceniono jako słaby.

Zagrożeniem dla jakości wód na opisywanym obszarze może być:

- spływ powierzchniowy z parkingów i dróg nie wyposażonych w kanalizację deszczową,
- odprowadzanie ścieków komunalnych przy zastosowaniu rozwiązań indywidualnych w postaci zbiorników na nieczystości ciekłe oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.
- prowadzona tutaj gospodarka rolna.

Ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, wynikające z przepisów odrębnych, występują wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia (15kV) i wysokiego (220 KV), gazociągu wysokiego ciśnienia oraz w strefach ochrony sanitarnej od cementarzy.

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego oprócz ww. linii elektroenergetycznych są także stacje bazowej telefonii komórkowej zlokalizowane w analizowanym obszarze.

Z uwagi na lokalizację obszaru opracowania oraz jego obecne zagospodarowanie, istnieje ryzyko nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, które związane są z transportem substancji niebezpiecznych lub łatwopalnych, niebezpieczeństw katastrof komunikacyjnych oraz potencjalnymi awariami, które mogą

wystąpić w wyniku funkcjonowania zakładów czy innych obiektów magazynowych i produkcyjnych, awarii infrastruktury technicznej czy występowaniem np. stacji paliw.

Na terenie gminy występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi o prawdopodobieństwie wystąpienia wód Q 0,2 %, 1% i 10 %.

Propozycje kierunków „Studium...”

Na obszarze objętym analizowaną uchwałą „Studium...” wyodrębnia następujące podstawowe typy terenów wyróżnione ze względu na sposób użytkowania:

- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**)
- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług (**MNU**)
- Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (**MW**)
- Tereny zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem usług (**MU**)
- Tereny zabudowy zagrodowej (**RM**)
- Tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej (**RMN**)
- Tereny zabudowy letniskowej (**ML**)
- Tereny zabudowy zagrodowej i letniskowej (**RML**)
- Tereny przeznaczone dla usług (**U**)
- Tereny przeznaczone dla usług publicznych (**UP**)
- Tereny obiektów kultu religijnego (**UKs**)
- Tereny przeznaczone dla usług turystyki (**UT**)
- Tereny przeznaczone dla usług sportu i rekreacji (**US**)
- Teren przeznaczony dla usług sportu i rekreacji podlegający szczególnym zasadom zagospodarowania (**US.1**)
- Tereny przeznaczone dla usług turystyki, sportu i rekreacji (**UTS**)
- Teren przeznaczony dla usług turystyki, sportu i rekreacji podlegający szczególnym zasadom zagospodarowania (**UTS.1**)
- Tereny usług kultury w otoczeniu zieleni leśno-parkowej (**UKz**)
- Tereny przeznaczone dla celów produkcyjno-usługowych (**PU**)
- Tereny przeznaczone pod obsługę produkcji rolnej, leśnej i rybackiej (**RU**)
- Tereny przeznaczone pod parkingi oraz obsługę komunikacyjną (**KS**)
- Tereny przeznaczone dla infrastruktury technicznej (**IT**)
- Tereny ogrodów działkowych (**ZD**)
- Tereny zieleni urządzonej (**ZP**)
- Tereny przeznaczone dla cmentarzy (**ZC**)
- Tereny przeznaczone dla nieczynnych cmentarzy (**ZCn**)
- Tereny komunikacji drogowej
- Tereny rolne (**R**)
- Tereny rolne o szczególnych warunkach środowiskowych (**RK**)
- Tereny rolne z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (**RO**)
- Tereny lasów (**LS**)
- Tereny dolesień (**DL**)
- Tereny rolne z dopuszczeniem zalesień (**RL**)
- Tereny wód powierzchniowych (**W**)

W prognozie wskazano dodatkowo, że w Studium.... ustalono m.in. kierunki z zakresu ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu w tym krajobrazu kulturowego kierunki z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej kierunki rozwoju systemów uzbrojenia technicznego oraz kierunki rozwoju systemów komunikacji.

Realizacja celów ochrony środowiska

W toku przeprowadzonych analiz ocenie poddano sposób w jaki ustalenia projektu planu realizują cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblach: lokalnym, krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym. W Prognozie przedstawiono w jaki sposób strategiczne cele ochrony środowiska, określone w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, Programie ochrony środowiska dla województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024, Protokole z Kioto, Pakiecie klimatyczno – energetycznym, Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”, Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Pilica na lata 2019–2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026 i Ramowej dyrektywie wodnej. zostały uwzględnione w „Studium...”. Zakres uwzględnionych celów wynika z kilku podstawowych czynników, które uniemożliwiają bezpośrednią realizację niektórych celów ochrony środowiska ustanawianych na szczeblach wyższych niż lokalny, mianowicie:

- 1) z charakteru obszaru objętego zmianą „Studium...”, jego wielkości, stanu zainwestowania, położenia w systemie przyrodniczym i gospodarczym oraz względem form ochrony przyrody;
- 2) z określonego w przepisach odrębnych zakresu ustaleń „Studium...”;

Ocena przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska oraz zmian, które wystąpią na skutek realizacji kierunków „Studium...”

Identyfikacja i ocena przewidywanych oddziaływań obejmowała oddziaływania na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. W toku prowadzonych analiz, stwierdzono, iż realizacja kierunków „Studium...” skutkować będzie następującymi zjawiskami: wyłączeniem części terenu z jego aktywnej - dotychczas biologicznie roli, przekształceniem powierzchni ziemi na potrzeby posadowienia zabudowy oraz elementów układu komunikacyjnego, miejscową degradacją gleb i zniszczeniem pokrywy glebowo-roślinnej, zmianą charakteru krajobrazu na terenach dotąd otwartych, a obecnie przeznaczonych w „Studium...” pod zainwestowanie, ubytkiem terenów otwartych, wzrostem spływu powierzchniowego z powierzchni utwardzonych, emisją hałasu w związku z realizacją zainwestowania i prowadzonej działalności w terenach dotąd niezurbanizowanych, emisją gazów i pyłów do powietrza w trakcie prowadzenia prac budowlanych oraz eksploatacji dróg i działalności przewidzianej na tym terenie, potencjalną możliwością pojawienia się uciążliwości odorowych wynikających z hodowli zwierząt, wytwarzaniem odpadów i ścieków, miejscowego przekształcenia szaty roślinnej, potencjalnym ubytkiem drzewostanu w zarysie lokalizacji obiektów liniowych i kubaturowych oraz zawężeniem przestrzeni bytowania dziko żyjących zwierząt. Występowanie zwierząt w terenach zainwestowanych zostanie ograniczone do terenów biologicznie czynnych. Przewidywane oddziaływania rozpatrywane były również pod kątem obszarów chronionych. Stwierdzono, że projekt „Studium...” uwzględni wszystkie istniejące na terenie miasta i gminy formy ochrony przyrody. Zapewnia ich ochronę na podstawie odrębnych aktów prawnych.

Ustalenia mające na celu zapobieganie, ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

W prognozie wskazano szereg działań, których realizacja przyniesie zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań. Wskazany katalog działań obejmuje zarówno te, które uwzględniono w projekcie „Studium...”, jak i inne, dodatkowe.

Propozycje rozwiązań alternatywnych do „Studium...”

Jako ewentualne rozwiązanie alternatywne na późniejszych etapach planistycznych proponuje się na terenach przewidzianych na cele produkcyjno-usługowe i usługowe zlokalizowanych w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej.

Ponadto, dla terenu oznaczonego na rysunku „Studium...” symbolem RU (obręb Smoleń), przeznaczony pod obsługę produkcji rolnej, leśnej i rybackiej, położony w obszarze NATURA 2000

Ostoja Środkowojurajska PLH 240009 oraz w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu „Smoleń”, proponuje się doprecyzować przeznaczenie tego terenu, aby jednoznacznie wynikało, że ewentualna działalność gospodarcza jaka może się tam rozwinąć, np. związana z produkcją rolną, nie wpływała negatywnie na ww. formy przyrody lub przewidzieć inną funkcję nie kolidującą z obszarami chronionymi. Proponuje się także rozważenie zasadności przeznaczenia w obrębie Smoleń działek nr 831 i 832 pod teren RU oraz działek położonych na wschód od rezerwatu Smoleń i na południe od drogi nr 794 przeznaczonych pod tereny RMN, RM i MNU, które położone są w ww. obszarze NATURA 2000, a ich zasięgi nie wynikają z obecnie obowiązujących aktów prawa miejscowego, ani stanu istniejącego.

.